

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Σκηηνικό αδιεξόδου στις συνομιλίες

Τακτική κωλυσιεργίας από την τ/κ πλευρά με οδηγίες της Άγκυρας για κατάρρευση της διαδικασίας και μεθόδευση αλλαγής της

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Στον πάγιο σχεδιασμό της Άγκυρας για επιδιαιτησία ή εμπλοκή τρίτων στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού υπό το επιχείρημα ότι τα δύο μέρη δεν τα βρίσκουν μεταξύ τους, αποδίδουν διπλωματικές πηγές στη Λευκωσία την αρνητική στάση που τηρεί η τ/κ πλευρά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ντερβίς Έρογλου, όχι μόνον δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένος να κάνει βήματα προς τα εμπρός για να διευκολύνει τη διαδικασία, αλλά επιμένει να ανοίγει θέματα στα οποία υπήρξαν σημαντικές συγκλίσεις μεταξύ των δύο πλευρών, που επιτεύχθηκαν επί του προκατόχου του, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Κυβερνητικές πηγές στη Λευκωσία εκτιμούν ότι αυτή η τακτική του Ντερβίς Έρογλου, την οποία υπαγορεύει η Άγκυρα, αποσκοπεί στον τερματισμό του διαλόγου για την εξυπηρέτηση δύο τουρκικών στόχων: Στην αλλαγή της διαδικασίας ώστε να αναζητηθούν άλλοι τρόποι, (είτε με τη μέθοδο της επιδιαιτησίας είτε με διεθνή διάσκεψη) και στην προώθηση της αξίωσης περί τερματισμού απομόνωσης των Τουρκοκυπρίων, με την αναβάθμιση του ψευδοκράτους. Ενόψει αυτής της τακτικής της τ/κ πλευράς, η Λευκωσία φροντίζει να ενημερώνει «εκεί και όπου πρέπει» προκειμένου να μη βρεθεί προ εκπλήξεων στην τριμερή συνάντηση του Οκτωβρίου στη Νέα Υόρκη. Διπλωματικές πηγές από τη Λευκωσία εκτιμούν ότι στο διάστημα μέχρι τη συνάντηση στην έδρα του διεθνούς οργανισμού, θα διαφανούν οι ακριβείς προθέσεις της τ/κ και τουρκικής πλευράς, τις οποίες η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να καταγγείλει. Οι ίδιες διπλωματικές πηγές δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο τα Ηνωμένα Έθνη να προχωρήσουν σε «πάγωμα» των συνομιλιών μέχρι νεότερας, με αιτιολογικό την ανάληψη της προεδρίας της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία, αποφεύγοντας έτσι την οριστικοποίηση του αδιεξόδου, θέλοντας να κρατήσουν ανοικτή την προοπτική. Με τον τρόπο αυτό, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, και μία από τις δύο πλευρές δεν πρόκειται

Χριστόφιας και Έρογλου κατέθεσαν έγγραφα με προτάσεις για περιουσιακό και εδαφικό, τα οποία θα μελετήσουν οι σύμβουλοι τους και οι συνεργάτες τους για διευκρινίσεις και αναζήτηση συγκλίσεων.

Προτάσεις με έγγραφα για εδαφικό και περιουσιακό κατέθεσαν οι δύο πλευρές

να αντιδράσει: Η μεν ε/κ θα ασκήσει απερίσπαστη την Προεδρία η δε τουρκική δεν θα αισθάνεται ότι η ε/κ πλευρά θα κερδίσει διπλωματικό ή και πολιτικό πλεονέκτημα στις συνομιλίες κατά την άσκηση της Προεδρίας.

Αναζήτηση συγκλίσεων

Δημήτρης Χριστόφιας και Ντερβίς Έρογλου κατέθεσαν την Παρασκευή προτάσεις για το περιουσιακό και το εδαφικό, και ανέθεσαν στους συμβούλους τους το ξεκαθάρισμα ορισμένων πτυχών και το δύσκολο έργο της αναζήτησης συγκλίσεων, όπως δήλωσε ο Ειδικός Αντιπρόσωπος του γ.γ.

του Μπαν Κι Μουν, Αλεξάντερ Ντάουερ.

Ερωτηθείς για το περιεχόμενο των εγγράφων που αντάλλαξαν οι δύο πλευρές και κατά πόσον υπήρξαν συγκεκριμένοι χάρτες και ποσοστά, ο κ. Ντάουερ ανέφερε ότι πρόκειται για έγγραφα προτάσεων και ότι στο πλαίσιο του εδαφικού και του περιουσιακού υπάρχουν πολλά ζητήματα πέραν από τους χάρτες και τα στοιχεία. «Προφανώς αν θα μετακινηθούν σύνορα, αυτό θα έχει επιπτώσεις στους ανθρώπους, κάτι που πρέπει να ληφθεί υπόψη» είπε ο Αυστραλός διπλωμάτης και πρόσθεσε ότι «οι άνθρωποι που θα επηρεαστούν από την αλλαγή στα σύνορα πρέπει να αντιμετωπιστούν, όχι μόνο από νομικής απόψεως, αλλά πολύ περισσότερο με μια καλή, αξιοπρεπή και ανθρώπινη πρακτική».

Ο κ. Ντάουερ ανέφερε ότι οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι θα συζητή-

σουν χάρτες και στοιχεία στο τέλος της διαδικασίας ή κοντά στο τέλος, ενώ είπε ότι δεν ειπώθηκε από κανέναν ότι κάτι τέτοιο θα συζητηθεί αυτήν ή την προηγούμενη εβδομάδα. Πρόσθεσε ότι οι ηγέτες έχουν τις δικές τους σκέψεις για το θέμα, ωστόσο οι χάρτες και τα στοιχεία συμφωνήθηκε να συζητηθούν στο τέλος της διαδικασίας.

Στην αρχή της συνάντησης των δύο ηγετών την Παρασκευή, το παρόν του έδωσε και ο Ειδικός Αντιπρόσωπος του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζόρζε Σέζαρ ντας Νέβες. Ερωτηθείς κατά πόσο οι ειδικοί για θέματα εδαφικού ήταν παρόντες στη συνάντηση, ο κ. Ντάουερ ανέφερε ότι οι σύμβουλοι για το εδαφικό δεν παρακάθονταν στη συνάντηση, ωστόσο βρίσκονται στο κτήριο ώστε οι άνθρωποι των Ηνωμένων Εθνών αλλά και οι δύο πλευρές να μπορούν να τους συμβουλευτούν όποτε θέλουν.

Ο Ντάουερ ενημερώνει το Σ.Α.

Στην Αθήνα για επαφές με τον Έλληνα υπουργό Εξωτερικών και την ελληνική κυβέρνηση μεταβαίνει τη Δευτέρα ο Αλεξάντερ Ντάουερ, γιατί όπως είπε, «είναι σημαντικό για μας στα Ηνωμένα Έθνη να διατηρούμε επαφή με τις τρεις εγγυήτριες δυνάμεις». Πρόσθεσε ότι πήγε στην Τουρκία σχετικά πρόσφατα και τώρα είναι ώρα να πάει και στην Ελλάδα, όπου μεταβαίνει ύστερα από πρόσκληση του Έλληνα υπουργού Εξωτερικών και, όπως είπε, προσβλέπει ιδιαίτερα σε αυτή τη συνάντηση. Την Τετάρτη ο κ. Ντάουερ θα συζητήσει το Κυπριακό με το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών μέσω τηλεδιάσκεψης, η οποία είναι προγραμματισμένη για το απόγευμα (ώρα Κύπρου). Εξέφρασε την άποψη ότι είναι

σημαντικό να βρίσκεται σε διαρκή επαφή με το Συμβούλιο Ασφαλείας, ώστε τα μέλη του να είναι σωστά πληροφορημένα για το τι γίνεται στις διαπραγματεύσεις. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι, παρόλο που οι διαπραγματεύσεις είναι κυπριακής ιδιοκτησίας, έχουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις για την ευρύτερη διεθνή κοινότητα. Ανέφερε ακόμα ότι οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε τελική ανάλυση υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, και για αυτόν τον λόγο η διεθνής κοινότητα ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την πρόοδο αυτών των συνομιλιών. Είπε επίσης ότι είναι σημαντικό μέρος της δουλειάς και του ιδίου να τους τηρεί πλήρως ενήμερους.

JOY IS DYNAMIC AT FIRST SIGHT.

Η Απόλαυση κλέβει την παράσταση με την πρώτη ματιά. Το BMW 316i Sedan, με €24.900, αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, 122 ίππους και κατανάλωση καυσίμου μόνο 6.8l/100km, είναι ακαταμάχητο. Επιπλέον, με την υπηρεσία Basic Service Inclusive, απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100.000 χλμ., χωρίς κανένα δικό σας κόστος. Λοιπόν... Η Απόλαυση είναι έτοιμη. Εσείς; Η ιστορία συνεχίζεται στο www.bmw.com.cy

ΟΔΗΓΗΣΤΕ ΤΟ BMW 316i SEDAN AUTOMATIC, ΜΕ €24,900*.

BMW EfficientDynamics
Λιγότεροι ρύποι. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ, Παγκύπριος Αριθμός: 77 77 16 00.

*Στην τιμή περιλαμβάνεται το αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων. Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
BMW 316i Sedan: Κατανάλωση (lit/100km): 6,8 - Εκπομπές Ρύπων CO₂ (g/km): 159

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο αρχιτέκτονας του δόγματος των «μυθικών προβλημάτων» για την Τουρκία, Αχμέτ Νταβούτογλου, εξηπάει δριμεία επίθεση εναντίον του Ισραήλ, με αφορμή την έκθεση για τη φονική επέμβαση των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων εναντίον του τουρκικού πλοίου «Μαρί Μαργαρά».

Ανεβάζει τον πολιτικό υδράργυρο η Άγκυρα

Νέες απειλές κατά της Κύπρου και σκληρή γραμμή έναντι του Ισραήλ

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Έκουμε ένα ταλαιπωρημένο στρατό. Οι ίδιοι οι στρατηγοί συνέβαλαν στην αποδυνάμωση των ενόπλων δυνάμεων. Ωστόσο, αυτός ο στρατός είναι δικός μας. Δεν μπορούμε να παραρρινοποιήσουμε θεατές και να αποδεχθούμε την αποδυνάμωσή του. Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας μας δεν πρέπει να επιχειρήσουν την ανάληψη της εξουσίας με πραξικοπήματα. Οι πραξικοπηματικές φιλοδοξίες του στρατού πρέπει να παύσουν. Πρέπει να βρούμε μια λύση σύντομα για τη δημιουργία Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες θα έχουν τους ίδιους στόχους με το έθνος και οι οποίες θα υποστηρίξουν τον εκδημοκρατισμό». Αυτές οι δηλώσεις προέρχονται από τον αναλυτή Χιουσέιν Γκιουλέρτζε, ο οποίος διατηρεί στενές σχέσεις με το Κίνημα Γκιουλέν και το

Οι μεταβολές στη Μέση Ανατολή ανατρέπουν το δόγμα Νταβούτογλου

κυβερνών Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ). Λίγους μήνες μετά την ιστορική νίκη του ΑΚΡ στις βουλευτικές εκλογές τις 12ης Ιουνίου και λίγες εβδομάδες μετά την ανάδειξη της νέας ηγεσίας των ενόπλων δυνάμεων, οι φιλοκυβερνητικοί κύκλοι στην Άγκυρα υπογραμμίζουν όλο και περισσότερο την σημασία της δημιουργίας ενός στρατεύματος, το οποίο θα στοχεύει στην αντιμετώπιση των «απειλών» κατά της νέας εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας.

Οι εκτεταμένες αναφορές της Άγκυρας σε υποτιθέμενες «απειλές» στον χώρο της Ανατολικής Μεσογείου, σηματοδοτούν μια αξιοσημείωτη αλλαγή στο δόγμα Νταβούτογλου. Ως γνωστόν κατά την προεκλογική περίοδο, ο υπουργός Εξωτερικών της χώρας, Αχμέτ Νταβούτογλου, επισήμανε ότι στο μέλλον ο βασικός στόχος της χώρας του είναι η χρήση του «soft power» της τουρκικής διπλωματίας. Συγκεκριμένα, η Τουρκία θα επωφελοούνταν από την ανερχόμενη οικονομική της δύναμη και το αναπτυσσόμενο δίκτυο των διπλωματικών της σχέσεων, έτσι ώστε να προωθήσει τα τουρκικά συμφέροντα στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Τρεις μήνες μετά την εκλογική νίκη στις βουλευτικές εκλογές, όλα δείχνουν ότι το ΑΚΡ απομακρύνεται από την πολιτική γραμμή της αποκλειστικής χρήσης του «soft power» της τουρκικής διπλωματίας. Σε μια περίοδο όπου η κυβέρνηση επιχειρεί να έρθει σε συνεννόηση με το νέο τουρκικό επιτελείο για την αλλαγή του τουρ-

Θα εμποδίσει «με κάθε μέσο» έρευνες στην ΑΟΖ

Την προηγούμενη Παρασκευή, λίγες ώρες πριν από τη διακοπή των διπλωματικών της σχέσεων με το Τελ Αβίβ, η Άγκυρα έστειλε απειλητικό μήνυμα και στην Κύπρο σχετικά με το ζήτημα της ΑΟΖ. Ούτε λίγο ούτε πολύ, η τουρκική πλευρά άφησε να εννοηθεί ότι θα χρησιμοποιήσει «κάθε μέσο» για να εμποδίσει τις έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ. Η σκληρή τοποθέτηση της Άγκυρας ήρθε από τα χείλη του νέου Υπουργού Ε.Ε. της Τουρκίας, Εγκεμέν Μπαγίς. Ο Τούρκος Υπουργός υπενθύμισε ότι η χώρα του είχε αποστείλει και στο παρελθόν πολεμικά πλοία με σκοπό να εμποδίσουν τις έρευνες για ενεργειακά κοιτάσματα στη Μεσόγειο, τις οποίες δεν εγκρίνει η Τουρκία. «Γι' αυτό άλλωστε υπάρχει το πολεμικό ναυτικό», τόνισε χαρακτηριστικά ο κ. Μπαγίς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι νέες κινήσεις της Άγκυρας σημειώθηκαν λίγες ημέρες μετά την επίσκεψη της υπουργού Εξωτερικών της Κύπρου στο Ισραήλ, και ενώ η Τουρκία συζητά την ανασυγκρότηση του τουρκικού στρατού, τη δημιουργία νέου συντάγματος και την καταπολέμηση των δυνάμεων του ΡΚΚ. Όλα δείχνουν ότι η τουρκική κυβέρνηση θεωρεί ότι οι απειλές στο εξωτερικό πολιτικό πεδίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την αλλαγή του τουρκικού πολιτεύματος.

κικού πολιτεύματος, ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και οι σύντροφοί του, προωθούν την αναβάθμιση της στρατιωτικής εμπλοκής της Τουρκίας στα πολιτικά δρώμενα της Μέσης Ανατολής.

Η νέα κίνηση της Άγκυρας μόνο τυχαία δεν μπορεί να θεωρηθεί. Οι εκτεταμένες αναφορές της Άγκυρας στις «Τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις ως υπερασπιστή της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής γραμμής στην Ανατολική Μεσόγειο και στην Μέση Ανατολή», δεν είναι άσχετες με το γεγονός ότι την ίδια στιγμή η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, σε συνεργασία με τη Συρία, ανταγωνίζεται τις δυτικές δυνάμεις και τις αραβικές χώρες για τον έλεγχο των βασικών ενεργειακών κοιτασμάτων και των νέων πολιτικών ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή της Κύπρου. Όπως επισήμανε στην «Κ» ο τουρκοκύπριος διεθνολόγος Μεχμέτ Χάσκιουλερ «η Άγκυρα προβληματίζεται για τον μελλοντικό της ρόλο στον νέο γεωστρατηγικό χάρτη της Ανατολικής

Μεσογείου». Οι τελευταίες κινήσεις της Λευκωσίας και του Τελ Αβίβ αναπόφευκτα, εντείνουν τους προβληματισμούς της Άγκυρας.

Κατά Τελ Αβίβ

Την προηγούμενη εβδομάδα λοιπόν, οι προβληματισμοί της Άγκυρας έλαβαν τη μορφή απειλητικών μηνυμάτων προς το Τελ Αβίβ και τη Λευκωσία. Την Παρασκευή, ο κ. Νταβούτογλου σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε σχετικά με θέμα σε διεθνή δικαστήρια. Προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα από τον κ. Νταβούτογλου, ο Πρόεδρος της Τουρκίας, Αμπντούλάχ Γκιουλ, τόνισε ότι ανάλυση με την πορεία των εξελίξεων η Τουρκία ενδέχεται να λάβει επιπλέον μέτρα κατά του Ισραήλ. Ο κ. Γκιουλ δήλωσε επίσης ότι η ισραηλινή κυβέρνηση, είναι μια κυβέρνηση η οποία έχει γίνει βάρος και στον ίδιο το λαό της. Συνεχίζοντας ο κ. Γκιουλ είπε πως «Το Ισραήλ σήμερα δεν έχει στρατηγική πολιτική» και πρόσθεσε «η Τουρκία ως η ισχυρότερη χώρα της περιοχής προστατεύει όχι μόνο το δικό της δίκαιο, αλλά όλων των θιγμένων. Εκεί που επιδιώκει η Τουρκία για την περιοχή είναι η ειρήνη και η σταθερότητα». Τέλος ο πρόεδρος Γκιουλ απαντώντας σε σχετική ερώτηση είπε «η έκθεση Μαρί Μαργαρά των Η.Ε. είναι για μας αναπόφευκτη».

Ο κ. Νταβούτογλου απαρίθμησε κυρώσεις τις οποίες εφάρμοσε η Άγκυρα εναντίον του Ισραήλ. Στο πλαίσιο αυτών των κυρώσεων υπήρξε υποβάθμιση των διπλωματικών σχέσεων Τουρκίας - Ισραήλ στο επίπεδο του Γραμματέα Β', η διακοπή της στρατιωτικής συνεργασίας Τουρκίας - Ισραήλ και η μη αναγνώριση του εμπάργκο που εφαρμόζει το Ισραήλ στη Γάζα. Μια κύρωση που θέτει σε εφαρμογή η Άγκυρα φέρει ιδιαίτερη σημασία: «Η Τουρκία, ως χώρα η οποία διαθέτει την μεγαλύτερη σε μήκος ακτογραμμή στην ανατολική Μεσόγειο, θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ελευθερία της ναυσιπλοΐας». Σύμφωνα με τουρκικά στρατιωτικά πηγή που μίλησε στην «Κ», στο άμεσο μέλλον η Τουρκία δεν αποκλείει το ενδεχόμενο λήψης «στρατιωτικών» μέτρων κατά του Ισραήλ. Το εν λόγω μέτρο φαίνεται να βρίσκει συμφωνία και την αξιωματική αντιπολίτευση της Τουρκίας. Σύμφωνα με το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα, με τις νέες κυρώσεις, η Άγκυρα ετοιμάζεται για μια ενδεχόμενη στρατιωτική αναμέτρηση με το Τελ Αβίβ.

Για απόκτηση του ACCA επιλέξτε το κολέγιο με τις παγκόσμιες διακρίσεις! Τα αποτελέσματα των φοιτητών του P.A. College στις εξετάσεις του ACCA, είναι ανάμεσα στα καλύτερα παγκοσμίως.

Γιατί, οι απόφοιτοι του Business Administration / Accounting & Finance* έχουν 9 απαλλαγές από τα 14 μαθήματα και είναι ήδη προετοιμασμένοι για τα υπόλοιπα 5.

Το P.A. College εκτός από το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα άμεσης εργοδότησης και αποτελεί ένα δυναμικό ξεκίνημα για ένα επιτυχημένο μέλλον!

* Αναγνωρισμένος, αξιολογημένος, πανεπιστημιακού επιπέδου πτυχιακός τίτλος Bachelor of Arts (Honours) στη Διοίκηση Επιχειρήσεων με εξειδίκευση Accounting & Finance, με κρατική χορηγία.

www.pacollege.ac.cy

P.A. COLLEGE

Ένα κολέγιο με παγκόσμια επιτυχία.

Paper	June 2010			Dec 2010		
	P.A. College %	Cyprus Average %	World Average %	P.A. College %	Cyprus Average %	World Average %
F1	N/A	13	64	N/A	37	70
F2	N/A	31	54	64	28	60
F3	N/A	67	60	83	65	60
F4	80	54	51	100	29	44
F5	74	55	57	82	40	41
F6	89	57	46	50	27	44
F7	33	28	28	50	46	47
F8	50	34	36	62	32	38
F9	61	46	43	60	36	40
P1	58	43	53	67	38	51
P2	50	44	47	65	49	51
P3	20	34	51	38	36	48
P4	N/A	60	34	N/A	11	33
P5	N/A	50	44	N/A	44	35
P6	43	40	35	67	48	44
P7	67	26	32	60	30	34

Γιωνία Λεωφ. Φανερωμένης & Κάλβου, Τ.Θ. 40763, 6307 Λάρνακα, Κύπρος, Τηλ.: +357 24 021 555, +357 24 624 975, Φαξ: +357 24 628 860, E-mail: info@pacollege.ac.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κινήσεις ανασυγκρότησης από Μάριο Καρογιάν

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, δημιουργεί Συμβουλευτικό Σώμα από προσωπικότητες και συμπαγή επικοινωνιακή ομάδα με νέα πρόσωπα

Η τραγωδία της 11ης Ιουλίου δεν λητούργησε μόνο ως ο τελευταίος μοχλός που οδήγησε τον Μάριο Καρογιάν να πάρει την απόφαση να φύγει το ΔΗΚΟ από την κυβερνητική συνεργασία, αλλά ανέστειλε και τα σχέδιά του για ριζική αναδόμηση του επιτελικού μηχανισμού του κόμματος. «Γώρα και αφού ξεκαθαρίσει το ζήτημα με την αποπομπή του Γιώργου Κολοकाσιδη την προσεχή εβδομάδα, η αναδόμηση θα πραγματοποιηθεί και μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου το άνω διάζωμα του κόμματος θα πάρει τη νέα του μορφή», λέει στην «Κ» υψηλόβαθμη πηγή του ΔΗΚΟ.

Ο Πάμπης Φιλλιπίδης αναλαμβάνει υπεύθυνος του τομέα κοινωνικής πολιτικής

Τι όμως σημαίνει αναδόμηση και τι άνω διάζωμα; Η αναδόμηση, κατά τα λεχθέντα από την ίδια πηγή, θα αφορά όλα τα στρώματα του ΔΗΚΟ. Από την κεντρική ηγετική λειτουργία μέχρι και αυτήν σε επαρχιακό επίπεδο και την τακτική και συστηματική επαφή ηγεσίας με την περιφέρεια.

Σε ό,τι αφορά το «άνω διάζωμα» εννοείται η δημιουργία από τον πρόεδρο του κόμματος Συμβουλευτικού Σώματος, άξονας του οποίου θα είναι γνωστές προσωπικότητες της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής του τόπου. Τούτου λεχθέντος και σε σχετικό ερώτημα, η απάντηση της ίδιας πηγής ήταν, «προσωπικότητες όπως οι Κυριάκος Χριστοφί, Χρίστος Μαυρέλλης, Στέλιος Κουλιάρης και άλλοι με τους οποίους ο πρόεδρος του κόμματος βρίσκεται τώρα σε επαφή ώστε να καταλήξει στο τελικό σχήμα». Όσο για το ρόλο του Συμβουλευτικού Σώματος, το οποίο και θα συνέχεται τακτικότερα – το μίνιμουμ άπαξ της εβδομάδος – αυτός θα είναι, να διαβουλεύεται με τον πρόεδρο για τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής, επί όλων των σημαντικών ζητημάτων

Επικύπτει πάνω τα μανίκια ο Μάριος Καρογιάν και προχωρεί σε αλλαγές στον κεντρικό μηχανισμό του ΔΗΚΟ, με στόχο –σύμφωνα με συνεργάτες του– το περαιτέρω άνοιγμα του κόμματος στην κοινωνία.

που τρέχουν ή ανακλύπουν. Επίσης, μέλος ή μέλη του Σώματος, θα αναλαμβάνουν συγκεκριμένες αποστολές ή εκπόνηση προτάσεων ή σχεδίων ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν.

Άλλος ένα άξονας στην κεντρική λειτουργία του μηχανισμού του ΔΗΚΟ, θα είναι το Γραφείο Ζητημάτων Κοινωνικής Πολιτικής, που θα λειτουργήσει με επικεφαλής τον Πάμπη Φιλλιπίδη (πρώην επικεφαλής του Τμήματος Προγραμματισμού). Στόχος η διαμόρφωση ολοκληρωμένων κοινωνικών πολιτικών ώστε το Κόμμα να έχει τη δυνατότητα άμε-

σως παρέμβασης στα πράγματα, με πρότασεις και με κοινοβουλευτικό έργο εκεί όπου κρίνεται ότι χρειάζεται.

Επίσης, δημιουργείται ολοκληρωμένη επικοινωνιακή ομάδα στο ΔΗΚΟ. Επικεφαλής θα είναι ο νυν Εκπρόσωπος Τύπου, Φώτης Φωτίου και θα στελεχωθεί και με νέα πρόσωπα, τα οποία δεν θα έχουν να επιτελέσουν ρόλους μόνο πίσω από τα φώτα της δημοσιότητας, αλλά θα εξουσιοδοτούνται να παρουσιάζονται εκεί όπου κρίνεται ορθό εκ μέρους του ΔΗΚΟ, προωθώντας την πολιτική του κόμματος.

Ο σχεδιασμός, θα ολοκληρωθεί με ενίσχυση του κόμματος και σε επαρχιακό επίπεδο, με τρόπο ώστε να υπηρετείται ο στόχος της ανασυγκρότησης και του περαιτέρω ανοίγματος του ΔΗΚΟ στην κοινωνία.

«Στο πλαίσιο της προσπάθειας για άνοιγμα του κόμματος προς την κοινωνία ώστε να γίνουν αλλαγές ουσίας, θα επιστρατευθούν στους διάφορους τομείς που σήμερα παρατηρείται κενό και δημιουργούνται ανάγκες, νέα πρόσωπα, με επιστημονική κατάρτιση, στα οποία γίνονται ήδη κρούσεις» σύμφωνα με την ίδια πηγή.

Κλειστές οι πόρτες στο ΔΗΚΟ για Κολοκασιδη και Κουλία

Ούτε Κουλιός αλλά ούτε και Κολοκασιδης, θα επιστρέψουν στο ΔΗΚΟ, σύμφωνα με άλλη πηγή του Κόμματος. Μάλιστα στο ΔΗΚΟ θεωρούν ότι επί ουδενί υφίσταται ζήτημα Κουλία, ο οποίος με βάση το προηγούμενο της υπόθεσης Κολοκασιδη, απαιτεί μέσω δικηγόρων του από τον Μάριο Καρογιάν να άρει την απόφαση για διαγραφή του από το ΔΗΚΟ καθότι τη θεωρεί αντικαταστατική. «Επί τούτου υπήρξε ήδη σχετική ανακοίνωση. Παρά ταύτα, ουδείς μπορεί να νομιμοποιήσει την αποστασία η οποία έτσι κι αλλιώς είναι ταυτόσημη με την πολιτική ανηθικότητα», λένε στο ΔΗΚΟ και σημειώνουν χαρακτηριστικά: «Εμείς δεν έχουμε να δώσουμε ούτε απάντηση ούτε εξήγηση τον κ. Κουλία ούτε και στους δικηγόρους του. Έθεσε εαυτόν εκτός κόμματος και εκεί θα μείνει».

Δεν υπάρχει οδός επιστροφής στο ΔΗΚΟ για τον Γιώργο Κολοκασιδη, σύμφωνα με πηγή προσεκτική στην ηγεσία.

Αλλά και για τον επίσης διαγραφέντα, αναπληρωτή πρόεδρο, Γιώργο Κολοκασιδη, οι πόρτες του ΔΗΚΟ φαίνεται να είναι κλειστές ασχετάς του γνωστού διατάγματος του δικαστηρίου. Στην ηγεσία του ΔΗΚΟ επικαλούνται το άρθρο 65 του καταστατικού στο οποίο μεταξύ άλλων σημειώνεται ότι: «Αξίωμα του κόμματος εκπίπτει του αξιώματός του σε περίπτωση που με ενέργειες του βρίσκεται σε αντίθεση με αποφάσεις Συλλογικών Οργάνων του Κόμματος, ύστερα από σχετική απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου δόντως αιτιολογημένης με δικαίωμα έφεσης στην Κεντρική Επιτροπή εντός 30 ημερών». Στη βάση της πιο πάνω παραγράφου του καταστατικού του κόμματος, «ο κ. Κολοκασιδης θα κληθεί στην επόμενη σύνοδο του Εκτελεστικού Γραφείου ώστε να του δοθεί η δυνατότητα να διατυπώσει τις θέσεις και τις απόψεις του επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Ωστόσο, θα τηρηθεί το καταστατικό και σε αυτό προνοείται έκπτωση από το αξίωμά του» ήταν η κάθητη κατάληξη του στελέχους του ΔΗΚΟ. Ο ίδιος ο Γιώργος Κολοκασιδης, σύμφωνα με δηλώσεις που έκανε το πρωί της Παρασκευής στο ΡΙΚ είπε ότι είναι σαφές πως στο ΔΗΚΟ αναζητούν ένα τρόπο απομάκρυνσής του και έθεσε δύο ζητήματα: Πρώτον, ότι το δικαστήριο στο διάταγμα που εξέδωσε είπε ότι ο κ. Κολοκασιδης

Προδιαγεγραμμένη και η νέα απόφαση του Εκτελεστικού για τον Γ. Κολοκασιδη

παραμένει στη θέση του –αυτή του αναπληρωτή προέδρου– μέχρι το δικαστήριο να εξετάσει την αγωγή που αυτός κατέθεσε κατά του ΔΗΚΟ και άρα τα λεγόμενα από πλευράς της ηγεσίας του κόμματος ότι σέβεται την απόφαση του δικαστηρίου, δεν ευσταθούν από τη στιγμή που ο πρόεδρος αποφάσισε να προχωρήσει με νέα συνεδρία του Εκτελεστικού σε οριστική απομάκρυνσή του. Και δεύτερο, αφού το Εκτελεστικό Γραφείο με απόφασή του τον έχει διαγράψει μια δεύτερη συνεδρία του Σώματος για τον ίδιο σκοπό αυτόματα σημαίνει παραδοχή του γεγονότος ότι η πρώτη απόφαση ήταν παράτυπη.

Το τι μέλλει γενέσθαι θα καταδειχθεί στην σύνοδο του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ, η οποία εκτός άλλου απρόοπτου, θα πραγματοποιηθεί εντός της εβδομάδος. Πάντως, σύμφωνα με κοινοβουλευτική πηγή στο ΔΗΚΟ, ετοιμάζεται για να κατατεθεί στη Βουλή από πλευράς του κόμματος, πρόταση για τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας (νόμος Αγγελίδη) περί λειτουργίας των κομμάτων.

DEBENHAMS   **Λευκωσία** Debenhams Ledra   **Λεμεσός** Debenhams Olympia τώρα ανοικτό και την Κυριακή   **Πάφος** Debenhams Kinyras

ανοικτά την Κυριακή

και κάθε Κυριακή από τις 10 το πρωί μέχρι αργά το βράδυ

ΕΚΠΕΙΣΤΙΚΟ ΚΟΥΠΟΝΙ
€20

Με ημερήσιες αγορές €100+ μέχρι 18/09 σε σχολικά είδη (σχολικές ρουχοφόρες, σχολικές ταινίες και γραμμή ύλη)

Back2School

Κερδίστε ένα iPad 2 16GB + WiFi
* με ημερήσιες αγορές €100+ σε σχολικά είδη.

venue café AT DEBENHAMS

Γλυκές κρέπες για δύο άτομα
μόνο €8,20

Μακαρονάδες για δύο άτομα
μόνο €8,45

Τμήμα Τροφίμων

ΜΠΑΡΜΠΑ ΘΩΜΑΣ ΣΤΡΑΓΙΣΤΟ ΠΛΟΥΡΥΤΙ 300gr / Τικλό
1+1 ΔΩΡΕΑΝ

ΚΡΟΥΣΑΝ ΒΟΥΤΗΡΟΥ 65gr
1+1 ΔΩΡΕΑΝ €1,55

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΟΛΟΚΛΗΡΟ το κιλό
από €4,94 **τώρα €2,90**

ΚΑΡΟΤΑ το κιλό
1/2 ΤΙΜΗ

1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE

2+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE

1/2 ΤΙΜΗ PRICE

25% ΕΚΠΟΙΣΗ OFF

30% ΕΚΠΟΙΣΗ OFF

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΣ SPECIAL OFFERS

MEGA DEAL

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ   ΤΥΡΙΑ & ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ   ΦΡΕΣΚΟ ΚΡΕΑΣ   ΚΑΒΑ   ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ

Επίσης ανοικτά την Κυριακή

Λευκωσία
• Debenhams • Next • Peacocks • Glow
(στον πεζόδρομο Λήδρας)

Λεμεσός τώρα ανοικτό και την Κυριακή
• Debenhams Olympia
(στην παραλιακή)

Λάρνακα
• Next
(κοντά στις Φοινικούδες)

Πάφος
• Debenhams & Peacocks Kinyras
(κοντά στο Λιμανάκι)

* Ανοικτά επίσης τα Venue Café στο Debenhams Ledra και στο The Mall of Engomi - Λευκωσία, Debenhams Olympia - Λεμεσό, Debenhams Kinyras - Πάφο και το ParkCafé - Restaurant απέναντι από το The Mall of Cyprus.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Δεν αποκλείεται διεθνής διάσκεψη

«Το φυσικό αέριο να μας απασχολήσει μετά την επίλυση του Κυπριακού» υποστηρίζει ο ηγέτης του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Συναντήσαμε τον νέο ηγέτη του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (CIP), Οζκάν Γιορκαντζιόγλου, λίγες εβδομάδες μετά την ανάδειξή του στην ηγεσία του ιστορικού κόμματος της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο Παφίτης πολιτικός υποστηρίζει ότι οι Δημήτρης Χριστόφιας και Ντερβίς Έρογλου πρέπει να κατανοήσουν ότι η διαιώνιση του Κυπριακού θα οδηγήσει στη δικοτόμηση. Σημειώνει ότι η λύση πρέπει να επιτευχθεί πριν από την ανάληψη της προεδρίας της Ε.Ε. από την Κύπρο και διαφωνεί με την έναρξη ερευνών στην Κυπριακή ΑΟΖ πριν από την επίλυση του Κυπριακού.

—Ποια είναι η άποψή σας για την πορεία των διαπραγματεύσεων;

—Το Κυπριακό πρόβλημα διανύει μία δύσκολη φάση. Στο σημείο που φτάσαμε πλέον όλα εξαρτώνται από την τόνση των δύο ηγετών. Ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και ο Δημήτρης Χριστόφιας είχαν σημειώσει σημαντική πρόοδο μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα σε συγκεκριμένα θέματα, όπως η διακυβέρνηση, ο καταμερισμός εξουσίας, τα θέματα της Ε.Ε., η οικονομία κ.ο.κ. Οι δύο ηγέτες δεν πρόλαβαν να συζητήσουν το εδαφικό, το περιουσιακό και τις εγγυήσεις. Στην νέα φάση του Κυπριακού, μετά την πρόσφατη συνάντηση των δύο ηγετών με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ στις 7 Ιουλίου, δημιουργήθηκε ένα κλίμα αισιοδοξίας για τη λύση του προβλήματος. Τότε διαπιστώσαμε ότι ο ΟΗΕ δεν πρόκειται να καθίσει άπραγος στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και ότι τον Νοέμβριο θα ακολουθήσει μια νέα συνάντηση των ηγετών με τον γενικό γραμματέα. Δεν αποκλείεται στο άμεσο μέλλον να συγκληθεί μία διεθνής διάσκεψη για το Κυπριακό. Δυστυχώς μετά τη συνάντηση της 7ης Ιουλίου, την έκρηξη στο Μαρί και την απροθυμία των δύο ηγετών σε ό,τι αφορά τη λήψη γενναίων πρωτοβουλιών στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, αποδεικνύει ότι εισήλασε σε μια νέα φάση στασιμότητας στις διαπραγματεύσεις. Η νέα στασιμότητα, σε συνδυασμό με τις διεκδικήσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς σχετικά με το ζήτημα της ΑΟΖ και την επικείμενη κυπριακή προεδρία στην Ε.Ε., θέτει σε κίνδυνο τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων. Η ελληνοκυπριακή πλευρά δίνει την εντύπωση ότι αποδίδει μεγαλύτερη σημασία στην ΑΟΖ παρά στις διαπραγματεύσεις. Η ηγεσία του Χριστόφια, η οποία διαχώρισε την πορεία της από το ΔΗΚΟ, πρέπει να προχωρήσει με τόνση προς την επίλυση του Κυπριακού. Το ίδιο πρέπει να πράξει και ο Ντερβίς Έρογλου. Οι δύο ηγέτες πρέπει να κατανοήσουν ότι η διαιώνιση του Κυπριακού θα

«Το κυπριακό φυσικό αέριο θα πρέπει να μας απασχολήσει μετά την επίλυση του Κυπριακού. Σε αντίθετη περίπτωση θα οδηγηθούμε σε μία αντιπαράθεση που θα επηρεάσει αρνητικά και τις δύο κοινότητες» υποστηρίζει ο νέος ηγέτης του ΡΤΚ, κ. Οζκάν Γιορκαντζιόγλου.

Η στασιμότητα στο Κυπριακό, οι διεκδικήσεις της Ε/κ πλευράς στην ΑΟΖ και η προεδρία της Ε.Ε. θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχεια των διαπραγματεύσεων

οδηγήσει στη σταδιακή επικράτηση της σημερινής κατάστασης και της δικοτόμησης στην Κύπρο. Το αδιέξοδο στις συνομιλίες θα δημιουργήσει ένταση στο τρίγωνο Ελλάδα – Τουρκία – Κύπρου. Η λύση του Κυπριακού πρέπει να επιτευχθεί πριν από την κυπριακή προεδρία στην Ε.Ε. και την έναρξη των ερευνών για τους φυσικούς πόρους στα χωρικά ύδατα της νήσου.

—Πιστεύετε ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα έχει άλλη επιλογή εκτός από την επίλυση του Κυπριακού μέσα από τις διαπραγματεύσεις; Το τελευταίο διάστημα στην Τουρκία και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα συζητούνται διάφορα μοντέλα για το μέλλον των Τουρκοκυπρίων. Ποια η άποψή σας;

—Η διεθνής κοινότητα αποδέχεται μόνο το ομοσπονδιακό μοντέλο για τη λύση του Κυπριακού. Οι υπόλοιπες θεωρίες δεν συμβαδίζουν με το διεθνές δίκαιο.

—Κατά την άποψή σας, ποια είναι τα σημεία διαφωνίας στο ζήτημα της κυπριακής ΑΟΖ;

—Στο επίπεδο του διεθνούς δικαίου, κάποιον ισχυρίζονται ότι η Ε/κ πλευρά έχει το δικαίωμα να προχωρήσει στις έρευνες. Ωστόσο, δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός ότι το Κυπριακό πρόβλημα παραμένει άλυτο και ότι οι συνθήκες του '60 αναγκάζουν το δικαίωμα των δύο κοινοτήτων στους φυσικούς πόρους της νήσου. Η ελληνοκυπριακή πλευρά προσπαθεί να εξασφαλίσει την άντληση του πετρελαίου όσο το δυνατόν συντομότερα λόγω της οικονομικής κρίσης που βιώνει. Την ίδια στιγμή, η Ε.Ε. αναζητεί ενεργειακούς πόρους, φιλικούς προς το περιβάλλον. Ωστόσο, το κυπριακό φυσικό αέριο θα πρέπει να μας απασχολήσει μετά την επίλυση του Κυπριακού. Σε αντίθετη περίπτωση θα οδηγηθούμε σε μία αντιπαράθεση που θα επηρεάσει αρνητικά και τις δύο κοινότητες. Η αντιπαράθεση θα εμποδίσει την εκμετάλλευση και τη μεταφορά του φυσικού αερίου. Γιατί να επιλέξουμε να επικεντρωθούμε στην αντιπαράθεση; Γιατί να μην επικεντρωθούμε να λύσουμε το Κυπριακό;

—Οι πρόσφατες «σκληρές» τοποθετήσεις της Λευκωσίας και της Άγκυρας συνέβαλαν στη δημιουργία μιας νέας εστίας έντασης στην Ανατολική Μεσόγειο. Κατά την άποψή σας πώς θα αποφευχθεί η μετεξέλιξη της έντασης σε ανοιχτή αντιπαράθεση;

—Δεν συμφωνώ με τις πρόσφατες, άστοχες επιθέσεις της κ. Μαρκουλλή κατά της Τουρκίας και του υπουργού Εξωτερικού (σ.σ. αναφέρεται

στον στενό συνεργάτη του Τουρκοκύπριου ηγέτη, Χουσεΐν Όζγκιουργκιουν) Γιατί επιδιώκουμε να δώσουμε νέες διαστάσεις στο ήδη πολύπλοκο Κυπριακό πρόβλημα; Γιατί δεν επικεντρωνόμαστε στην επίλυσή του;

Ακροβατούν οι Τ/κ

—Η τουρκοκυπριακή κοινότητα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν μεταξύ άλλων, τις σχέσεις της και με την Τουρκία. Ποιά η άποψή σας για την εφαρμογή των μέτρων οικονομικής λιτότητας και το μέλλον της τ/κ κοινότητας;

—Η διαιώνιση του Κυπριακού προβλήματος και η διεθνής απομόνωση της κοινότητάς μας μάς υποχρεώνει να είμαστε εξαρτώμενοι οικονομικά από την Τουρκία. Η Τουρκία παραμένει η μοναδική πύλη που μας συνδέει με τον έξω κόσμο. Σήμερα, οι Ελληνοκύπριοι φαίνεται να έχουν τις ίδιες απόψεις με τον Ραούφ Ντενκτάς σχετικά με το Κυπριακό. Οι Ε/κ αποφεύγουν να αγοράσουν τα τουρκοκυπριακά προϊόντα. Από την άλλη, εξαιτίας της τελωνειακής ένωσης με την Ε.Ε., η Τουρκία αντιμετωπίζει δυσκολίες ως προς την εισαγωγή των τ/κ προϊόντων. Οι Τουρκοκύπριοι είναι αναγκασμένοι να ακροβατούν για να εξασφαλίσουν την οικονομική βιωσιμότητα της κοινότητάς τους. Εξαιτίας των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία παρέχει οικονομική βοήθεια στην τ/κ κοινότητα. Δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός ότι ο χρηματοδότης έχει πάντα τον πρώτο λόγο στη διαχείριση μιας υπόθεσης. Δυστυχώς, οι Ελληνοκύπριοι επιλέγουν να αγνοήσουν την εν λόγω πραγματικότητα. Δεν προτιμούν τα τ/κ προϊόντα και εμποδίζουν την εξαγωγή τους στην Ευρώπη. Η συγκεκριμένη κατάσταση δίνει διαστάσεις στην αποξένωση της τουρκοκυπριακής κοινότητας από την ελληνοκυπριακή κοινότητα, η οποία πλθε στην επιφάνεια μετά το Σκέδιο Ανάν. Η ελληνοκυπριακή ηγεσία πρέπει να αναθεωρήσει την αδιόλακτη πολιτική της γραμμή. Τα οικονομικά προβλήματα ενδέχεται να δυσχεράνουν την επίλυση του Κυπριακού.

—Η οικονομική πρόοδος των Τουρκοκυπρίων θα πρέπει να πλαισιωθεί από τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού πεδίου και τη δημιουργία αυτόνομων, σύγχρονων πολιτικών δομών και θεσμών. Συμφωνείτε;

—Η πολιτική πρόοδος εξαρτάται από την οικονομική πρόοδο. Η αυτονομία των Τουρκοκυπρίων στηρίζεται στην οικονομική πρόοδο της κοινότητας. Εφόσον η Τουρκία εξακολουθεί να χρηματοδοτεί τον προϋπολογισμό των Τουρκοκυπρίων, η κοινότητα θα εξακολουθήσει να έχει μεγάλες αδυναμίες.

Η κάθε πλευρά να κατανοήσει τους προβληματισμούς της άλλης

—Πώς εξελίσσεται ο διάλογος του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος με τα ε/κ πολιτικά κόμματα; Ποιος είναι οι μεγαλύτερες αδυναμίες αυτού του διαλόγου;

—Η Ε/κ πλευρά πιστεύει ότι το Κυπριακό πρόβλημα ξεκίνησε το 1974. Ταυτόχρονα, δεν είναι έτοιμη να μοιραστεί τις εξουσίες της ομόσπονδης Κύπρου με την τ/κ κοινότητα. Λόγω της οικονομικής της ανυπερότητας και της διεθνούς αναγνώρισής της, η Ε/κ πλευρά δεν θέτει ως προτεραιότητά της την επίλυση του Κυπριακού. Ο κ. Χριστόφιας δεν επιδεικνύει αποφασιστικότητα στις προσπάθειες για την επίλυση του Κυπριακού. Η Εκκλησία εξακολουθεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο κοινωνικό και πολιτικό πεδίο των Ελληνοκυπρίων. Αυτά τα σημεία επηρεάζουν τον διάλογο με τους Ε/κ πολιτικούς φορείς. Παρόλα αυτά, διατηρούμε διάλογο με τον κ. Χριστόφια, το ΑΚΕΛ και τον ΔΗΣΥ. Οι βάσεις των κομμάτων πρέπει να επικριθούν να κατανοήσουν την Ε/κ και την τ/κ πραγματικότητα. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια συμφωνήσαμε με το ΑΚΕΛ και τον ΔΗΣΥ. Στόχος μας είναι οι δύο κοινότητες να κατανοήσουν τους προβληματισμούς των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων.

—Τι εννοείτε με τον όρο «αποφασιστικότητα»; Κατά την άποψή σας ποιος θα μπορούσαν να είναι οι «αποφασιστικές» κινήσεις εκ μέρους του κ. Χριστόφια;

—Ο κ. Χριστόφιας φοβάται ότι η Ε/κ κοινότητα δεν θα τον επανεκλέξει στην προεδρία. Στο ζήτημα της σύνθεσης της ομόσπονδης κυβέρνησης, ο κ. Χριστόφιας θα μπορούσε να αποδεχτεί λ.χ. την αναλογία 6 Ε/κ – 4 Τ/κ και όχι την 7 Ε/κ–3 Τ/κ. Από την πλευρά τους, οι Τουρκοκύπριοι θα έπρεπε να συμφωνήσουν με κάποια αιτήματα της Ε/κ πλευράς στο εδαφικό. Παράλληλα, η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ πρέπει να προετοιμάσει την ελληνοκυπριακή κοινότητα για την επίλυση του Κυπριακού.

ΚΥΠΡΙΑ ΚΥΠΡΙΑ

2011

Σεπτ. - 1 Οκτ.
Sept. - 1 Oct.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ INTERNATIONAL FESTIVAL

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΕΙΣ
MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE SERVICES

ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ Χ-ΙΤ ΦΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ WALTZ

ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ: Φώτης Νικολάου,
ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Θανάσης Γεωργίου, Φώτης Νικολάου
ΜΟΥΣΙΚΗ: Johann Sebastian Bach, Marin Marais, Heinrich Franz Biber, Anonymus, Adam Wysocki, Circus Contraption
ΣΚΗΝΙΚΑ - ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ: Νατάσα Γρυλάκη
ΦΩΤΙΣΜΟΣ: Παναγιώτης Μανούσης
ΕΡΜΗΝΕΥΤΕΣ: Αντώνης Αντωνίου, Ιωάννα Απιστόλου, Θανάσης Γεωργίου, Ρούλα Κουτρομπιέλη, Κατερίνα Λιόντου, Φώτης Νικολάου, Δέσποινα Σιδηροπούλου
ΜΟΥΣΙΚΟΣ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΗΣ: Γιάννης Δεμερτζής

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ, ΛΕΜΕΣΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΠΕΜΠΤΗ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ
ΩΡΑ 20:30

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 22308400
Σημειώνεται ότι όλες οι παραστάσεις του Φεστιβάλ θα αρχίζουν στις 20:30 ακριβώς. Μετά την ώρα αυτή, η είσοδος θα επιβραδύνεται μόνο την ώρα του διαλείμματος (όταν υπάρχει).

MBA

Το πρόγραμμα προσφέρεται
εξ ολοκλήρου και στα ελληνικά

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
η δύναμη της γνώσης

Διοργανός: 6, Έγκληση ΤΚ 22006, 1516 Λευκωσία, Τηλ: 227930001, Φαξ: 22662051

www.euc.ac.cy

ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ
(356 - 323 π.Χ.)

Ο μεγαλύτερος Έλληνας όλων των εποχών

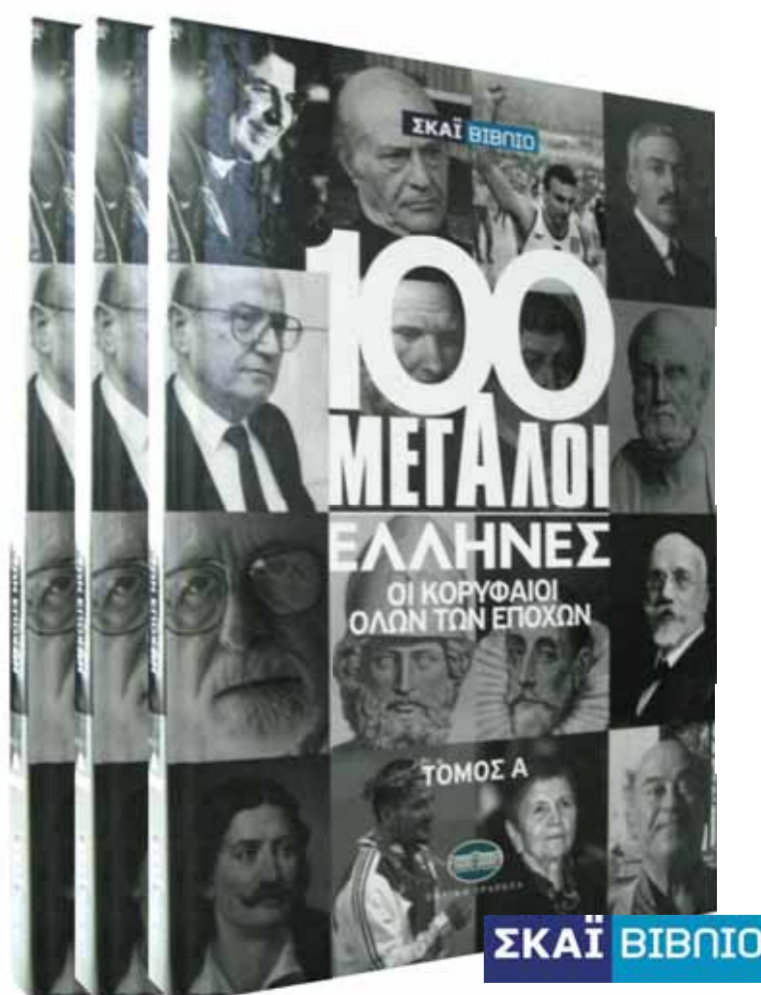
ΟΙ 100 ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΕΛΛΗΝΑΣ είναι όποιος η ελληνικότητα είναι συστατικό στοιχείο της προσωπικότητάς του. Μια ταυτότητα, που κάποτε υπήρξε προνόμιο, επιλογή στη συνέχεια όσων ήθελαν να την οικειοποιηθούν, φάρος και ελπίδα των υποδούλων και, τέλος σημείο συσπείρωσης ενός έθνους που θέλησε να αναγεννηθεί.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ αξιώνουν το σεβασμό μας για όσα έπραξαν, ώστε να τους μνημονεύουμε, ενώ παράλληλα διατήρησαν ζωντανή μια ταυτότητα που μεταλλάσσεται μέσα στους αιώνες, χωρίς να χάνεται.

3 τόμοι ιστορίας και 8 DVD για τους 100 μεγαλύτερους Έλληνες, όπως τους ανέδειξε ο ελληνικός λαός στη μεγάλη ψηφοφορία του ΣΚΑΪ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Μήπως, τελικά, δεν ανήκουμε στην Ευρώπη;

Ο ιστορικός Πολ Τζόνσον, όταν ήταν 17 ετών το 1946, είχε την ευκαιρία να συναντήσει τον Τσώρτσιλ και να τον ρωτήσει σε τι αποδίδει την επιτυχία του στη ζωή. «Στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ποτέ μην στέκεσαι όρθιος όταν μπορείς να καθίσεις και ποτέ μην κάθεται όταν μπορείς να ξαπλώσεις». Αυτό απάντησε στον νεαρό ο Τσώρτσιλ «και μπήκε στη λιμουζίνα του», όπως σημείωσε ο ιστορικός, περιγράφοντας έπειτα από 63 χρόνια τη σύντομη συνάντησή τους.

Είτε επειδή το έχουν επιλέξει ενσυνείδητως είτε επειδή δεν έχουν τίποτε άλλο να κάνουν, ενέργεια εξοικονομεί και η δική μας κυβέρνηση: ποτέ δεν στέκεται όρθια όταν μπορεί να καθίσει και ποτέ δεν κάθεται όταν μπορεί να ξαπλώσει, ενώ κανονικά θα όφειλε να πηγαίνει με ρυθμό τροχάδην. Αφίσε όμως τον χρόνο να κυλήσει ανεκμετάλλευτος μετά την ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου, ανοίγοντας άγονες φιλοσοφικές συζητήσεις, με σκοπό να προσδιορισθεί το περιεχόμενο των όρων της αναδιάρθρωσης. Ετσι, ενώ τα ελλείμματα διευρύνονταν, εκείνοι συζητούσαν, π. χ., τι σημαίνει «αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας» και μήπως ο όρος περιλαμβάνει και την πώληση ή προσπαθούσαν να επινοήσουν πολιτικούς ορθούς όρους, για τον «ευπρεπισμό» της σκληρής πραγματικότητας, όπως λ. χ. η «εργασιακή εφεδρεία» στο Δημόσιο. Εν τω μεταξύ, ούτε καν εκείνες οι πολυθρόνες συγχωνεύσεις δημόσιων οργανισμών έχουν προχωρήσει, πόσω μάλλον οι αποκρατικοποιήσεις (με ρυθμό μία την εβδομάδα...) και οι περικοπές των δαπανών. Μόνο λόγια -σε ύψος υψηλό, είναι αλήθεια, αφότου ο Ευάγγελος Βενιζέλος ανέλαβε ρόλο στην οικονομία- πάντα όμως χωρίς αντίκρισμα στην πράξη.

Δεν είναι κάτι καινούργιο αυτό, έχει επιστημανθεί από τις αρχές της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ. Όσο περνά ο καιρός όμως γίνεται βεβαιότητα μέ-

Ο Γιώργος Παπανδρέου (στο κέντρο), καθώς συσκέπεται για το μέλλον της Λιβύης...

σα και έξω από την Ελλάδα, εξα-νεμίζοντας και τα τελευταία αποθέματα καλής διάθεσης των εταίρων μας για το πρόβλημά μας. Το καινούργιο είναι ότι ο κόσμος αρχίζει πια να συνηθίζει και να αποδέχεται ως φυσιολογική την παρατεταμένη ακινησία της κυβέρνησης μπροστά στα δύσκολα. Ετσι, επικρατεί βαθμιαία η μοιρολατρία ότι τίποτε δεν μπορεί να γίνει σε αυτόν τον τόπο και -το ακόμη πιο επικίνδυνο- σιγά σιγά πάνε ρίζες σε εμάς τους ίδιους η αντίληψη ότι η Ελλάδα δεν ταιριάζει με την Ευρώπη και τους κανόνες της. Δεν είναι συμπτωματικό ότι, διεθνώς πλέον στην αρθρογραφία του Τύπου, το σενάριο της εξόδου από το ευρώ συζητείται όλο και πιο ανοι-

χτά. Αν συμβεί αυτό, για τον ελληνικό 21ο αιώνα, η έξοδος από το ευρώ θα ισοδυναμεί με την Καταστροφή του 1922, με τη διαφορά όμως ότι τότε η Ελλάδα έσπασε τα μούτρα της, διεκδικώντας ρόλο στην Ανατολή, ενώ τώρα η καταστροφή θα έχει πλήξει την πορεία για την ολοκλήρωσή της ως κράτους της Δύσης.

Εκτός από την Αριστερά και τους ανισόρροπους, αυτή η «διέξοδος» από το πρόβλημα ενδέχεται να φανταστεί ελκυστική και σε μερίδα του πολιτικού κόσμου, που θέλει πάση θυσία να προστατεύσει το μεγάλο και παντοδύναμο κράτος από τις περικοπές δαπανών και την αναδιάρθρωση. Φαντάζονται,

υποθέτω, ότι η επιστροφή της χώρας στο παλιό νόμισμά της θα επέτρεπε στις κυβερνήσεις να τυπώνουν άφθονο χρήμα, ώστε να συντηρούνται οι στρατιές των απασχολούμενων στο Δημόσιο ψευδοφόρων τους και, έτσι, θα εξακολουθεί να υπάρχει -με προσαρμογές έστω- το οικονομικό μοντέλο από το οποίο άντλησαν την πολιτική ισχύ τους. Σκέψεις της απελπισίας, διότι αν συμβεί το απευκταίο και μια μέρα ξυπνήσουμε στον κόσμο της δραχμιάς, κανείς δεν πρόκειται να δανείξει χρήματα στην Ελλάδα για πολλά χρόνια. Θα είμαστε, επομένως, υποχρεωμένοι να ζούμε με ό, τι παράγουμε. Και τότε θα ήθελα πολύ να δω με τι θα τρέφονται οι ψη-

φοφόροι, δεδομένου ότι σήμερα εισάγουμε το μεγαλύτερο μέρος των τροφίμων που καταναλώνουμε. (Για τους πολιτικούς δεν ανησυχώ. Αυτοί έχουν τον τρόπο τους...)

Το Λυκόφως των Θεών

«As καταπιούν οι φλόγες τη Λιβύη», είναι μια φράση από πρόσφατο ηχογραφημένο -και πάντα παραληρηματικό- μήνυμά, με το οποίο ο κρυπτόμενος Καντάφι καλεί τους πιστούς στο καθεστώς του Λίβυου να συνεχίσουν να αντιστέκονται. Θυμίζει κάπως την απόλυτη αδιαφορία που εκφράζει ένας επιφανέστερος και παλαιότερος συνάδελφός του, ο Αδόλφος Χίτλερ, στην πολιτική διαθήκη του, σχετικά με το μέλλον των δικών του συμπατριωτών, τους οποίους θεωρούσε άξιους της μοίρας τους. Και δεν είναι αυτό το μοναδικό σημείο στο οποίο, μέχρι στιγμής, η πορεία του Λίβυου δικτάτορα προς το τέλος του θυμίζει τον Χίτλερ. (Δεν θα με εξέπληττε καθόλου, αν αποκαλυφθεί ότι ο Μουαμάρ λατρεύει τον Βάγκνερ...).

Νοτίσο, παραμένει η μεγάλη διαφορά ως προς το ύψος: το τέλος του Μουαμάρ είναι καθαρή παρωδία. Επιπλέον δε, έχει μάλλον μπερδεμένη την Ιστορία στο κεφάλι του. Διότι, στο ίδιο μήνυμά λέει επίσης ότι «θα πολεμήσουμε σε κάθε κοιλάδα, σε κάθε δρόμο, σε κάθε όαση, σε κάθε πόλη», απηχώντας την περίφημη ομιλία του Τσώρτσιλ, προτού ξεκινήσει η μάχη της Αγγλίας...

Αυτάρκεια

Πληροφορούμαι ότι, φέτος τον Αύγουστο, ο καθηγητής Οικονομικών Θ. Πελαγίδης πέρασε δύο ολόκληρες εβδομάδες διακοπών στην ωραία Κρήτη. Προλαβαίνω την απορία σας «και λοιπόν;», εξηγώντας ότι ο Θ. Πελαγίδης είναι Ο σύμβουλος (με το όμικρον κεφαλαίο, παρακαλώ) του υπουργού Οικονομικών Ευάγγελου Βενιζέλου. Το γεγονός ότι, εν μέσω κρίσης, ο υπουργός έχει την πολυτέλεια να επιτρέπει στον στενότερο

Η Τώνια των ταξί

Ενόχλησε πολύ η στήριξη που παρέσχε στη συντεχνία των οργανισμένων ταξιτζήδων η Τώνια Αντωνίου του ΠΑΣΟΚ, διά της παρουσίας και των λόγων της σε ημερίδα (όχι επιστημονική, απλή ημερίδα), που είχε οργανώσει ο πρόεδρος Θύμιος Λυμπερόπουλος. Ενόχλησε δικαιολογημένα ο ψηφοθηρικός αμοραλισμός της κ. Αντωνίου, διότι, υπό την ηγεσία του «αγαπητού Θύμιου», οι απεργί του Ιουλίου συμπεριφέρθηκαν με την αναληγισία σπείρας εκβιαστών (καταλήψεις, αποκλεισμοί, «οδοφράγματα» από λάδια χυμένα στο οδόστρωμα κ. ά.) Πώς γίνεται, επομένως, η κ. Αντωνίου να τα επιβραβεύει όλα αυτά με τη συμμετοχή της στην ημερίδα, όταν μάλιστα ο δόλιος ο πρόεδρος δεν έχει κουραστεί να λέει και να ξαναλέει ότι αλλάζει τη νοοτροπία των Ελλήνων; Υπάρχει εν τούτοις και μια άλλη πλευρά, η οποία είναι φανερό σε όποιον έχει μάτια και βλέπει: η κ. Αντωνίου έχει σε μεγάλη εκτίμηση το λειτουργήμα του ταξιτζή. Ισως, όταν ήταν μικρή, είχε το όνειρο να γίνει ταξιτζού - ενδεχομένως να είχε ως ένδοξα τη Δέσποινα Στυλιανοπούλου. Αλλά την εποχή εκείνη -φευ!- το ταξί δεν ήταν επαγγελματία κορίτσια...

σύμβουλο διακοπές δύο εβδομάδων έχει θετική σημασία για όλους μας. Σημαίνει ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται υπό τη διεύθυνση ενός ανθρώπου ψυχραιμού, ο οποίος έχει μεγάλη πεποίθηση στις αστείρευτες δυνατότητες του Ελληνισμού και, φυσικά, στις δικές του -ενός ανθρώπου, ο οποίος γνωρίζει, αν όχι τα πάντα, οπωσδήποτε όμως τόσα πολλά για την οικονομία, ώστε να μην έχει ανάγκη συμβούλων...

kassimatis@kathimerini.gr

Κρίστης Στραγγάτο το αγνό, αυθεντικό γιαούρτι της Κύπρου χωρίς συντηρητικά

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Δηλώνουμε υπεύθυνα:

Ότι το γιαούρτι Κρίστης Στραγγάτο είναι αγνό, αυθεντικό και χωρίς συντηρητικά.

Το Κρίστης Στραγγάτο, δεν έχει καμία σχέση με την ανακοίνωση των υγειονομικών υπηρεσιών ημερομηνίας 1/9/2011.

Όλοι οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν επανειλημμένα στα γιαούρτια μας, από τις υγειονομικές υπηρεσίες του Κράτους, απέδειξαν την αγνότητα και την υψηλή ποιότητα του Κρίστης Στραγγάτο.

Η συγκεκριμένη ανακοίνωση αφορά τη χρήση της απαγορευμένης ουσίας Ναταμικίνης (E235) σε παρτίδες των:

- **ZHTA** "Super στραγγιστό Γιαούρτι", ανάλωση μέχρι 14/09/2011, αριθμός παρτίδας P06 1, βάρος 450g
- Στραγγιστό γιαούρτι με γάλα και ανθόγαλα **Μάρπα Θωμάς (παραγωγής ZHTA)**, ανάλωση μέχρι 14/09/2011, αριθμός παρτίδας P03, βάρος 300g
- Στραγγιστό γιαούρτι **ΛΕΥΚΟΝΟΙΤΖΙΑΤΗ**, ανάλωση μέχρι 09/09/2011, βάρος 1kg
- Στραγγιστό γιαούρτι **KOUROUSHIS**, ανάλωση μέχρι 09/09/2011, βάρος 300g

Επιστημαίνεται πως στα γιαούρτια **ZHTA ανιχνεύεται για δεύτερη φορά** η συγκεκριμένη ουσία (ανακοίνωση εταιρείας ZHTA 5/8/2011), η οποία αν και απαγορεύεται ρητώς στην παραγωγή γιαουρτιών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιήθηκε στα προαναφερθέντα προϊόντα ως αντιβιοτικό και συντηρητικό.

Επιβεβαιώνουμε ότι στο Κρίστης Στραγγάτο και σε όλα τα γιαούρτια της εταιρείας μας, διεξάγουμε καθημερινά ελέγχους σε όλα τα στάδια παραγωγής, από την παραλαβή του νωπού φρέσκου γάλακτος μέχρι και την τελική παράδοση του προϊόντος.

Βασικός στόχος της εταιρείας μας είναι η παραγωγή και η διάθεση στην αγορά προϊόντων υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια και την προστασία των καταναλωτών.

VIVARTIA (CYPRUS) LTD

ΓΡΑΜΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΕΩΣΗ 8000 4500 Πληρωμένη ανακοίνωση

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ «Κ»

«Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν...»

■ Ο διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδος τονίζει ότι η ύφεση συνεχίζεται και μάλιστα με ρυθμό ταχύτερο από τον αναμενόμενο
■ Προβλέπει κι άλλους «γάμους» στο πρότυπο Alpha-Eurobank ■ Δηλώνει έτοιμος να παράσχει κι άλλη ρευστότητα, αν χρειαστεί

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

«Η ύφεση συνεχίζεται και μάλιστα με ρυθμό ταχύτερο από τον αναμενόμενο», επισημαίνει σήμερα, σε συνέντευξη του στην «Κ» ο διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ) κ. Γεώργιος Προβόπουλος. Ο ίδιος εκτιμά ότι θα ήταν πλιότερη αν είχαν προχωρήσει ταχύτερα οι μεταρρυθμίσεις κι αν είχαν περιορισθεί δραστηρικότερα τα δημοσιονομικά ελλείμματα. «Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν», υπογραμμίζει, και προτρέπει και τις διοικήσεις των τραπεζών να προσαρμοστούν άμεσα στη δύσκολη πραγματικότητα. Ο διοικητής της ΤτΕ καιρτερίζει τη συγχώνευση Alpha Bank - Eurobank, προσθέτει ότι η διενέργεια της μελέτης έχει διαμορφωθεί από ορισμένους που αρνούνται την πραγματικότητα, χαρακτηρίζει υπερβολικές τις εκτιμήσεις περί κρατικοποίησης των τραπεζών και θεωρεί ότι οι διοικήσεις θα βρουν τις ενδεδειγμένες λύσεις μέσα από την αγορά. Ο διοικητής της ΤτΕ διασκεδάει την ανησυχία που προκάλεσε η ενεργοποίηση της διαδικασίας παροχής έκτακτης ρευστότητας, ενώ τονίζει ότι η ΤτΕ είναι έτοιμη να παράσχει περαιτέρω ρευστότητα αν χρειαστεί.

– Διανύουμε το τρίτο έτος ύφεσης και ακόμα δεν έχουν αντιμετωπιστεί οι μεγάλες προκλήσεις για την οικονομία. Ποια είναι η εκτίμησή σας;

– Οι εξελίξεις στην πραγματική οικονομία είναι πράγματι δυσμενείς, καθώς η ύφεση συνεχίζεται και μάλιστα με ρυθμό ταχύτερο από τον αναμενόμενο. Εκτιμώ ότι η ύφεση θα ήταν πλιότερη, αν είχαν προχωρήσει ταχύτερα οι μεταρρυθμίσεις, αν είχαν περιορισθεί δραστηρικότερα τα δημοσιονομικά ελλείμματα και αν είχε βελτιωθεί ουσιαστικά η ανταγωνιστικότητα. Σ' αυτές τις κρίσιμες περιόδους πρέπει τώρα να επικεντρωθούν οι προσπάθειες, με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, τολμηρά και διαχειριστική αποτελεσματικότητα. Πρέπει όλοι να υφαιδποποιήσουμε ότι η επίλυση της κρι-

σις είναι δική μας ευθύνη. Βεβαίως, έχουμε τη στήριξη και την βοήθεια των εταίρων μας αλλά η έξοδος από την κρίση θα επιτευχθεί μόνον όταν προχωρήσουμε αποφασιστικά, με συνέπεια και πεθαρξία, στην υλοποίηση των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών.

– Πώς σχολιάζετε τη συγχώνευση Alpha Bank - Eurobank;

– Στρατηγικές κινήσεις τέτοιας μορφής συμβάλλουν καθοριστικά στην ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας του τραπεζικού συστήματος και της χρημα-

“

Το αποτέλεσμα από τη διαγνωστική μελέτη για τις τράπεζες μόνο θετικό μπορεί να είναι για τους καταθέτες και για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα

”

τοπιστωτικής σταθερότητας. Εχω κατ'επιανάληψη αναφερθεί στην ανάγκη δημιουργίας μεγαλύτερων και ισχυρότερων σχημάτων. Η συγκεκριμένη συγχώνευση και ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάστηκε συνιστούν ένα πολύ θετικό βήμα στη διαδικασία αναδιάρθρωσης και ισχυροποίησης του τραπεζικού συστήματος. Τον δρόμο που άνοιξε ο γάμος των δύο μεγάλων τραπεζών θα τον ακολουθήσουν και άλλοι. Γιατί οι φιλικές συνενώσεις δυνάμειν και οι συμμαχίες με ξένους στρατηγικούς επενδυτές προσδίδουν σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως συνέργειες και μέγεθος, κεφαλαιακή ευρωστία, διεθνή ανταγωνιστικότητα, προοπτική. Αποτελούν εξάλλου και το α-

«ΕΧΟΥΜΕ τη στήριξη και τη βοήθεια των εταίρων μας, αλλά η έξοδος από την κρίση θα επιτευχθεί μόνον όταν προχωρήσουμε αποφασιστικά, με συνέπεια και πεθαρξία, στην υλοποίηση των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών», δηλώνει στην «Κ» ο κ. Γεώργιος Προβόπουλος.

σφαλέστερο μέσο για την ενίσχυση της ρευστότητας στην οικονομία.

– Αρκούν οι συγχωνεύσεις μεταξύ τραπεζών για να αντιμετωπιστεί ο κλάδος τις μεγάλες προκλήσεις;

– Οι συγχωνεύσεις δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι όμως ένα σημαντικό μέσο, που θα διευκολύνει τη μεγάλη προσπάθεια που επωμίζεται ο τραπεζικός τομέας για την προσαρμογή του στις νέες συνθήκες. Εχω πολλές φορές τονίσει ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, που είναι κατά βάση υγιές, υπέστη τις συνέπειες της δημοσιονομικής κρίσης, η οποία έπληξε την εμπιστοσύνη και προς τις τράπεζες και δημιουργήσε δυσχέρειες ρευστότητας και αβεβαιότητες, που πρέπει τώρα να εξαλειφθούν. Με τη δημιουργία ισχυρότερων σχημάτων και σε συνδυασμό με ενέργειες κεφαλαιακής ενίσχυσης, οι ελληνικές τράπεζες θα μπορέσουν να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικότερα στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν και να θέσουν ισχυρές βάσεις για το μέλλον.

– Ανησυχία έχει προκαλέσει στις τράπεζες η ανάθεση στην BlackRock της διενέργειας διαγνωστικής μελέτης για την ποιότητα των χαρτοφυλακίων δανείων. Ποιος είναι ο στόχος της μελέτης αυτής;

– Βασικός στόχος της διαγνωστικής μελέτης είναι να ικνπλαττήσει τη δυναμική της δημιουργίας μη εξυπηρετούμενων δανείων, ώστε να κατευθύνει και να βοηθήσει τις τράπεζες να προσαρμόσουν το επίπεδο των προβλέψεών τους στις μεγάλες προκλήσεις που δημιουργεί η ύφεση.

Σας θυμίζω ότι η ύφεση που ταλανίζει την ελληνική οικονομία δεν έχει προηγουμένως στη νεότερη Ιστορία τόσο σε ένταση όσο και σε διάρκεια. Πιστεύω ότι η διαγνωστική μελέτη θα προσδώσει σε απόλυτο βαθμό διαφάνεια και αξιοπιστία στα μεγέθη του τραπεζικού συστήματος. Γι' αυτό και το τελικό αποτέλεσμα μόνο θετικό μπορεί να είναι για τους καταθέτες και για τη στα-

θερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα εν γένει. Αλλωστε τέτοιου είδους μελέτες δεν γίνονται μόνο για τις ελληνικές τράπεζες. Και οι άλλες δύο χώρες που έχουν λάβει στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΔΝΤ, Ιρλανδία και Πορτογαλία, πραγματοποιήσαν αντίστοιχες μελέτες. Η διαγνωστική μελέτη δεν απειλεί κανέναν. Και πολύ κακώς κάποιοι την έχουν δαιμονοποιήσει. Είναι αυτοί που εξακολουθούν να αρνούνται τη νέα πραγματικότητα και την ανάγκη προσαρμογής, ευελπιστώντας ότι με έναν μαγικό τρόπο τα πράγματα θα επανέλθουν αυτόματα στην προ κρίσης περίοδο. Εύκολες λύσεις δυστυχώς δεν υπάρχουν. Όσο πιο γρήγορα προσαρμοστούμε όλοι στα νέα δεδομένα, τόσο καλύτερα θα είναι για τη χώρα, την οικονομία και το τραπεζικό σύστημα.

– Πολλοί αναρωτιούνται γιατί δεν διενεργεί τη μελέτη η ΤτΕ.

– Η διαγνωστική μελέτη προβλέπεται ρητά στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο, όπου αναφέρεται ότι η διενέργειά της έπρεπε να ανατεθεί σε διεθνή αναγνωρισμένη συμβουλευτική εταιρεία, που θα επέλεξε η ΤτΕ σε συνεργασία με την τρόικα. Στο πλαίσιο αυτό, απευθυνθήκαμε σε διεθνείς εταιρείες που έχουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και τις καλύτερες για παρουσιάσεις. Στη συνέχεια και αφού αξιολογήθηκε με ιδιαίτερη προσοχή η καθεμία, επιλέχθηκε η BlackRock Solutions. Η BlackRock θα διαθέσει στους αμέσως επόμενους λίγους μήνες δυναμικό πολλαπλάσιο από εκείνο της αρμόδιας διεύθυνσης της Τραπεζής της Ελλάδος, το οποίο είναι ήδη επιφορτισμένο με πολλές άλλες τρέχουσες εποπτικές υποχρεώσεις. Εξάλλου οι διεθνείς αγορές θα νιώθουν ακόμα μεγαλύτερη σιγουριά αν το αποτέλεσμα έρθει και από μια διεθνή εξειδικευμένη εταιρεία, που έχει ξανακάνει τη δουλειά αυτή και σε άλλες χώρες με επιτυχία. Σε κάθε περίπτωση, την εργασία αυτή θα συντονίζει και θα επιμελείται η ΤτΕ, όπως έγινε και με τα πρόσφατα παρωρωπαϊκά stress test.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- Χωρίς καθόλου συντηρητικά.
- Χωρίς ζελατίνη.
- Χωρίς πρόσθετα

**Με φρέσκα
φρούτα.**

Με 100% φρέσκο βιολογικό γάλα από ζώα που τρέφονται με 100% μη γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές.

Πάνω απ' όλα η υγεία

Θα τα βρείτε σε καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων και επιλεγμένες υπεραγορές.

THAMIRA BIOLOGICA LTD - Τηλ. : 22832131

Cyprus College

Μέρα Γνωριμίας | Λεμεσός 2011

Το Cyprus College Λεμεσού διοργανώνει «Μέρα Γνωριμίας», την Τρίτη 6 Σεπτεμβρίου 2011, από τις 5:00-9:00μ.μ. στο νέο κτήριο του Cyprus College στη Λεμεσό.

Κατά τη διάρκεια της «Μέρας Γνωριμίας», Εκπαιδευτικοί Σύμβουλοι και Καθηγητές θα ενημερώνουν για:

- τους κλάδους σπουδών
- τις τάσεις εργασίας, ώστε να σας βοηθήσουν να επιλέξετε κλάδο σπουδών με καλές προοπτικές εργοδότησης
- τις υποτροφίες ή/και την οικονομική ενίσχυση (βοηθήματα σε φοιτητές που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες ή προέρχονται από πολύτεχνες οικογένειες)

Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση εισδοχής προσκομίζοντας αντίγραφο του απολυτηρίου Λυκείου.

www.cycollege.ac.cy

Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 56, 3065 Λεμεσός
Τηλ: 25867300, Φαξ: 25736427

**Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο Κύπρου**

LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου σας προσκαλεί σε ενημερωτική συνάντηση κατά τη διάρκεια της οποίας, Εκπαιδευτικοί Σύμβουλοι και Καθηγητές θα ενημερώνουν για:

- τους κλάδους σπουδών
- τις τάσεις εργασίας, ώστε να επιλέξετε κλάδο σπουδών με καλές προοπτικές εργοδότησης
- τις υποτροφίες ή/και την οικονομική ενίσχυση (βοηθήματα σε φοιτητές που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες ή προέρχονται από πολύτεχνες οικογένειες)

Αγία Νάπα: Τετάρτη, 7 Σεπτεμβρίου 2011, 6.00-8.00μ.μ., Ξενοδοχείο Nissi Beach
Λάρνακα: Πέμπτη, 8 Σεπτεμβρίου 2011, 6.00-8.00μ.μ.

Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών (απέναντι από τον Αστυνομικό Σταθμό)

Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση εισδοχής, προσκομίζοντας αντίγραφο του απολυτηρίου Λυκείου.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Διογένηος 6, Έγκωμη, Τ.Θ. 22006, 1516 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357-22713000, Φαξ: +357-22713172
www.euc.ac.cy

ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Γαστρονόμος

Οι συνταγές της εποχής

Ένα αφιέρωμα από τους σεφ του **Γαστρονόμου** με εκλεκτά υλικά από το καλάθι του μήνα. **20 συνταγές**, με βάση τους τη μελιτζάνα, για ένα γευστικό φθινοπωρινό τραπέζι για εσάς και τους καλεσμένους σας.

Επίσης, ο **Στέλιος Παρλιάρης** φτιάχνει γλυκά σνακ για τα **παιδιά στο σχολείο**. Κέικ, μπράουνι, μωσαϊκό αλλά και μπισκότα, εύκολα και σπιτικά, για τους μικρούς μας φίλους.

Χορηγός Αφιερώματος
Quality Foods
at
DEBENHAM'S

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η πολιτική παρακαταθήκη του Κύρκου

«Σύγκρουση ιδεών, όχι βία και μισαλλοδοξία, δεν οδηγούν πουθενά», το μήνυμα ενός πολιτικού με αυτογνωσία

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ

Ο Λεωνίδας Κύρκος πέρασε στην Ιστορία. Σαν πολιτικός, ήταν προικισμένος με μια ιδιότητα που σπανίζει, είχε αυτογνωσία και ικανότητα αυτοκριτικής. Δεν δειλίαζε να παραδεχθεί λάθη και εσφαλμένες εκτιμήσεις, ακόμα και σε θέματα που προκάλεσαν τεράστια πάθη, όπως το ζήτημα της παραπομπής του Ανδρέα Παπανδρέου στο Ειδικό Δικαστήριο. Αυτό το έκανε σε μια εκ βαθέων συνέντευξη που παραχώρησε στην «Καθημερινή» και τον Αλέξη Παπαχελά τον Δεκέμβριο του 2006, που ήταν ταυτόχρονα μια ανασκόπηση των σημαντικότερων σταθμών της ζωής του. Σημεία αυτής της συνέντευξης παραθέτουμε σήμερα.

– Στο '89 πώς φτάνουμε;

– Στο '89 φτάνουμε υπό την επίδραση της ομοβροντίας του Τύπου, όπου οι πάντες μιλούν για σκάνδαλα, μιλούν για συγκεκριμέ-

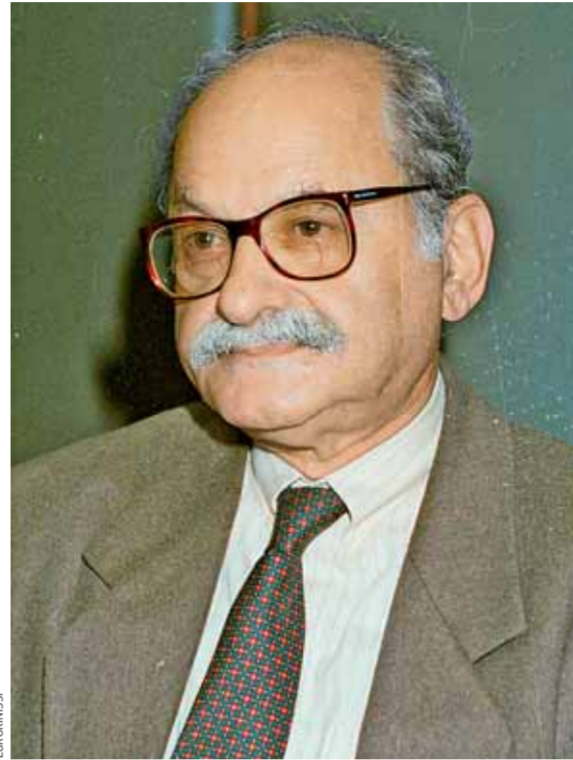
σκανδάλων και σήμερα, πιστεύω ότι εκείνη ήταν μια αφετηρία, μας επηρέασε πάρα πολύ το μόνο αποδεδειγμένο σκάνδαλο, το σκάνδαλο με τον Κουτσόγιωργα, περίπου τα 3.000 δολάρια που μας είπε τότε ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου και τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν. Ήταν αρκετά αυτά; Δεν ήταν. Ήταν όμως οπωσδήποτε μια ένδειξη ότι υπήρχε σκάνδαλο και η δικαιολογία του Κουτσόγιωργα ήταν σχεδόν ωμή, ότι χρειάστηκαν ως σπουδαστικό σύνολο για τον γιο μου. Τι λες βρε αδελφέ, 3.000 δολάρια που πήρες από μια αμφισβητούμενη πηγή, τη στιγμή που εδώ πέρα χιλιάδες γονιοί αγωνίζονται για να εξασφαλίσουν κάποιο δολάριο να στείλουν στα παιδιά τους. Αυτή η απόλυτη ταύτιση του Ανδρέα με τον Κουτσόγιωργα, που ήταν μια αμφισβητούμενη προσωπικότητα, για τον οποίο είχε πάντως δεσμούς πέραν των φιλικών, δικηγόρος του σε όλες τις υποθέσεις του κ.λπ., τον επηρέασε σε σημαντικό βαθμό και ήταν το μόνο αντικειμενικό στοιχείο που είχαμε στα χέρια μας.

– Θυμάστε τη συνάντηση, όπου καταλήξατε στη συμφωνία με τον Μπισοτάκη για τον σχηματισμό οικονομικών κυβερνήσεων;

– Τη θυμάμαι, ήταν στο σπίτι του, τότε με τα περίφημα ντολμαδάκια της Μαρίκας. Δεν είχε τίποτα το μυστηριώδες αυτή η συνάντηση και τα ντολμαδάκια ήταν απλώς όπως απόψε βρέθηκαν εδώ πέρα αυτά τα λιγοστά τερψιλαρύγγια, εκεί η Μαρίκα έβγαλε κάτι ντολμαδάκια και το ανήγαγε η «Αυριανή» σε μείζον θέμα. Θυμάμαι τη συνάντηση. Δεν είπαμε τίποτα ιδιαίτερο, είπαμε περίπου τι θα λένε οι προγραμματικές δηλώσεις και αυτές ήταν δημόσιο κείμενο, παρουσιάστηκαν την επόμενη μέρα από τον Τζαννή Τζαννετάκη.

– Για τη δίκη, πιστεύατε ποτέ ότι θα μπορούσε να καταλήξει στην καταδίκη του Ανδρέα;

– Αχ! Τον φοβόμουν τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου, τον Κόκκινο, πολύ. Και εγώ πολύ πριν από το τέλος της δίκης, την είχα πει την άποψή μου ότι πρέπει ο Ανδρέας να αθωωθεί. Είναι δημόσιο κείμενο αυτό που επικρίθηκε μάλιστα. Φοβόμουν τον Κόκκινο και την εμπάθειά του. Ομολογώ ότι ο Μπισοτάκης δεν έδειξε πουθενά και ποτέ, δεν υπέβαλε την ιδέα ότι θα έπρεπε να εργαστούμε για την καταδίκη του Ανδρέα, ποτέ. Ήταν άψογος μπορεί να πω σε αυτό.

Επί μισό και πλέον αιώνα, ο Λεωνίδας Κύρκος ήταν παρών στην πολιτική ζωή της χώρας. Στις φωτογραφίες, αριστερά επάνω με τον Ανδρέα Παπανδρέου, στη μέση με τον Κων. Μπισοτάκη. Δεξιά επάνω, με τον Κώστα Καραμανλή, κάτω με τον Χαρίλαο Φλωράκη

Τότε έβλεπα αυτούς τους γελοίους σαν γίγαντες

– Το 1973 είχατε εκφράσει την άποψη πως η Αριστερά έπρεπε να εκμεταλλευθεί τα ανοίγματα του Σπύρου Markeζίνη;

– Και εξακολουθώ να το πιστεύω. Χωρίς τα ανοίγματα του Markeζίνη το Πολυτεχνείο ήταν αδιανόητο και υποστηρίζα ότι στις εκλογές, όπου ο πολίτης θα είναι ο ίδιος υποχρεωμένος να συγκροτήσει με τη δικτατορία, ήταν μια ευκαιρία να τεθεί σε κίνηση ο λαϊκός παράγοντας, ο οποίος έμεινε ακίνητος όταν έγινε η Μεταπολίτευση. Η Μεταπολίτευση έγινε από τον λαό.

– Είχατε αντιληφθεί την έκταση του Πολυτεχνείου και πού πήγαινε το πράγμα;

– Στην αρχή όχι, αλλά στην πορεία το συνειδητοποιήσαμε όλοι μαζί. Ήμασταν αντίθετοι συνολικά στα α-

ναρχικά συνθήματα και προσπαθήσαμε να ενημερώσουμε μέσα στο Πολυτεχνείο ότι δεν ήταν αυτή η γραμμή που θα μπορούσε να είναι παραγωγική. Το θέμα ήταν κάτω η χούντα και όχι, κάτω ο καπιταλισμός, κάτω το κράτος και οι ανοησίες, οι οποίες διατυπώνονταν από τους αναρχικούς μέσα στο Πολυτεχνείο. Και τελικά επικράτησε αυτή η πολιτική.

– Κοιτάζοντας έτσι πίσω, τα 50 κάτι χρόνια πολιτικής πορείας, υπάρχει κάτι που λέτε μακάρι να μπορούσα να το ξαναζήσω, να το ξανακάνω, θα το έκανα διαφορετικά;

– Με έχει απασχολήσει το ερώτημα, αλλά δεν έχω βρει απάντηση. Από τη στιγμή που μπήκα μέσα στο αριστερό κίνημα ήμουνα δοσμένος σε αυτό. Δεν ήμουνα με την κριτική

διάθεση που απέκτησα εκ των υστέρων, γι' αυτό και τα όσα συζητάμε για νέους κ.τ.λ. τα ακούω βερεσέ. Ένας νέος αν δεν έχει εμπειρίες, δεν τις έχει ζήσει, δεν τις έχει βιώσει για να μπορεί να κάνει τον κριτικό έλεγχο, εύκολα παραδίδεται στους εντυπωσιασμούς. Ηρθε μια στιγμή που μπορούσα να δω πολλά πράγματα από τη συμπεριφορά του Ζαχαριάδη, δεν τα είδα. Και νιώθω μια ευθύνη. Δεν ασκούσα, βέβαια, τότε καμιά απολύτως επιρροή. Ήμουνα ένα στελεχάκι της βάσης, που δεν μετείχε στις πολιτικές διεργασίες, που δεν είχε την πληροφόρηση, αλλά δεν είχε και το κουράγιο να δει κατάματα τους ανθρώπους, οι οποίοι στα μάτια του παρουσιάζονταν γιγάντιοι. Και είδα ότι όλοι αυτοί, ως μινιους τους είχαμε, ήταν περιτρίμματα. Με πάνει τρό-

μος άμα σκεφτώ ότι π.χ. αν νικούσε τότε η επανάστασή μας θα είχαμε πρωθυπουργό τον Μάρκο, έναν γελοίο άνθρωπο -τον είδα από κοντά και κατάλαβα τι γελοίος άνθρωπος ήταν- θα είχαμε υπουργό Οικονομικών τον Μπαρτζώτα, θα είχαμε υπουργό της Παιδείας π.χ. τον Στριγγό, θα είχαμε υπουργό των Εσωτερικών τον άλλον, τον ανεκδιήγητο άνθρωπο που ήρθε από την Κρήτη, τον Βλαντά, ο οποίος ήταν για την εποχή εκείνη ένας ήρωας για τη νεολαία, γραμματέας της νεολαίας κ.τ.λ. Ανθρώποι γελοίιοι, χωρίς καμιά παιδεία για να παίξουν έναν ουσιαστικό ρόλο, σαν αυτόν που φιλοδοξούσαν να παίξουν. Κι όμως εκείνη την εποχή, σας επαναλαμβάνω, τους έβλεπα τους ανθρώπους αυτούς σαν γίγαντες.

Σημαντική ανακοίνωση

Η εταιρεία ΖΗΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής γιαουρτιού στη Κύπρο, λόγω των ανακοινώσεων από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ημερ. 01-09-2011 και από Μ.Μ.Ε ημερ. 02-09-2011 για την ύπαρξη του φυσικού συντηρητικού Ναταμικίνη, θέλει να ενημερώσει το κυπριακό καταναλωτικό κοινό τα ακόλουθα:

Η ανάλυση που υποτίθεται έδειξε ποσότητα του ως άνω συντηρητικού σε συγκεκριμένη παρτίδα προϊόντων μας (ίχνη), έχει αμφισβητηθεί από την εταιρεία μας με νομικά μέτρα και επίκεινται νέες εξετάσεις.

Η ποσότητα του ως άνω συντηρητικού που υποτίθεται ότι βρέθηκε σε συγκεκριμένη παρτίδα προϊόντων μας (ίχνη), είναι εκατοντάδες φορές μικρότερη από αυτή που χρησιμοποιείται νόμιμα σε γαλακτοκομικά προϊόντα και άλλα τρόφιμα που βρίσκονται καθημερινά στο τραπέζι μας και θεωρούνται ακίνδυνα για την υγεία μας.

Απαντώντας σε ερώτηση ο Υπουργός Υγείας σε δημοσιογραφική διάσκεψη την 02-09-2011 σημείωσε ότι από επιστημονικές μελέτες που έγιναν με μεγάλες συγκεντρώσεις της συγκεκριμένης ουσίας διαπιστώθηκε ότι δεν προκαλείται πρόβλημα υγείας.

Η εταιρεία ΖΗΤΑ σεβόμενη το κυπριακό καταναλωτικό κοινό, καθησυχάζει ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα στα προϊόντα της και ότι αυτά μπορούν να καταναλωθούν άφοβα.

ραδιομαραθώνιος
2011

Θ.Ε.ΠΑ.Κ.
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

το άσμα του γιοφρευιού

Διασκευή, σκηνοθεσία: **Μιχάλης Πιερής**
Μουσική: **Ευαγόρας Καραγιώργης**

Τετάρτη 21/9/2011, 20:30
Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ΄
Σχολή Τυφλών, Λευκωσία

Η μουσική εκτελείται ζωντανά από τον
Ευαγόρα Καραγιώργη και το σχήμα του

Τιμή: €10

Εισιτήρια από τα καταστήματα της Marfin Laiki Bank στη Λευκωσία και το Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου (τηλ. 22894531)
Για πληροφορίες: Τηλετράπεζα (8000 2000), www.radiomarathonios.com

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Πειραματικό φίλτρο για μακροζωία

Καταπολεμά τις παρενέργειες της παχυσαρκίας, επιμηκύνοντας τον χρόνο ζωής

Του NICKOLAS WADE

Η αιώνια νεότητα ή τουλάχιστον η επιβράδυνση της γήρανσης αποτελεί προαίωμα επιθυμία και επιδίωξη του ανθρώπου. Ματζούνια, ελιξίρια, βότανα και τα μαγικά φίλτρα προσπάθησαν ανεπιτυχώς να την κάνουν πραγματικότητα, ενώ ακόμα και η φάρετρα της σύγχρονης ιατρικής και φαρμακολογίας δεν επέδειξε αξιοσημείωτα αποτελέσματα στην επιμήκυνση της μακροζωίας. Τώρα, ωστόσο, οι ειδικοί αισιοδοξούν ότι βρίσκονται στον σωστό δρόμο.

Η αλήθεια είναι ότι το χημικό σκεύασμα που φέρει το κωδικό STR 1720 μοιάζει πολύ με «μαγικό φίλτρο» αφού, σύμφωνα με Αμερικανούς ειδικούς, μπορεί να χαρίσει στα πειραματόζωα αρκετό χρόνο ζωής που υπό φυσιολογικές συνθήκες δεν θα είχαν. Και αυτό το καταφέρνει εξουδετερώνοντας έναν σημαντικό παράγοντα νοσηρότητας: το υπερβολικό βάρος. Οι STR 1720 δεν αδυνατίζουν. Προστατεύει, όμως, τα ποντίκια από τα νοσήματα που προκαλεί η παχυσαρκία, περιορίζοντας το λίπος στο ήπαρ και αυξάνοντας την ευαισθησία τους στην ινσουλίνη. Έτσι τα ευτραφή πειραματόζωα κατάφεραν να επιβιώσουν κατά 44% περισσότερο από όσα δεν είχαν λάβει το σκεύασμα.

Σε έναν κόσμο όπου η παχυσαρκία έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας, η μελέτη του δόκτορος Ραφαέλ ντε Γκάμπο, του Εθνικού Ινστιτούτου Γήρανσης, είναι τουλάχιστον ελπιδοφόρα. Και όχι μόνο για τα ποντίκια... Παρόμοια σκευάσματα ήδη χορηγούνται – για καθαρά ερευνητικούς λόγους επί του παρόντος, και σε ανθρώπους.

«Είναι η πρώτη φορά που αποδεικνύεται πως είναι εφικτή η παρασκευή φαρμάκων τα οποία είναι ασφαλή για τον οργανισμό και αποτελεσματικά στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής μέσω της πρόληψης των νοσημάτων που συνδέονται με τη γήρανση στα θηλαστικά», αναφέρει η σχετική ανακοίνωση στην επιθεώρηση Scientific Reports.

Είναι, ωστόσο, προφανές ότι ένα φάρμακο που μας επιτρέπει να είμαστε παχύσαρκοι –χωρίς να

Αποδεικνύεται πως είναι εφικτή η παρασκευή φαρμάκων τα οποία είναι ασφαλή και αποτελεσματικά στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής

πληρώνουμε το τίμημα – αποτελεί κίνδυνο και αντικίνητρο για τη διατήρηση της καλής υγείας, την προσεκτική και υγιεινή διατροφή και τη σωματική άσκηση. Το σκεπτικό της έρευνας, όμως, είναι διαφορετικό... όπως και ο στόχος των επιστημόνων. Οι ερευνητές χορηγώντας το RTS 1720 προσπάθησαν να βρουν ποιοι είναι οι λόγοι που επιτρέπουν σε ποντίκια με πολύ χαμηλή πρόσληψη θερμίδων να ζουν περισσότερο.

«Τα διάφορα φάρμακα για τα οποία συζητάμε κάποια στιγμή θα χρησιμοποιούνται για την πρόληψη ασθενειών, αλλά δεν πιστεύω ότι θα αποτελέσουν ποτέ κίνητρο για να καταστρέψουμε την υγεία μας τρώγοντας υπερβολικά», εξηγεί ο δρ Ντέιβιντ Σινκλέρ, βιο-

λόγος της ιατρικής σχολής του Χάρβαρντ και πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής της εταιρείας SirTris, η οποία παρασκεύασε το εν λόγω ελιξίριο.

Οι επιστήμονες δημιούργησαν το SRT 1720 αλλά και μια σειρά ανάλογων σκευασμάτων κατά τρόπο ώστε να μιμούνται τη ρεσβερατρόλη, το βασικό συστατικό του κόκκινου κρασιού. Η ρεσβερατρόλη θέτει σε λειτουργία πρωτεΐνες –τις σιρτουΐνες– που προστατεύουν τον οργανισμό και ευθύνονται για την επέκταση του προσδόκιμου ζωής στα τρωκτικά που προσλαμβάνουν πολύ λίγες θερμίδες.

Όμως, τα πράγματα δεν ήταν πάντα ρόδινα για το 1720. Προηγούμενες μελέτες με αυτό δεν κατάφεραν να επεκτείνουν το προσδόκιμο ζωής, αν και η χορήγησή του δεν προκάλεσε βλάβες.

Ένα άλλο πλήγμα για το SRT 1720 ήρθε το 2009, όταν βιολόγοι της φαρμακοβιομηχανίας Pfizer ανακοίνωσαν ότι τόσο το SRT 1720, όσο και άλλα σκευάσματα της ίδιας κατηγορίας και δράσης, δεν ενεργοποιούσαν τις σιρτουΐνες και δεν βοηθούσαν κατά τίποτα τα παχύσαρκα πειραματόζωα.

Αντιθέτως, ο δρ Ρίτσαρντ Μίλερ, ειδικός στη γήρανση, διαπίστωσε στην τελευταία έρευνα ότι το SRT 1720 είχε θετικά αποτελέσματα.

Παρά τα νέα η SirTris δεν θα ξεκινήσει κλινικές μελέτες με το συγκεκριμένο σκεύασμα, καθώς πιστεύει ότι ένα άλλο που μιμείται τη ρεσβερατρόλη υπόσχεται περισσότερα. Το SRT 2104 «είναι καλύτερο για ανθρώπινη χρήση», αναφέρει ο δρ Σινκλέρ, που συνοπογράφει την έρευνα του δόκτορος Ντε Γκάμπο.

THE NEW YORK TIMES

Το χημικό σκεύασμα που φέρει το κωδικό STR 1720 προστάτευσε τα πειραματόζωα ποντίκια από τα νοσήματα που προκαλεί η παχυσαρκία, περιορίζοντας το λίπος στο ήπαρ και αυξάνοντας την ευαισθησία τους στην ινσουλίνη. Έτσι, τα ευτραφή πειραματόζωα κατάφεραν να επιβιώσουν κατά 44% περισσότερο από όσα δεν είχαν λάβει το σκεύασμα.

Αμφιβολίες για τη μέθοδο

Τα παχύσαρκα ποντίκια αποτελούν άριστο αντικείμενο μελέτης, αν και πολλοί ερευνητές, διατυπώνουν αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσο ο οργανισμός τους έχει πολλά κοινά με τον άνθρωπο. «Διπλτυπάζουν τα ποντίκια με την υπερβολικά λιπαρή διατροφή, που τα αρρωσταίνει. Με το SRT 1720 μπορούν να αποκαταστήσουν εν μέρει τη υγεία τους, να ανατρέψουν τις συνέπειες της υπερβολικά λιπαρής διαίτας», εξηγεί ο δρ Ρίτσαρντ Μίλερ, ειδικός στη διαδικασία γήρανσης των ποντικών. Ωστόσο, όπως λέει η έρευνα, θα ήταν ακόμα πιο ενδιαφέ-

ρουσα αν είχε γίνει σε ποντικούς με φυσιολογικό βάρος. Ο δρ Ντε Γκάμπο και η ομάδα του συμπεριέλαβαν στην έρευνα φυσιολογικού βάρους ποντίκια ως ομάδα ελέγχου. Τα παχύσαρκα ποντίκια στα οποία χορήγησαν το SRT 1720 πέθαναν αργότερα από τα παχύσαρκα ποντίκια που δεν το έλαβαν, αλλά νωρίτερα από τα πειραματόζωα με φυσιολογικό βάρος.

Εν ολίγοις, το φάρμακο βοήθησε τα παχύσαρκα ζώα να απολαύσουν το προσδόκιμο ζωής τους, σαν να μη βαρύνονταν με τα προβλήματα που προκαλεί η παχυσαρκία, χωρίς ωστόσο να το επεκτει-

νουν πραγματικά. Το συμπέρασμα της έρευνας θα ήταν ακόμα πιο ενδιαφέρον εάν οι επιστήμονες είχαν καταφέρει να επεκτείνουν γενικά το προσδόκιμο ζωής των παχύσαρκων πειραματόζωων και αυτά ζούσαν περισσότερο από όσα είχαν φυσιολογικό βάρος.

Κάποιοι ερευνητές πιστεύουν ότι άλλα σκευάσματα, όπως παραδειγματός χάρη το αντιβιοτικό ραπαμισίν, μπορούν να δράσουν επιτυχέστερα ως ελιξίρια μακροζωίας, αλλά και οι σιρτουΐνες είναι ως πρωτεΐνες εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και πρέπει να μελετηθούν.

για **Fashion Design**

FREDERICK
INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Frederick Institute of Technology - Λευκωσία: Τηλ. 22431355, Λεμεσός: Τηλ. 25730975
www.fit.ac.cy | info@fit.ac.cy

@β σκέψης

Ιδιωτικό Φροντιστήριο

- ✓ Ποιοτική εκπαίδευση
- ✓ Ελκυστικά πακέτα
- ✓ Για όλες τις ηλικίες
- ✓ Ολιγόριθμα τμήματα

Διδάσκονται **Αγγλικά** με τη σύγχρονη μέθοδο **Jolly Phonics**. Με κίνηση, τραγούδι και άλλες πολλές ενδιαφέρουσες δραστηριότητες για παιδιά από 4 χρόνων και άνω. **Cambridge Exams, IGCSE, IELTS**

Μαθηματικά - Χημεία - Φυσική - Ιστορία
Αρχαία και Νέα Ελληνικά - Λογιστική
Κυβερνητικές & Αστυνομικές εξετάσεις
Μελέτη για παιδιά δημοτικού

Κερδίστε χρόνια...
Ξεκινήστε τώρα!!!

@β σκέψης Ιδιωτικό Φροντιστήριο
Λακατάμια, Λευκωσία

Τηλ: 22004989, Φαξ: 22320685
Email: alphavito_skepsis@hotmail.com

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

για **Κοινωνική Εργασία**

Οι απόφοιτοι εγγράφονται στο Μητρώο Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών Κύπρου

Γλώσσα διδασκαλίας: **Ελληνική**

Frederick University - Λευκωσία: Τηλ. 22431355, Λεμεσός: Τηλ. 25730975
www.frederick.ac.cy | info@frederick.ac.cy

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

για **Πτυχίο**
Νοσηλευτικής

Γλώσσα διδασκαλίας: **Ελληνική**

Frederick University - Λευκωσία: Τηλ. 22431355, Λεμεσός: Τηλ. 25730975
www.frederick.ac.cy | info@frederick.ac.cy

αληθές

iPad 2
3G, WiFi, 16 GB

lenovo FOR
THOSE
WHO DO.

για
iPad 2 ή
Lenovo
Laptop

με
€18
/μήνα
επιπλέον

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΕΙΣΤΕ
περισσότερα από

€200

PRIME TEL

Τηλεφωνία | Internet | Τηλεόραση | Mobile

Η προσφορά ισχύει για νέους συνδρομητές
σε όλα τα οικιακά πακέτα της PrimeTel.

Τηλεφωνία + Internet 4Mbps **€39** /μήνα

Τηλεφωνία + Internet 2Mbps + Τηλεόραση **€49** /μήνα

133

www.primetel.com.cy

PRIME TEL
Τηλεφωνία | Internet | Τηλεόραση | Mobile

Η προσφορά για iPad2 ισχύει με νέα 24μηνια συνδρομή και η προσφορά για Lenovo Laptop με νέα 12μηνια συνδρομή, σε ένα από τα οικιακά πακέτα της PrimeTel. Η εξοικονόμηση αφορά στα gadgets Lenovo & iPad2. Απαραίτητη προϋπόθεση η δικτυακή κάλυψη της περιοχής σας. Η προσφορά ισχύει μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων ή μέχρι τη λήξη της στις 31 Οκτωβρίου 2011. Οι τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α. Για ολοκληρωμένους όρους και προϋποθέσεις επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.primetel.com.cy/terms.

Αποκλιμακώθηκε, αλλά καίει ο πληθωρισμός

Οι αυξήσεις στο ρεύμα ασκούν επιπρόσθετες πιέσεις στον πληθωρισμό, που έχει ακόμα αυξητικές τάσεις

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Νέες πιέσεις, όχι μόνο στα νοικοκυριά, αλλά και στις επιχειρήσεις προκύπτουν από τις αυξήσεις στις τιμές του ρεύματος, όπως αυτές έχουν ανακοινωθεί από την κυβέρνηση. Πέρα από την προφανή αύξηση στις τιμές καταναλωτή, ύψους περίπου 0,22%, θα δημιουργηθούν και πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στις τιμές παραγωγής. Έτσι, πέρα από το γεγονός ότι τα νοικοκυριά θα δουν αυξήσεις στο ρεύμα, οι οποίες αντιστοιχούν στο ότι και ευκαταφρόντο 0,22% των συνολικών δαπανών τους, θα αντιμετωπίσουν και γενικότερες αυξήσεις σε άλλα προϊόντα, τα οποία θα επηρεαστούν από τις τιμές παραγωγού που επίσης θα αυξηθούν λόγω του ρεύματος.

Συνολικά, οι πρώτες εκτιμήσεις της «Κ» θέτουν την αύξηση στο 0,6% ένα ποσοστό που δεν είναι μεν καταστροφικό, είναι ωστόσο αρκετό για να προκαλέσει δυσφορία στην οικονομία. Σημειώνεται επίσης πως η πορεία του πληθωρισμού στην οικονομία καταδεικνύει πως οι πιέσεις στις τιμές καταναλωτή, αλλά και στις τιμές παραγωγού, παραμένουν υψηλές.

Προσωρινή αποκλιμάκωση

Εν τω μεταξύ, όμως, καταγράφονται και θετικά στην εξέλιξη του πληθωρισμού. Θετική αποκλιμάκωση καταγράφηκε τον περασμένο μήνα στην εξέλιξη του πληθωρισμού μετά από ένα τρίμηνο καυτών ανατιμήσεων σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, όλες οι ενδείξεις δείχνουν πως η ανταγωνιστικότητα της Κύπρου συνεχίζει να διαβρώνεται και μάλιστα με ταχείς ρυθμούς. Έτσι, με δεδομένη και την εξάρτηση της Κύπρου από τις διεθνείς αγορές για εξαγωγές υπηρεσιών, οι εξελίξεις δημιουργούν σημαντικές πιέσεις στις προοπτικές ανάπτυξης της χώρας.

Τον Αύγουστο, η στατιστική Υπηρεσία κατέγραψε αύξηση στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά 2,89% σε σχέση με τον ίδιο μήνα πέρυσι. Η αύξηση αυτή δεν είναι καθόλου αμελητέα, ούτε μπορεί από μόνη της να προκαλέσει ανακούφιση στις αγορές. Ωστόσο, το ποσοστό αύξησης των τιμών για τον Αύγουστο είναι αισθητά χαμηλότερο από εκείνο των προηγούμενων μηνών, όταν ο πληθωρισμός έφτασε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, από τον Απρίλιο, όταν ξεπέρασε το φράγμα του

3%, φτάνοντας στο 3,28%, ο πληθωρισμός αυξήθηκε στο 3,88% τον Μάιο, στο 4,19% τον Ιούνιο και 3,69% τον Ιούλιο. Έτσι, τα ποσοστά που καταγράφηκαν τον Αύγουστο αντικατοπτρίζουν μια αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, οι οποίες ωστόσο παραμένουν αρκετά υψηλές για να αποτελούν ουσιαστικό πρόβλημα.

Για ακόμη μία φορά, πάντως, ο πληθωρισμός συγκρατήθηκε χάρη στις τιμές αγαθών που είναι κατά βάση εισαγόμενα. Τα είδη ένδυσης, για παράδειγμα, κατέγραψαν μείωση τιμών τον Ιούλιο κατά 1,02% και τον Αύγουστο κατά -1,72%. Η αυξημένη μείωση των τιμών στα είδη ένδυσης δεν αποδίδεται στο γεγονός ότι υπήρχαν ξεπουλήματα τον περασμένο μήνα, αφού συγκρίνεται με τον ίδιο μήνα πέρυσι, όταν επίσης είχαμε ξεπουλήματα. Συγκρίνοντας στις τιμές παρατηρείται επίσης και σε είδη όπως οι τηλεπικοινωνίες και τα τρόφιμα.

Καυτό το ρεύμα

Οι αυξήσεις στις τιμές του ρεύματος, που ανακοινώθηκαν την περασμένη εβδομάδα, εντείνουν το πρόβλημα που προκύπτει από το γεγονός πως ο πληθωρισμός στην Κύπρο εξακολουθεί ακόμα να αποκλίνει από εκείνον της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Σύμφωνα με τις σχετικές ανακοινώσεις, οι άμεσες επιπτώσεις στους λογαριασμούς των νοικοκυριών, έχουν να κάνουν με αύξηση 6,96% στις τιμές του ρεύματος. Αυτή η αύξηση δημιουργεί πιέσεις για αύξηση στις τιμές καταναλωτή κατά 0,22%.

Ωστόσο, πέρα από την πρωτογενή αύξηση στις πληθωριστικές πιέσεις λόγω των λογαριασμών στο ρεύμα, θα πρέπει να αναμένεται επιπλέον πληθωριστική πίεση στην οικονομία, λόγω της αύξησης των τιμών παραγωγού. Με τη σειρά τους, οι τιμές παραγωγού θα τροφοδοτήσουν σειρά αυξήσεων στις τιμές άλλων προϊόντων και υπηρεσιών, αφού ο πλεκτισμός αποτελεί βασικό πόρο παραγωγής στην οικονομία.

Όπως ήδη φαίνεται από τα διαθέσιμα στοιχεία, οι τιμές στα προϊόντα και υπηρεσίες που παράγονται από την εγχώρια οικονομία, παραμένουν υψηλότερες από εκείνες των εισαγόμενων ειδών. Έτσι, η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας συνεχίζει να φθίνει με ταχείς ρυθμούς, γεγονός που κλείνει τη στρόφιγγα της ανάπτυξης.

Πόσο θα στοιχίσει στα νοικοκυριά

Υπολογίζουμε πως, σε τελική ανάλυση, από μόνη της η αύξηση των τιμών του ρεύματος θα έχει επίπτωση όχι μικρότερη από 0,6% στον πληθωρισμό. Δηλαδή, η αύξηση των τιμών θα διαβρώσει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών κατά 0,6%. Το ποσοστό αυτό δεν είναι καθόλου ευκαταφρόντο, αφού ασκεί ουσιαστική επιπλέον πίεση στις υπάρχουσες τάσεις του πληθωρισμού στην οικονομία.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως δεν μπορεί, επί του παρόντος, να γίνει ολοκληρωμένος και πλήρης αξιόπιστος υπολογισμός για τις επιπτώσεις που θα έχει η αύξηση των τιμών ρεύματος στον πληθωρισμό και στα νοικοκυριά. Με βάση τις παραδοχές της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι λογαριασμοί ρεύματος σταθμίζονται με 319/10.000 στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Έτσι, η άμεση επίπτωση στους λογαριασμούς των νοικοκυριών θα είναι 0,22% του πλούτου τους. Το ποσοστό αυτό, αν και ακούγεται μικρό, μεταφράζεται σε ουσιαστικά, αυτόματα, αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Επιπλέον, όμως, σημειώνεται πως η αύξηση στις τιμές του ρεύματος θα έχει επιπτώσεις και στις τιμές των άλλων αγαθών και υπηρεσιών στην οικονομία. Έτσι, οι δευτερογενείς επιπτώσεις στην οικονομία, και στους ισολογισμούς των νοικοκυριών, εξαρτώνται από άλλους παράγοντες.

Με βάση υπολογισμούς που έγιναν πριν από μερικές εβδομάδες, βρίσκουμε πως για τις επιχειρήσεις, οι λογαριασμοί ρεύματος αντιστοιχούν περίπου στο 2% των δαπανών για τον τριτογενή τομέα και 2% στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι εμείς σταθμίζουμε με βάση αυτά τα δεδομένα, τα νούμερα που καταγράφονται εδώ πρέπει να θεωρούνται ενδεικτικά και όχι απόλυτα. Πρώτο, δεν μπορεί να υπολογιστεί το ποσοστό κατά

το οποίο οι επιχειρήσεις θα απορροφήσουν τα αυξημένα κόστη από τα κέρδη τους, ενώ αυτός ο υπολογισμός δεν μπορεί να γίνει κατά τομέα της οικονομίας, κι αυτό είναι πολύ σημαντικό. Δεύτερο, δεν είμαστε σε θέση να εξασφαλίσουμε αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το ποσοστό χρήσης γεννητριών από τις επιχειρήσεις ανά τομέα της οικονομίας.

Το βέβαιο όμως, είναι πως, ως αρχικοί υπολογισμοί και ως ενδεικτικά νούμερα, τα ποσοστά του 0,22% και του 0,6% μπορούν να αποτελέσουν μια αξιόπιστη «πρώτη εκτίμηση».

Τιμές καταναλωτή σε Κύπρο και Ευρωζώνη (αύξηση σε σχέση με τον Ιούλιο του 2010)

	Κύπρος	Ευρωζώνη
Ενέργεια	14,1	11,8
Τρόφιμα	5,9	2,6
Είδη ένδυσης	1,3	-2,9
Υγεία	3,4	1,4
Στέγαση	7,2	5
Τηλεπικοινωνίες	2,4	-1,6
Μεταφορές	3,8	5,5
Εκπαίδευση	3,3	1,8
Ξενοδοχεία/εστιατόρια	2,5	2,1
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	3,5	2,5

ΠΗΡΗ: EUROSTAT

GAP EXPRESS LOGISTICS - 3PL

Μειώστε ΑΜΕΣΑ τα έξοδα ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ και ΔΙΑΝΟΜΗΣ Παγκύπρια!

Μεταφορά/Διανομή όλων των προϊόντων από κιβώτια μέχρι και παλέτες.

Παραδόσεις αυθημερόν σε όλες τις πόλεις και σε χωριά.

Συνεργασία που συμφέρει!

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

77771777

www.gapexpresslogistics.com

ΕΡΓΑΣΙΑ & ΖΩΗ

Η «σιέστα»... σύμμαχος της παραγωγικότητας

Όταν πριν από μερικά χρόνια, συγκεκριμένα το 2007, η παρούσα στήλη έγραφε ότι «η σιέστα εισβάλλει στους εργασιακούς χώρους», το θέμα προκάλεσε αρκετό χιούμορ και η ιδέα φάνηκε επαρκώς διασκεδαστική — έστω και αν πηγές της σχετικής ενημέρωσης ήταν έγκυρες παγκόσμιες εταιρείες συμβούλων όπως η Deloitte και η ΝΚΕ, και το Πανεπιστήμιο Cornell που είχε μελετήσει τα οφέλη από τη σιέστα και κατέληξε στον όρο «σύντομος ύπνος ενδυνάμωσης».

Πριν από λίγες ημέρες, μας ξάφνιασε το Harvard Business Review με τον τίτλο «Πάρτε έναν υπνάκο στην εργασία», όπου μας πληροφορεί ότι, σύμφωνα με σχετική έρευνα, όσο περισσότερες ώρες εργαζόμαστε χωρίς διακοπή τόσο βαρύτερο είναι το «τίμημα» σε βάρος της παραγωγικότητάς μας. «Και αν νομίζετε ότι πρόκειται για κάτι τρελό, ιδού πώς μπορείτε να το πετύχετε», προσθέτει. Εννοείται ότι την ιδέα αυτή την απέσπασε από τον «Οδηγό για τη Διαχείριση του Στρες» που εξέδωσε το HBR πρόσφατα -Μάιος 2011- και αποτελεί τη συλλογή άρθρων δέκα έγκριτων και γνωστών ακαδημαϊκών και συγγραφέων.

Προτείνονται λοιπόν τα εξής: Κατ' αρχάς απαιτείται προγραμματισμός του χρόνου για τη σιέστα. Ως καλύτερη επιλογή συνιστάται ο χρόνος μεταξύ 13.00 και 15.00. «Μην παραλείψετε να το σημειώνετε στο ημερολόγιό σας, ώστε να μην σας διαφεύγει». Μετά, έρχεται η επιλογή ενός ήσυχου χώρου. «Κλείστε την πόρτα του γραφείου σας και κρεμάστε απέναντί σας την ταμπέλα "Μην ενοχλείτε"».

Κυρίως, όμως, αποσυνδέηστε από τις τεχνολογίες επικοινωνίας και βάλτε το ζυγνήτηρι να κτυπάει σε 20 είτε 30 λεπτά αργότερα.

Τρεις εβδομάδες εργασίας επιπλέον λόγω της τεχνολογίας

Η εκρηκτική εξάπλωση της χρήσης της κινητής τεχνολογίας αυξάνει τον χρόνο εργασίας

Άλλο πράγμα να το υποπτευόμαστε και άλλο να μας έρχεται «μετρημένο» και με τη «βούλα» της αξιοπιστίας του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ: η εκρηκτική εξάπλωση της χρήσης της κινητής τεχνολογίας έχει προσθέσει τρεις εβδομάδες επιπλέον στον ετήσιο εργάσιμο χρόνο μας. Υπολογίστηκε, μάλιστα, ότι οι μάντζερ-οικειοθελώς και εκτός του χώρου εργασίας τους- δαπανούν μέσω μιας συσκευής κινητής επικοινωνίας κατά μέσο όρο 2,5 ώρες την εβδομάδα επιπλέον του εργάσιμου χρόνου τους (που σημαίνει τρεις εβδομάδες τον χρόνο) προκειμένου να αναζητήσουν, να ενημερωθούν και να μάθουν πράγματα που αφορούν στην εργασία τους.

Εκρηκτική η εξάπλωση της χρήσης της κινητής τεχνολογίας (smartphones, laptops, tablets)

Συνήθεις επιλογές τους είναι τα θέματα που αφορούν στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους, στον τομέα της βιομηχανίας που εργάζονται αλλά και για την εκμάθηση θεμάτων που διευκολύνουν την άσκηση των καθηκόντων τους. Ένα σημαντικό ποσοστό (49%) από εκείνους (76%) που διαθέτουν smartphones, laptops είτε tablets, «τσεκάρουν» το e-mail τους το βράδυ πριν πάνε για ύπνο και, σχεδόν, ο ένας στους δύο, μόλις ξυπνήσουν το πρωί, από το κρεβάτι τους. Δεν είναι λίγοι και εκείνοι (26%) που «τσεκάρουν» καθ' όδον από και προς την εργασία τους, κατά τη διάρκεια των κοινωνικών και φιλικών συναντήσεων (22%), ακόμη και κατά τη διάρκεια προσωπικών ραντεβού. Το πλέον ανησυχητικό εύρημα, ωστόσο, είναι ότι ένα 6% κατεβάζουν τα εισερχόμενα e-mails τους ενόσω οδηγούν τα οχήματά τους.

Η έρευνα διενεργήθηκε από την OnePoll σε 2.000 ενήλικες εργαζόμενους για λογαριασμό του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ, και τα αποτελέσματά της έκαναν σαφή την ένδειξη ότι η τάση αυτή πρόκειται να αυξηθεί με την επερχόμενη γενιά των μάντζερ-των σπ-

Έρευνα του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ δείχνει ότι τα στελέχη-οικειοθελώς και εκτός του χώρου εργασίας τους- δαπανούν μέσω μιας συσκευής κινητής επικοινωνίας κατά μέσο όρο 2,5 ώρες την εβδομάδα επιπλέον του εργάσιμου χρόνου τους.

μερινών 18 έως 24 ετών- οι οποίοι και θα «καθιερώσουν» πλέον αυτή την έξτρα απασχόληση μέσω της κινητής τεχνολογίας ως «την πρώτη δουλειά το πρωί με το ξύπνημα και την τελευταία το βράδυ πριν από τον νυχτερινό ύπνο».

Ωστόσο, το Ινστιτούτο -ως συνήθως- κάθε άλλο παρά με σταυρωμένα τα χέρια έμεινε και προχώρησε σε πρωτοβουλίες. Κατ' αρχήν εξέφρασε την ανησυχία του προς τα μέλη του για την «εισβολή» της εργασίας στον ελεύθερο χρόνο των μάντζερ» και για την παραβίαση του ιδιωτικού βίου τους μέσω της κινητής τεχνολογίας. Ταυτόχρονα όμως φρόντισε να τους διαθέσει και το βέλτιστο υλικό μέσω ενός νέου smartphone app για iPhone και Google Android (www.managers.org.uk/app) που τους παρέχει έναν πλούτο πηγών και υ-

πηρεσιών ώστε «να γίνουν καλύτεροι μάντζερ και να βοηθηθούν οι οργανισμοί να αναπτύξουν και να αυξήσουν τα ταλέντα τους».

Επειδή όμως η «εισβολή» αυτή αποδεικνύεται ότι είναι απολύτως καλοδεχούμενη από τους μάντζερ -αρκετοί είναι εκείνοι που ακόμη και τα Σαββατοκύριακα παρακολουθούν κάποιο μάθημα τηλεκατάρτισης- το Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τη Βρετανική Βιβλιοθήκη, διοργάνωσαν τον δεύτερο ετήσιο διαγωνισμό για το «Βιβλίο Μάνατζμεντ του Έτους». Κλήθηκαν δηλαδή οι μάντζερ -και όχι μόνο- να προτείνουν ως επιλογή ένα από τα βιβλία που είχαν διαβάσει. Πέριστο από τα 145 βιβλία που προτάθηκαν ως πρώτη επιλογή κρίθηκε το «Managing» του Henry Mintzberg. Τα αποτελέσματα

του φετινού διαγωνισμού θα ανακοινωθούν στις 20 Οκτωβρίου 2011.

Επιπλέον, η Βρετανική Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με τη Βρετανική Ακαδημία Μάνατζμεντ διαθέτει το Management and Business Studies Portal (www.mbsportal.bl.uk/) με πρόσβαση σε μεγάλη συλλογή ψηφιακού και έντυπου υλικού ερευνών και πρακτικής εφαρμογής. Από το Ινστιτούτο διευκρινίστηκε ακόμη ότι η ενασχόληση των μάντζερ με την κινητή τεχνολογία δεν σημαίνει ότι «μεταφέρουν την καθημερινή δουλειά τους εκτός του γραφείου». Αντιθέτως, είναι κάτι που τους αρέσει και ότι προσδίδει μεγαλύτερο ενδιαφέρον στην εργασία τους, από αυτό που απορρέει από τους ρόλους που ασκούν.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η Κυπριακή Δημοκρατία, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ζητά προσφορές για τη Κατεδάφιση υφιστάμενης ιδόγεια κατοικίας και Ανέγερση νέας ιδόγεια κατοικίας στην ίδια θέση στην οδό Αντιστασέως 1 και Επανακατασκευή διώροφης κατοικίας στην οδό Λαμπούσης 13 στον Κυβερνητικό Οικισμό Πάνω Λακατάμειας στη Λευκωσία, Φάση Ζ' - Συγκρότημα Σ4 (Αρ. Προσφοράς 45/2011). Τα έγγραφα των προσφορών διατίθενται από τη Δευτέρα 5 Σεπτεμβρίου 2011 μέχρι τις 16 Σεπτεμβρίου 2011 η ώρα 14:00 τοπική ώρα, στον Κλάδο Οίκησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 3, Κτίριο ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. 1ος όροφος με την καταβολή του ποσού των 50,00, το οποίο δεν επιστρέφεται. Για περαιτέρω πληροφορίες αποστέλλεται στο χώρο του διαγωνισμού στο σύστημα συναψης Συμβάσεων στη διεύθυνση στο διαδίκτυο www.eprocurement.gov.cy και στα τηλέφωνα 22409860 και 22409800.

Θέση: Γένικος Διευθυντής

Η Olympic Insurance Company Ltd δέχεται αιτήσεις για την Πλήρωση της πιο πάνω θέσης

Καθήκοντα:

- Η Διεύθυνση των εργασιών της εταιρείας στην Κύπρο
- Επίβλεψη των εργασιών της εταιρείας στην Βουλγαρία
- Υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της εταιρείας

Απαιτούμενα προσόντα:

- Κάτοχος πανεπιστημιακού τίτλου στα οικονομικά ή νομικά/ή μέλος επαγγελματικού σώματος κατά προτίμηση στα ασφαλιστικά ή αναλογιστικά.
- Πολύ καλή γνώση αγγλικής γλώσσας
- Προηγούμενη πείρα στην ασφαλιστική βιομηχανία

Ωφελήματα:

Προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών που περιλαμβάνει: Βασικό Μισθό, Ταμείο Προνοίας, 13ο μισθό, Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη και Ασφάλεια Ζωής. Επιπλέον άλλα ωφελήματα ανάλογα με τον βαθμό υλοποίησης των στόχων της εταιρείας.

Αιτήσεις:

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να αποστείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στην διεύθυνση:
Andreas Th. Sofocleous LLC, T.K. 28788 2082 Λευκωσία
Τηλ. 22763601, Φαξ: 22769816 e-mail a.sofocleous@cytanet.com.cy
δια προσοχή κυρίων Ζ. Δημητρίου/Α. Σοφοκλέους με αναφορά ΘΓΔ Olympic.

Όλες οι αιτήσεις θα τύχουν άκρω εμπιστευτικής μεταχείρισης

ΚΕΝΗ ΘΕΣΗ

Η Ασφαλιστική Olympic Insurance Company Ltd δέχεται αιτήσεις για τη θέση εκτιμητή Ζημιών οχημάτων για τις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου με έδρα το υποκατάστημα μας στην Πάφο.

Απαιτούμενα προσόντα:

- Πτυχίο Automobile Engineering
- Πολύ καλή γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας
- Χρήση Η/Υ

Ωφελήματα:

Προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών αναλόγως προσόντων και εμπειρίας, 13ο μισθό, Ταμείο Προνοίας, Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη και Ασφάλεια Ζωής.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να αποστείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στην διεύθυνση:
Τ.Θ. 28732, 2082 Λευκωσία ή στο φαξ: 22 442 145 ή στο e-mail: echristodoulou@olympics.eu

Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. 22 259 826

Αναβάθμιση του γουάν σε υπ' αριθμόν 1 νόμισμα του κόσμου

Μέσω των αναδυόμενων αγορών η διεξόδυσή του σε ΗΠΑ, Ευρώπη, Ιαπωνία

Του ALAN WHEATLEY

Κάποτε, το σενάριο αντικατάστασης του δολαρίου, του ισχυρού πρόσνου χαρτονομίσματος με διαχρονική αξία στις αγορές, από το κινεζικό γουάν θα ακούγονταν ακραίο και εξωπραγματικό. Σήμερα, με τις ανατροπές στην παλαιά ισορροπία δυνάμεων που βρισκονται σε εξέλιξη, το σενάριο αυτό, αν και τρομοκρατικό για τις αμερικανικές αγορές, φαίνεται να προσεγγίζει περισσότερο από ποτέ την πραγματικότητα.

Το γουάν της Κίνας, μιας χώρας με τις μεγαλύτερες τοποθετήσεις σε τίτλους αμερικανικού χρέους, μπορεί να είναι το νέο αποθεματικό νόμισμα με κυρίαρχο ρόλο στα συναλλαγματικά αποθέματα των κεντρικών τραπεζών, εκτοπίζοντας το δολάριο. «Η επικράτηση της Κίνας είναι πιο άμεση και ευρεία -σε όρους εμπορίου, βιομηχανικής παραγωγής και συναλλαγματικής κυριαρχίας- απ' όση μπορεί να φανταστεί κανείς σήμερα», γράφει ο Αρβιντ Σουμπραμάνιαν, συνεργάτης του Ινστιτούτου Πέτερσον, στο νέο του βιβλίο για την Κίνα με τον αγγλικό τίτλο «Eclipse: Living in the Shadow of China's Economic Dominance» (Ζώντας στη Σκιά της Οικονομικής Κυριαρχίας της Κίνας).

Ο κ. Σουμπραμάνιαν εκτιμά ότι αυτή η στιγμή θα έλθει στο 2030, με την Κίνα να αποκτά ρόλο στη διεθνή οικονομία σαν αυτόν στις ΗΠΑ τη δεκαετία του '70 και της Βρετανίας, περίπου, το 1870. Κατά τον ίδιο, αυτή η οικονομική κυριαρχία θα αναβαθμιστεί το γουάν στο υπ' αριθμόν 1 νόμισμα του κόσμου.

Το Πεκίνο προωθεί, αφενός, από το 2009 την «προαγωγή» του γουάν πέραν των συνόρων της χώρας. Αφετέρου, το κυβερνών Κομμουνιστικό Κόμμα, το οποίο αποστρέφεται τις παράτολμες επενδυτικές αποφάσεις, δεν θα παραιτηθεί των ελέγχων που ασκεί στην κίνηση των κεφαλαίων, προκειμένου να διατηρήσει σε χαμηλά επίπεδα την ισοτιμία του γουάν και έτσι να συντηρήσει την ανταγωνιστικότητα των κινεζικών προϊόντων στο διεθνές εμπόριο. «Οι εξαγωγείς θα ξεσπκωθούν με την ανατίμηση του γουάν», σχολιάζει ο κ. Σουμπραμάνιαν. Υποστηρίζει, όμως, ότι η κυβέρνηση θα στοιχηματίζει στο χαρτί της εθνικής υπερκοπής που μπορεί να παιχτεί με ένα ισχυρό νόμισμα στη διεθνή σκηνή.

Η διεθνοποίηση του κινεζικού νομίσματος θα δημιουργούσε, εν πάση περιπτώσει, για τη χώρα, ήδη κυρίαρχη οικονομία στον αναπτυσσόμενο κόσμο, οικονομικά και πολιτικά οφέλη. Η Κίνα θα

Το γουάν μπορεί να είναι το νέο αποθεματικό νόμισμα με κυρίαρχο ρόλο στα συναλλαγματικά αποθέματα των κεντρικών τραπεζών, εκτοπίζοντας το δολάριο.

Προετοιμάζεται η μετατροπή της Κίνας από πιστωτή ξένων κρατών σε πωλητή ομολόγων.

καταφέρει, για παράδειγμα, με την πώληση κρατικών ομολόγων να εξασφαλίσει τη δική της θέση στις διεθνείς αγορές αντί να εκτίθεται στο χρέος ξένων χωρών.

Κάτω από τις τρέχουσες συνθήκες στην παγκόσμια οικονομία, με τις αποδόσεις των αμερικανικών ομολόγων να είναι έρμαια των αναταράξεων στις αγορές αλλά και των αποφάσεων του Λευκού Οίκου, το Πεκίνο έχει εκφράσει ανησυχίες για την έκθεση των συναλλαγματικών της αποθεμάτων σε δολάρια.

Η Αλίσια Γκράτσια-Χερέρο, επικεφαλής οικονομολόγος αναδυόμενων αγορών στη μονάδα της ισπανικής τράπεζας BBVA που βρίσκεται στο Χονγκ Κονγκ, συμφωνεί με την άποψη ότι το γουάν μπορεί να αποκτήσει τόσο μεγάλο κύρος. «Εάν η Κίνα αποφύγει τεράστιες εισροές κεφαλαίων, ένα τέτοιο σενάριο μπορεί να επαληθευτεί μέσα στην επόμενη

πενταετία. Προ πέντε ετών, πάντως, κανείς δεν θα φανταζόταν την υφιστάμενη κατάσταση στην κινεζική αγορά ομολόγων», σχολιάζει η οικονομολόγος.

Πρώτο στάδιο στην «εκστρατεία» του Πεκίνου για την αναβάθμιση του γουάν στις διεθνείς αγορές θα είναι η δυναμική προώθησή του στις ασιατικές ή γενικότερα τις αναδυόμενες αγορές. Έτσι θα είναι ευκολότερη η διεξόδυσή του γουάν στις ΗΠΑ, την Ευρώπη και την Ιαπωνία. Το Πεκίνο, όπως υποστηρίζουν οικονομικοί αναλυτές, προετοιμάζει, παράλληλα, την μετατροπή της Κίνας από πιστωτή ξένων κρατών σε πωλητή ομολόγων.

Ο Σίμον Φορμάντ και ο Τζέρεμι Στίβενς, οικονομολόγοι της Standard Bank, υπολογίζουν ότι μέχρι το 2015, το 40% των εμπορικών σχέσεων μεταξύ Κίνας και Αφρικής θα πραγματοποιείται σε γουάν. Οι συναλλαγές αυτές εκτιμάται ότι θα ανέρχονται σε 100 δισ. δολάρια. «Στόχος της κινεζικής κυβέρνησης θα είναι οι εμπορικοί της εταίροι στην Αφρική, δηλαδή η Νιγηρία, η Νότια Αφρική και μετά η Κένυα. Θα ακολουθήσουν η Ανγκόλα και η Γκάνα», σχολιάζουν οι οικονομολόγοι της τράπεζας.

REUTERS

Η προειδοποίηση

«Αρκετά πιθανή» θεωρεί η Fitch μια υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κίνας μέσα στην ερχόμενη διετία, λόγω της αύξησης των πτωχεύσεων και του πληθωρισμού, αποτέλεσμα της αθρόας παροχής πιστώσεων, την οποία επιχειρεί τώρα να συγκρατήσει η χώρα. Ο οίκος αξιολόγησης προειδοποιεί επίσης για το δίλημμα που θα αντιμετωπίσουν οι Κινέζοι πολιτικοί ως προς τον τρόπο αντίδρασης σε μια νέα κάμψη της παγκόσμιας οικονομίας, την ώρα που η αύξηση των τιμών καταναλωτή και οι επισφαλείς πιστώσεις θα αποτρέψουν ενάληψη των πρωτοφανών μέτρων στήριξης που άρχισαν να εφαρμόζονται προ τριετίας. Η Fitch υποβάθμισε τον Απρίλιο τις προοπτικές της Κίνας από σταθερές σε αρνητικές, επικαλούμενη ανασυρία για την τεράστια αύξηση του χρέους από τα τέλη του 2008, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα στήριξης των 4 τρις. γουάν (586 δισ. δολαρίων) για οχύρωση έναντι της παγκόσμιας κρίσης. Σήμερα, η βαθμολογία του κινεζικού χρέους γουάν είναι AA-, τέσσερις βαθμίδες κάτω από την υψηλότερη.

Αμερικανο-ρωσική συμμαχία για εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην Αρκτική

Ηττα της βρετανικής BP και μεγάλη επιτυχία της αμερικανικής Exxon Mobil σηματοδοτεί η συμφωνία που υπέγραψε μέσα στην εβδομάδα ο αμερικανικός ενεργειακός κολοσσός με τον ομόλογο του της Ρωσίας, τη Rosneft. Επτά μήνες μετά την κατάρρευση εκείνης ανάμεσα στην BP και τη Rosneft, η εν λόγω συμφωνία αφορά την ανάπτυξη κοινών σχεδίων για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στα ρωσικά ύδατα της Αρκτικής και στη Μαύρη Θάλασσα: στα θεωρούμενα ως τα μεγαλύτερα ανάμεσα στα ως τώρα γνωστά ανεκμετάλλευστα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στον πλανήτη.

Η αξία των κοινών σχεδίων θα ανέρχεται σε 3,2 δισ. δολάρια αλλά ο Ρώσος πρωθυπουργός, Βλαντιμίρ Πούτιν, ευελπιστεί πως η συμφωνία θα προσελκύσει επενδύσεις αξίας έως και 500 δισ. δολαρίων. Ο ρωσικός ενεργειακός κολοσσός προσβλέπει, άλλωστε, στη σύναψη περαιτέρω συμφωνιών που θα τον παρέχουν πρόσβαση σε κοιτάσματα στον Κόλπο του Μεξικού και στο Τέξας. Σίγουρα, πάντως, υποκαθιστά την αποτυχημένη συμφωνία με την BP καθώς αφορά την εκμετάλλευση κοιτασμάτων στη Θάλασσα Κάρα, ακριβώς εκείνα δηλαδή στα οποία στόχευαν τα σχέδια συνεργασίας με τη βρετανική ενεργειακή εταιρεία. Καθιστά δυσχερότερη, έτσι, τη θέση της BP που μένει αποκλεισμένη ενώ μια ημέρα μετά την υπογραφή της είδε μέλη των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών να πραγματοποιούν επιδρομή στα γραφεία της. Μολονότι δεν δόθηκε επίσημη δικαιολογία για τις αιφνιδιαστικές έρευνες, ο δικηγόρος των μετόχων της TNK - BP, της ρωσικής κοινοπραξίας που έχει σχηματίσει η βρετανική εταιρεία, απέδωσε τις επιδρομές σε καταγγελία των με-

τόχων της BP για την αποτυχία της σε ό,τι αφορά τη συμφωνία με τη Rosneft στην αρχή του έτους. Κι όλα αυτά ενώ όλο και περισσότεροι επενδυτές και οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν πως η βρετανική εταιρεία πρέπει να διασπαστεί.

Την ίδια στιγμή κινητικότητα καταγράφεται γενικότερα στον κλάδο των πετρελαϊκών με τις κινεζικές εταιρείες να δραμιολογούν την περαιτέρω επέκτασή τους ενισχυμένες από την υψηλή τους κερδοφορία. Η κινεζική Sinopec, δεύτερη στον κόσμο εταιρεία διυλιστηρίων, εκμεταλλεύεται την αυξημένη κερδοφορία της για να δανειστεί με ευνοϊκούς όρους ώστε να χρηματοδοτήσει επεκτατικά σχέδια της με στόχο την κάλυψη των διαρκώς αυξανόμενων ενεργειακών αναγκών της Κίνας. Σκοπεύει, έτσι, να αυλώσει κεφάλαια ύψους 7,8 δισ. δολαρίων από την έκδοση ομολόγων ενώ έχει προηγηθεί η ανακοίνωσή της πως το α' εξάμηνο του έτους κατέγραψε αύξηση κερδών κατά 12%. Στην Κίνα, την πλέον ενεργοβόρα ραβδαία αναπτυσσόμενη οικονομία, ο κλάδος των πετρελαϊκών γνωρίζει θεαματική αύξηση της κερδοφορίας του. Ενδεικτική είναι η περίπτωση της offshore Cnooc, της οποίας τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 51,4% το α' εξάμηνο παρά τις διακοπές που προκάλεσε στην παραγωγή της η πρόσφατη διαρροή πετρελαίου.

Σε ό,τι αφορά την ιταλική Eni, επέστρεψε δριμύτερη στη Λιβύη μόλις έγινε αντιληπτό ότι ο έλεγχος της χώρας έχει περιέλθει στους εξεγερμένους και στο Μεταβατικό Συμβούλιο. Υπέγραψε νέο συμβόλαιο για την επανέναρξη των εκτεταμένων δραστηριοτήτων της στη χώρα και της μεταφοράς φυσικού αερίου στην Ιταλία.

REUTERS, AP

Η συμφωνία Exxon Mobil και Rosneft αφορά την ανάπτυξη κοινών σχεδίων για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στα ρωσικά ύδατα της Αρκτικής και στη Μαύρη Θάλασσα.

Ωδίνες τοκετού του νέου παγκόσμιου συστήματος

Του THOMAS L. FRIEDMAN

Συγκρατήστε το καπέλο και το πορτοφόλι σας. Από τα τέλη του Ψυχρού Πολέμου, το παγκόσμιο σύστημα κρατήθηκε ενωμένο σε μεγάλο βαθμό χάρις σε τέσσερις ζωηρές κυρίαρχες συμφωνίες. Σήμερα όλες τρίζουν από τα θεμέλια και χρειάζονται ανοικοδόμηση. Το αν και πώς θα συμβεί αυτή θα καθορίσει πολλά για το τι περιέχει το πορτοφόλι σας και αν το καπέλο σας το πάρει ο αέρας. Ας το πω απλά: η Ε.Ε. υφίσταται τριγμούς.

Ο αραβικός κόσμος υφίσταται τριγμούς. Το αναπτυξιακό μοντέλο της Κίνας δέχεται πιέσεις και το καπιταλιστικό μοντέλο των ΗΠΑ, με κινητήρα τις πιστώσεις, υπέστη προειδοποιητικό έμφραγμα.

Η αναμόρφωση οποιασδήποτε από αυτά θα ήταν τερματισμός στοχόων. Η ταυτόχρονη αναμόρφωση όλων -την ώρα που ο κόσμος είναι πιο διασυνδεδεμένος από κάθε άλλη φορά- είναι ιλιγγιώδης. Βρισκόμαστε ξανά «παρόντες στη δημιουργία» -όμως, τίνος; Ας αρχίσουμε με τη Μέση Ανατολή, την πετρελαιοπηγή του κόσμου. Οι Λίβυοι εκδιώχθηκαν του δικτάτορά τους όπως οι Τυνήσιοι, οι Αιγύπτιοι και οι Υεμενίτες, ενώ Σύροι και Ιρανοί επιζώντες να ακολουθήσουν.

Εν καιρώ, κάθε ολοκληρωτικό θεσμός της Μέσης Ανατολής θα εκθρονιστεί ή θα εξωθηθεί να μοιραστεί την εξουσία. Το παλιό μοντέλο δεν μπορεί να διαρκέσει. Ήταν βασισμένο σε βασιλιάδες και στρατιωτικούς δικτάτορες που λυ-

Το παλιό μοντέλο δεν μπορεί να διαρκέσει. Ήταν βασισμένο σε βασιλιάδες και στρατιωτικούς δικτάτορες που λυμαινόταν τα πετρελαϊκά έσοδα

μαίνονταν τα πετρελαϊκά έσοδα και παρέμεναν στην εξουσία προστατευμένοι από καλοπληρωμένους στρατιώτες, εξαγοράζοντας σημαντικά μέλη του πληθυσμού τους.

Αυτό το διέλυσε μια αραβική νεολαία που μπορεί να δει πώς ακριβώς ζουν όλοι οι άλλοι και δεν είναι πλέον έτοιμη να δεχθεί να μείνει πίσω, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς δουλειά, ταπεινωμένη και αδύναμη. Αυτές οι κοινωνίες, ωστόσο, θα αρνηθούν να γράψουν δικό τους κοινωνικό συμβόλαιο για το πώς να ζουν χωρίς άνωθεν σιδερένια γροθιά.

Δύσκολη μετάβαση

Ήταν καλή ιδέα η Ε.Ε. και η Ευρώζων: ως φτιάξουμε μια νομισματική ένωση και ένα κοινό νόμισμα, ας αφήσουμε όμως τον καθέναν να έχει δική του δημοσιονομική πολιτική, αρκεί να ορκιστεί να δουλεύει και να αποταμιεύει σαν τους Γερμανούς. Πολύ καλό για να είναι αληθινό. Τα μεγάλα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες,

χωρίς τα έσοδα για να χρηματοδοτηθούν από εγχώρια παραγωγή, οδήγησαν σε συσσώρευση δημοσίου χρέους, κυρίως προς τις ευρωπαϊκές τράπεζες, και έπειτα σε εξέγερση των πιστωτών. Σήμερα καταρτίζεται νέα συμφωνία με τα σπάταλα PIGS (Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία). Πόση όμως λιτότητα μπορούν να απορροφήσουν αυτές οι χώρες, ιδίως αν υπάρχουν νέες κοινωνικές εντάσεις λόγω της βαθύτερης ύφεσης; Η Ε.Ε. θα περάσει από μια χασομική, συγκελονιστική μετάβαση που δεν την έχει ακόμα προεξοφλήσει η αγορά.

Η Κίνα στηρίχθηκε σε ένα μοντέλο βασισμένο στο σκόπιμα υποτιμημένο νόμισμα και την ανάπτυξη ελέω εξαγωγών, με χαμηλή εγχώρια κατανάλωση και υψηλή αποταμίευση. Η συμφωνία Κομμουνιστών/λαού -σας δίνουν δουλειά και βελτίωση βιοτικού επιπέδου, μας δίνετε δύναμη- απειλείται. Η ανεργία σε ΗΠΑ και Ευρώπη αποδυναμώνει το κινεζικό μοντέλο. Και η Κίνα γερνά. Χρειάζεται περισσότερη ελευθερία και ανόνες δικαίου.

Στις ΗΠΑ, τις τελευταίες δεκαετίες συτηρηόμαστε για μεσοία τάξη με στεροειδή (εύκολες πιστώσεις, δάνεια μειωμένης εξασφάλισης) και λιγότερους μισ (παιδεία, καινοτομία). Ο μόνος τρόπος να βγούμε είναι μια νέα, υβριδική πολιτική με μείωση δαπανών, αύξηση φόρων, φορολογική μεταρρύθμιση και επενδύσεις σε υποδομή, εκπαίδευση, έρευνα και παραγωγή.

THE NEW YORK TIMES

Μία νεαρή γυναίκα από τη Λιβύη κάνει το σήμα της νίκης, γιορτάζοντας το τέλος της εποχής Καντάφι. Η αραβική νεολαία έδειξε ότι δεν είναι πλέον έτοιμη να δεχθεί να μείνει πίσω, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς δουλειά, ταπεινωμένη και αδύναμη. Εν καιρώ, κάθε ολοκληρωτικό θεσμός της Μέσης Ανατολής θα εκθρονιστεί ή θα εξωθηθεί να μοιραστεί την εξουσία.

Αγωγές κατά αμερικανικών τραπεζών

Περισσότερες από δώδεκα αμερικανικές τράπεζες του διαμετρήματος των Bank of America, JPMorgan Chase και Goldman Sachs αντιμετώπιζον εναντίον τους αγωγές του αμερικανικού κράτους και αιτήματα για απόζημιωση ύψους πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Ο λόγος δεν είναι άλλος από τον παραπλανητικό τρόπο με τον οποίο παρουσίασαν τα στεγαστικά τους δάνεια και τους τίτλους που ήταν συνδεδεμένοι με αυτά στη διάρκεια της φούσκάς στην αμερικανική αγορά ακινήτων.

Την είδηση αναφέρει η εφημερίδα New York Times, σύμφωνα με την οποία η αμερικανική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Χρηματοδότησης της Στέγασσης, που αναμένεται να υποβάλει άμεσα τις σχετικές αγωγές, εισημαίται πως οι τράπεζες όφειλαν να γνωρίζουν την προβληματικότητα των επίμαχων τίτλων τους οποίους πούλησαν σε επενδυτές πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση.

Πρόκειται για την υπηρέσια που εποπτεύει τους στεγαστικούς κολοσσούς Fannie Mae και Freddie Mac, οι οποίοι έχασαν περισσότερα από 30 δισ. δολάρια πριν την εκδίκαση της κρισιμής στεγαστικής δανείων. Η αιτία των ιλιγγιώδων τους απώλειων ήταν μερικές αυτές

Οι μέτοχοι των μεγάλων τραπεζών έχουν θορυβηθεί από τα νομικά μέτρα του αμερικανικού κράτους

ακριβώς οι συμφωνίες που συνήψαν οι τράπεζες με τους επενδυτές. Η εν λόγω υπηρέσια έχει αποστείλει από πέρυσι δικαστικές κλήσεις στις ένοχες τράπεζες.

Έχει, άλλωστε, προηγηθεί η αγωγή που υπέβαλε τον Ιούλιο κατά της UBS, μιας εκ των μεγαλύτερων τραπεζών ως προς τον όγκο των τιμολογήσεων στις οποίες είχε προβεί. Με την αγωγή αυτή ζήτησε μάλιστα απόζημιωση ύψους τουλάχιστον 900 εκατ. δολαρίων. Όπως επισμαίνει η αμερικανική εφημερίδα, ανοίγει νέο κεφάλαιο στην παρατεταμένη νομική διαμάχη των κατόχων τίτλων στεγαστικών δανείων που διεκδικούν αποζημιώσεις από τις τράπεζες. Η υπόθεση έχει θορυβώσει τους μετόχους των μεγάλων τραπεζών, ενώ παρόντες της αγοράς εκφράζουν τώρα φόβους πως ενδέχεται πλέον να πληθεί την αμερικανική οικονομία.

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. Includes a table of top movers and the GlobalCapital logo.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας 26/8/2011 - 2/9/2011. Includes a table of top movers and the Alphatrust logo.

ALPHA TRUST AEFEE logo and contact information.

Φόβοι επιστροφής της παγκόσμιας οικονομίας στην ύφεση

Η βιομηχανική παραγωγή σημείωσε επιβράδυνση διεθνώς τον Αύγουστο λόγω της υποχώρησης των νέων παραγγελιών

Επιβράδυνση παρουσίασε η δραστηριότητα του μεταποιητικού κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο κατά τη διάρκεια του Αυγούστου λόγω της υποχώρησης των νέων παραγγελιών, πυροδοτώντας νέες ανησυχίες για ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας. Οι δείκτες υπεβλήθησαν προηγουμένως ΠΜΙ έδειξαν τη συρρίκνωση του κλάδου στην Ευρώπη τον Αύγουστο για πρώτη φορά σε διάστημα τουλάχιστον δύο ετών. Είχε προηγηθεί τους προηγούμενους μήνες συρρίκνωση σε Νότια Κορέα και Ταϊβάν, εξαιτίας υποχώρησης νέων

παραγγελιών. Όσον αφορά την κινεζική μεταποίηση, παρά το γεγονός ότι ο δείκτης ΠΜΙ παρουσίασε οριακή άνοδο, την πρώτη από τον Μάρτιο, υπήρξαν οι πρώτες ενδείξεις για τις επιπτώσεις της επιβράδυνσης της ζήτησης από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Ο δείκτης ΠΜΙ της HSBC για την Κίνα, ο οποίος δίνει μεγαλύτερη έμφαση στις ιδιωτικές επιχειρήσεις απ' ό,τι στις μεγάλες κρατικές, έδειξε μεν ανάπτυξη, η οποία ωστόσο πραγματοποιήθηκε με επιβραδυνόμενο ρυθμό. «Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι δεν έχουμε δια-

φύγει τον κίνδυνο», αναφέρει ο Τζεβόν Λολάι της Lloyds Banking. «Οι εξελίξεις στην Ευρώπη είναι εξαιρετικά σημαντικές και η αμερικανική ανάπτυξη έχει αποδυναμωθεί αισθητά κατά τα δύο τελευταία τρίμηνα. Υπάρχει κίνδυνος επιστροφής στην ύφεση». Εξαιρεση στον κανόνα αποτέλεσε η μεταποιητική δραστηριότητα στις ΗΠΑ, καθώς συνέχισε την επέκτασή της κατά τη διάρκεια του Αυγούστου παρά τις προσδοκίες των οικονομολόγων για συρρίκνωση. Ο δείκτης μεταποίησης του ISM υποχώρησε από τις

Εξαιρεση αποτέλεσε ο μεταποιητικός τομέας στις ΗΠΑ που συνέχισε να αναπτύσσεται

50,9 μονάδες τον Ιούλιο στις 50,6 μονάδες, έναντι των εκτιμημένων του πρακτορείου Bloomberg για πτώση στις 48,5 μονάδες.

Ο δείκτης μεταποίησης της Markit για την Ευρώπη υπο-

χώρησε τον Αύγουστο στις 49,7 μονάδες, από τις 50,4 του προηγούμενου μήνα, σηματοδοτώντας την πρώτη φορά από τον Σεπτέμβριο του 2009 που ο δείκτης διαμορφώνεται κάτω από τις 50 μονάδες. Σημειώνεται ότι οποιαδήποτε επίθεση κάτω του επιπέδου των 50 μονάδων υποδηλώνει συρρίκνωση του κλάδου. Ακόμα πιο ανησυχητικό για τους αρμόδιους χάραξης οικονομικής και νομισματικής πολιτικής θα πρέπει να θεωρείται το γεγονός ότι η επιβράδυνση εμφανίζει σημάδια εξαίωσης. Τα γερμανικά εργο-

στάσια, που αποτελούσαν την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης στην Ευρώπη, φαίνεται να «εβγάλαν» το πόδι τους από το γκάζι, ενώ και η δραστηριότητα του κλάδου της μεταποίησης στη Γαλλία υποχώρησε για πρώτη φορά από τον Ιούλιο του 2009. Αντίστοιχα, ο βρετανικός κλάδος μεταποίησης συρρικνώθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων δύο ετών.

Οι προοπτικές φαίνονται ακόμα πιο αρνητικές αν λάβει κανείς υπ' όψιν του και την πορεία των νέων παραγγελιών, οι οποίες

συνέχισαν την καθοδική τους πορεία για τρίτο συναπτό μήνα στην Ευρώπη. Ο δείκτης νέων παραγγελιών της Κίνας υποχώρησε τον Αύγουστο στις 48,3 μονάδες από τις 50,4 του Ιουλίου, με το Πεκίνο να αποδίδει εν μέρει την πτώση στις κρίσιμες χρεώσεις των προηγμένων οικονομικών. Μεγάλη υποχώρηση παρατηρήθηκε και στις νέες παραγγελίες (εξαγωγές), και ιδιαίτερα για τις εξαγωγές από την Ευρώπη, τόσο στην Ταϊβάν όσο και στη Ν. Κορέα.

REUTERS

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πλέον
3M COMPANY	61.42	82.98
ALCOA INC	12.52	12.81
ALLEGHENY TECH	49.64	50.12
ALTRIA GROUP	37.08	37.19
AMAZON.COM	212.07	215.23
AMER ELEC PWR	38.37	38.63
AMER EXPRESS C	49.65	49.71
AMER INTL GROUP	24.87	25.33
AMGEN	54.95	55.41
APPLE INC	381.00	384.83
AVON PRODUCTS	22.11	22.56
BAKER HUGHES I	60.87	61.11
BANK OF AMERIC	61.00	61.17
BAXTER INTL INC	55.26	55.98
BOEING CO	66.32	66.86
BRISTOL MYERS	29.80	29.75
CAMPBELL CO	31.74	31.87
CATERPILLAR INC	88.55	91.00
CIENA CORP	15.73	15.67
CISCO SYSTEMS	30.10	31.05
CITIGROUP	57.85	57.31
CORVECEERAS	70.56	70.45
COLEGATE PALMOL	89.72	89.97
COMPUTER SCIEN	39.75	39.66
DANAS CORP	3.89	3.89
DANA SHIPPING	9.21	9.14
DOW CHEMICAL C	27.57	28.45
DRYSHIPS	3.06	2.95
DU PONT CO	47.83	48.27
EASTMAN KODAK	3.21	3.18
EMC CORP	22.07	22.59
ENTERGY CP	65.34	65.21
EXCEL MARITIME	1.97	2.01
EXELON CORP	43.01	43.12
FOON MOBILE	73.49	74.04
FEDEX CORP	77.06	78.72
FORD MOTOR CO	10.99	11.12
FREESIAS	1.20	1.23
GENERAL DYNAM	62.95	64.08
GENERAL ELEC C	16.21	16.31
GEN. MARITIME	0.40	0.41
H J HEINZ CO	52.24	52.64
HALLIBURTON CO	43.40	44.37
HARTFORD FINL	18.43	19.14
HEWLETT-PACKAR	25.80	26.03
HONEYWELL INC	32.91	33.38
HONEYWELL INTL	46.92	47.81
INTEL CORP	20.06	20.13
INTL BUS MACH	17.63	17.91
INTL PAPER CO	26.41	27.15
JOHNSON JOHNS	65.32	65.80
JPMORGAN CHASE	36.64	37.56
LAZARD	28.44	29.17
LIMITED BRANDS	37.11	37.74
MCDONALD'S COR	90.18	90.46
MERCK & CO	32.88	33.12
MICROSOFT CP	26.25	26.60
MORGAN STANLEY	16.96	17.50
NATI. SEMICONDU	24.87	24.90
NORFOLK SOUTHE	66.06	67.68
ORACLE CORP	27.82	28.07
PERSICO INC	64.35	64.43
PFIZER INC	18.93	18.98
PROCTER & GAMM	63.27	63.68
RADIOSHACK	12.52	13.01
RAYTHEON CO	42.75	43.23
ROCKWELL AUTOM	62.65	64.13
SARA LEE CORP	17.87	18.04
SCHLUMBERGER I	76.74	78.12
SOUTHERN COP	41.31	41.36
STELLATUS	4.20	4.26
TEXAS INSTRUME	25.75	26.21

London/Λονδίνο

Εταιρεία	Πλέον	Χιλιανά	Πλέον
3 GROUP	210.82	217.00	
ADMIRAL GROUP	135.62	137.00	
AGGREGO	195.42	193.00	
ANGLO AMERICAN	2549.83	2567.00	
ANTOFFAGASTA	1329.35	1349.00	
ARM HOLDINGS	563.02	570.00	
ASSOC. OFFSHOES	107.78	107.00	
ASTRAZENECA	2907.90	2920.00	
AVIVA	340.07	340.00	
B SKY B	67.00	66.50	
BAE SYSTEMS	274.30	275.30	
BARCLAYS	180.35	170.75	
BIG GROUP	73.65	73.00	
BHP BILLITON	2106.00	2106.00	
BIP	391.57	402.45	
BIR LIND CO	537.09	539.00	
BRI AM TOBACC	2745.24	2743.50	
BRITISH AIRWAY	276.46	282.50	
BT GROUP	172.31	171.50	
BURBERRY GRP	1274.04	1380.00	
BUNEL	807.55	801.50	
CARN ENERGY	331.81	334.80	
CAPITA GROUP	705.40	709.00	
CARNIVAL	1981.20	2009.00	
CENTRICA	301.73	299.20	
COMPASS GROUP	550.29	551.00	
DAILY MAIL TST	398.41	404.20	
DOLFINM CAP IN	323.60	323.25	
ENTERPRISE INN	41.55	41.25	
GLAXOSMITHKLN	1318.66	1310.50	
HAMMERSON	407.62	408.10	
HAYS	80.04	75.50	
HSBC HOLDINGS	536.04	536.60	
IMPERIAL TOBAC	2082.84	2042.00	
INTERCONT HOTEL	1043.00	1046.00	
INTL POWER	336.28	340.00	
ITV	99.81	61.25	
JOHNSON MATTHE	168.87	1705.00	
KAZANOV'S	1076.54	1090.00	
KINGFISHER	236.92	236.50	
LAND SEES GROU	742.50	736.50	
LEGAL & GENERA	104.79	105.00	
LYDONS BNK GRP	35.07	34.00	
MAN GROUP	221.47	224.00	
MARKS & SP.	319.67	322.20	
NATIONAL GRID	291.38	289.00	
MORISON SUPRM	621.09	621.00	
NETY	239.29	236.00	
OLD MUTUAL	119.79	119.90	
PARTYGROUP	193.40	191.50	
PEARSON	112.20	113.00	
PERVONIC INPT	85.50	85.50	
PRUDENTIAL	612.70	620.50	
RECKIT BNSGR C	3286.00	3275.00	
REED ELSEVIER	509.72	503.00	
BENTON & BOWL	81.81	80.95	
REXAM PLC	353.14	353.90	
RIO TINTO	3729.88	3802.00	
HOLLS ROYCE PL	649.22	640.00	
PSA INFRANES S	114.43	114.70	
ROYAL BANK SCO	26.25	24.27	
ROYAL DITCH SHL	2062.89	2065.00	

Zurich/Ζυρίχη

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
ABELTIN	1706	1728
AKCEON	3636	3763
BALKEWALD	7025	7150
CLAWSON	806	806
CSORGOPAG	2305	2306
GWANDAN	26600	27900
HOLCIM	5095	5090
INTEROPRI	3500	3500
JALMBAERN	329	330
LENZINGGRUPP	529	530
NESTLE SA	5005	4991
NOVARTIS	4320	4309
REWEKONTI	4614	4626
ROCKHOLDING	14320	14310
SEN	93300	100000
SWATCHGROUP	30600	30600
SWISSFLY HLD	10000	10000
SWISSREURO	4021	4026
SWISSCOM	36280	36210
SYNGENTA	29600	29630
SYMPH	14430	14380
UBS AGN	866	867
ZURICHFIN	3200	3180

Frankfurt/Φρανκφούρτη

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
ADIDAS N	46.81	47.22
ALLIANZ SE	70.88	72.20
BASF SE	44.61	44.84
BAY MOT WEIRKE	56.30	56.31
BAYER N AG	44.44	44.95
BEIERSDOERF	40.83	40.90
COMMERZBANK	2.03	2.09
DAIMLER AG N	36.92	37.77
DEUTSCHE BANK	27.36	28.36
DEUTSCHE POST	10.49	10.57
DI DORSE N	42.53	44.19
DT TELEKOM N	8.96	8.98
DT LUFTHANSA A	11.59	11.80
E.ON AG NA	14.92	15.17
FRESENIUS MEDI	47.65	47.27
HENKEL AGCO V	40.98	41.23
HEIDELBERGCEH	29.82	30.14
INFINEON TECH	5.81	5.95
LINDE	105.00	106.18
MAN SE	61.92	62.92
METRO AG	31.37	30.83
MIP	5.61	5.57
MUEHLER RUECK	91.02	91.02
HWE AG	25.30	26.02

Amsterdam/Αμστερνταμ

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
ANOLD KON	8.19	8.11
AKZO NOBEL	35.38	35.44
AIR FRANCE - K	378.21	378.60
ARCELORMITTAL	15.09	15.38
ASML HOLDING	24.45	24.66
BAM GROEP KON	3.49	3.51
BOSKALIS WESTM	23.79	23.59
CORIO	40.76	40.52
FUGRO	41.64	42.19
HEINDELING	34.67	34.85
ING GROUP	6.08	6.03
KONINKLIJKE DS	34.57	34.96
KPN KON	9.98	9.86
PHILIPS KON	14.49	14.73
RUTSCH SHELL	23.52	23.28
RANDSTAD	23.66	23.96
REED ELSEVIER	8.31	8.21
SEM OFFSHORE	14.79	14.50
TOMTOM N.V.	3.32	3.29
UNIBAIL ROODAM	150.40	150.55
UNILEVER CERT	23.90	23.57
WIPAC	10.93	10.97
WOLTERS KLUWER	12.99	13.18

Milano/Μιλάνο

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
AZA SPA	0.96	0.97
ATLANTIA	11.32	11.24
ADMINT HLDG	4.93	4.91
BANCO POPOLARE	1.20	1.18
BURGO	12.22	12.22
CIR-CORP	2052	2053
ENEL	3.43	3.42
EXOR	16.92	16.80
ENI	14.15	14.00
FINMECCANICA	5.20	5.20
GENERALI ASS	12.59	12.60
GELEX	2.94	2.92
IMPREGILO	1.82	1.80
INTESA SANPAOL	1.16	1.14
LUXOTTICA	20.77	20.77
MEDASSET	2.67	2.60
MEDIOBANCA	6.43	6.43
MEDIOBANCA	2.61	2.60
PIRELLI & C	5.67	5.83
PARMALAT	1.67	1.64
ICS MEDIAGROUP	0.85	0.88
STYREMIAN	11.27	11.29
SHAM RETE GAS	3.38	3.36
STAMPOLLEON	4.64	4.62
TELECOM ITALIA	0.86	0.84
UNIBEN	11.55	11.57
TERNA	2.57	2.52
UNICREDIT	0.95	0.94

Paris/Παρίσι

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
ACCOR	24.56	25.05
AIR LIQUIDE	90.44	90.52
ALSTOM	32.64	32.33
AXA	11.17	11.18
BNP PARIBAS	35.65	35.87
BOUYGUES	26.17	26.73
CAP GEMINI	27.80	28.26
CARREFOUR	18.18	18.56
CASINO GUICHAR	58.21	57.93
CREDIT AGRICOL	6.68	6.82
DANONE	43.80	47.57
DASSAULT SYSTE	56.30	56.50
EAULT	22.13	22.09
EDF	21.65	21.32
ESSOR INTERN	54.37	53.38
FRANCE TELECOM	13.49	13.30
L OREAL	75.46	75.79

Madrid/Μαδρίτη

Εταιρεία	Χιλιανά	Πλέον
ABERTIS	11.27	11.08
ACCIONA SA	64.66	65.26
ACERINCO	9.98	10.10
ADOLFO DOMINGU	7.21	6.96
AGUAS BARNIA A	0.00	19.77
AMPER	2.93	2.93
ANTENA 3 DE TV	4.91	4.91
BANESTO	4.81	4.85
BENSA	6.36	6.34
BCO DE SABADEL	2.76	2.75
REFESA	0.00	23.22
BK PASTOR	2.92	2.88
BK POPULAR	3.62	3.63
RODEGAS RIODAN	5.99	6.05
CAMPORRO FOOD	6.03	6.01
LAT OCCIDENTE	14.90	15.14
CE AUTOMOTIVE	6.05	5.80
COMS AUX FERR	363.45	363.50
DIAMMA CAP PR	5.38	5.55
DURO TELEGRU	5.27	5.29
EADS	22.10	22.04
ELCENCOR	9.90	9.77
ENAGAS	14.49	14.61
ENDESA	17.89	17.97
ERCCROS	0.86	0.88
FUNESPARNA	7.46	7.44
GAMESA	4.22	4.21
GAS NATURAL	12.56	12.74
IBERIA LIN AER	0.00	3.42

Ώρα για γενναίες τομές και μεταρρυθμίσεις

Ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte Χρίστος Χριστοφόρου προτείνει Ζετές Σχέδιο Δράσης με έμφαση στην εξυγίανση και στην ανάπτυξη

Τα μέτρα που ενέκρινε η Βουλή για εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών δεν ανατρέπουν τα αρνητικά δεδομένα της κυπριακής οικονομίας, δεν πείθουν τους ξένους οίκους αξιολόγησης και το κυριότερο δεν συμβάλλουν ουσιαστικά στην αλλαγή του οικονομικού κλίματος και στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Αυτό αναφέρει ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte κ. Χρίστος Χριστοφόρου προσθέτοντας ότι επιβάλλεται η άμεση προώθηση ενός Ζετού Σχεδίου Δράσης με έμφαση στη δημοσιονομική εξυγίανση και στην ανάπτυξη που να περιέχει ουσιαστικές τομές και γενναίες μεταρρυθμίσεις.

Σκοπίζοντας τις εξελίξεις στην οικονομία, ο κ. Χριστοφόρου υπογραμμίζει την ανάγκη για τολμηρά μέτρα που θα οδηγήσουν σε άμεση μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, με στόχο το 2012 να μην υπερβεί το 2% και το 2013 να φτάσει στο 0%.

Με τα μέτρα που ήδη λήφθηκαν, τόνισε ο κ. Χριστοφόρου και τα οποία αντιτοκούν περίπου με το 2% του ΑΕΠ της Κύπρου δεν μπορούμε να προσδοκούμε την ουσιαστική μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος που σήμερα υπερβαίνει το 6%. Τα νέα έσοδα πρόσθεσε που αφορούν περίπου €148 εκατ. από τις μισθολογικές και συνταξιοδοτικές εισφορές των κρατικών υπαλλήλων και €144 εκατ. από πρόσθετους φόρους, δεν κρίνονται αρκετά για να «κλείσουν» τη μεγάλη «τρύπα» του ελλείμματος.

Μάλιστα, ο κ. Χριστοφόρου τονίζει ότι σε περίπτωση που είτε εσωγενείς είτε εξωγενείς απρόβλεπτοι παράγοντες επιβαρύνουν τα δεδομένα της οικονομίας, τότε θα είμαστε και πάλι εκτός των στόχων για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος. Ο κ. Χριστοφόρου αναφέρει ξεκάθαρα ότι η μόνη λύση για να εξυγιανούμε πραγματικά την οικονομία και να θέσουμε τις βάσεις για διαχρονικά καλή πορεία των δημοσίων οικονομικών, είναι η λήψη νέων δραστηριοτήτων μέτρων τώρα που υπάρχει πρόσφορο έδαφος.

Όπως χαρακτηριστικά εξήγησε αν τώρα που όλες οι χώρες της Ευρώπης λαμβάνουν σοβαρά δημοσιονομικά μέτρα και η Κύπρος βρίσκεται στο στόχαστρο των οίκων αξιολόγησης, δεν προχωρήσουμε σε ριζοσπαστικές τομές, τότε θα χάσουμε το στοίχημα τόσο της εξυγίανσης όσο και της ανάπτυξης.

Αφού αναφέρει ότι η ψήφιση του πρώτου πακέτου μέτρων δεν πρέπει να δημιουργήσει σε κανένα μας εφιαστικό και επανάσταση, επισμαίνει ότι το Υπουργείο Οικονομικών και η Βουλή θα πρέπει να εργαστούν πολύ σκληρά για να ετοιμάσουν και να εγκρίνουν το συντομότερο δυνατό ένα νέο σωτήριο πακέτο μέτρων.

Μάλιστα, ο κ. Χριστοφόρου εισηγείται όπως το πακέτο μέτρων αυτό, ενταχθεί σ' ένα Ζετό Σχέδιο Δημοσιονομικής Εξυγίανσης και Ανάπτυξης το οποίο να αποτελεί το ευαγγέλιο της σημερινής, αλλά και της επόμενης κυβέρνησης, όπως κι' αν είναι.

Μόνο, έτσι, αναφέρει θα δώσουμε θετικά μηνύματα στις αγορές και στους ξένους οίκους αξιολόγησης για την αξιοπιστία μας και την πραγματική θέληση μας για να διορθώσουμε τις πολύχρονες στρεβλώσεις και τα πολλά λάθη του παρελθόντος.

Και συμπλήρωσε:

- Η εικόνα της συνολικής οικονομίας συνεχίζει να είναι ανησυχητική, οι βραχυ-

Ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte Χρίστος Χριστοφόρου

ΑΤΑ, ώστε να είναι πιο στοχευμένη, πιο δίκαια και λιγότερο επιβαρής για τα κρατικά ταμεία.

- Μείωση των κοινωνικών παροχών και μεγαλύτερη στόχευση τους για την επόμενη Ζετία.
- Αλλαγή και επέκταση το απόγευμα του ωραρίου εργασίας στο δημόσιο τομέα, ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα, αλλά και η εξυπηρέτηση του κοινού.
- Επαναξιολόγηση των οικονομικών λογαριασμών των ημικρατικών οργανισμών, των Δήμων και άλλων Υπηρεσιών του Δημοσίου, ώστε τα έξοδα τους να καλύπτονται από τα έσοδα τους.
- Η αύξηση του ΦΠΑ από 15% σε 17% σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να ενσωματωθεί στην ΑΤΑ (αν συνεχίσει να υπάρχει).
- Λήψη ουσιαστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής.
- Προώθηση συγκεκριμένων και καλά μελετημένων σχεδιασμού για μετοχοποίηση ημικρατικών οργανισμών, π.χ. ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, Λιμάνια, κλπ.
- Κατάργηση κρατικών οργανισμών και επιχειρήσεων που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο τους και δεν προσφέρουν στην οικονομία. Στο προσωπικό τους να προσφερθεί σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης από το δημόσιο και όσοι εργαζόμενοι απομένουν να συμπληρώσουν κενές θέσεις που υπάρχουν.
- Μεταφορά έργων και υπηρεσιών του δημόσιου τομέα στον ιδιωτικό τομέα (με εξαιρέση κάποιους τομείς κοινής ωφελείας).
- Κατάργηση και απλοποίηση γραφειοκρατικών διαδικασιών για να γίνει το κράτος πιο ευέλικτο και παραγωγικό.
- Χορήγηση ευφάνταστων και ουσιαστικών κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα για νέες επενδύσεις και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Στοχευμένη και επαναλαμβανόμενη προβολή της κυπριακής οικονομίας στο εξωτερικό, ώστε να προσελκύσουμε νέες επενδύσεις και νέους επενδυτές από το εξωτερικό.
- Περαιτέρω στήριξη του τομέα των υπηρεσιών με ευέλικτη πολιτική και άμεση εξυ-

Μόνο ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να μειώσει την ανεργία

Ιδιαίτερες ανησυχίες για την έκταση της ανεργίας εκφράζει ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte κ. Χρίστος Χριστοφόρου. Όπως αναφέρει η εκτόξευση της ανεργίας στο 7.5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (γύρω στις 28.000 άτομα) είναι το ψηλότερο ποσοστό που είχαμε ποτέ από το 1974. Η εξέλιξη αυτή, επισμαίνει, είναι ιδιαίτερα ανησυχητική και αποτελεί απόστοχο της συρρίκνωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια. Για να μπορέσουμε να μειώσουμε την ανεργία και να δημιουργήσουμε νέες θέσεις εργασίας, προσθέτει, θα πρέπει να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα και το κλίμα στην αγορά. Ενόσω η οικονομία μαστίζεται από την ύφεση και γίνονται συζητήσεις για επιτήρηση από την Ε. Ένωση και υποβαθμίσεις από οίκους αξιολόγησης, οι καταναλωτές είναι συζκατημένοι και οι επιχειρήσεις δεν προβαίνουν σε νέα ανοίγματα και επενδύσεις.

Το κράτος, συνεχίζει, θα πρέπει να στρέψει τους πόρους του σε αναπτυξιακά έργα και να δώσει εργασίες στον παραγωγικό ιδιωτικό τομέα. Δεν είναι δυνατόν σήμερα τα 2/3 των εσόδων του κράτους να διοικούνται για τη συντήρηση και τη μισθοδοσία της κρατικής μηχανής. Με δεδομένο ότι το κράτος πρέπει να μειώσει το προσωπικό του που συνολικά ανέρχεται γύρω στις 65.000 άτομα, αναφέρει, ο μόνος τομέας που μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να απορροφήσει άνεργους είναι ο ιδιωτικός τομέας. Γι' αυτό, αν θέλουμε να τονώσουμε την ανάπτυξη που θα φέρει νέες θέσεις εργασίας οφείλουμε να στηρίξουμε τον ιδιωτικό τομέα, κατέληξε ο κ. Χριστοφόρου.

πρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης παραμένουν αρνητικές και η όποια ανάκαμψη είναι αναιμική.

Γι' αυτό, τονίζει, απαιτείται άμεση δράση τώρα, ώστε να διασφαλίσουμε τη μελλοντική σταθερότητα και ανάπτυξη της οικονομίας.

Εισηγήσεις για μέτρα

Στα πλαίσια αυτών των διαπιστώσεων, ο κ. Χριστοφόρου εισηγείται τα ακόλουθα:

- Κάθετη μείωση των κλιμάκων εισοδήσων των νεοεισερχομένων στον ευρύ δημόσιο τομέα.
- Κάθετη μείωση των κρατικών δαπανών και

εξόδων, εκτός αυτών που αφορούν αναπτυξιακά έργα.

- Κάθετο περιορισμό των προαγωγών, αναβαθμίσεων και ανελίξεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Άμεση προώθηση της εναλλαξιμότητας στον ευρύτερο κρατικό τομέα.
- Μη συμπλήρωση των κενών θέσεων στη δημόσια υπηρεσία για τουλάχιστον 3 χρόνια.
- Μη χορήγηση ΑΤΑ στους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα για το Β' εξάμηνο του 2011, το 2012 και το 2013, αν χρειαστεί.
- Αλλαγή του συστήματος χορήγησης της

- Τα μέτρα που λήφθηκαν δεν αλλάζουν τα δεδομένα της οικονομίας και δεν συμβάλλουν στην ανάπτυξη

- Η έγκριση του 1^{ου} πακέτου μέτρων δεν πρέπει να δημιουργεί εφιαστικό

- Τώρα είναι η ώρα για να διορθώσουμε τις πολύχρονες στρεβλώσεις

Έκκληση προς ΤΙΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ

Πρέπει η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ, αλλά και οι ηγεσίες των άλλων συντεχνιών των ημικρατικών οργανισμών και όχι μόνο, να καταλάβουν ότι οι εποχές των παχουλών αγελάδων έχουν παρέλθει ανεπιστρεπτή. Αν δεν αντιμετωπίσουν τα δραστηρικά μέτρα λιτότητας που θα πρέπει άμεσα να επιβληθούν στα μέλη τους ως τη μόνη λύση που θα τους διασφαλίσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα εργασία και ευημερία, τότε δεν ενεργούν για το καλώς νοούμενο συμφέρον των μελών τους. Αντίθετα, οδηγούν τόσο τα μέλη τους, αλλά και ολόκληρη την κυπριακή οικονομία με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση και τελικά πτώχευση. Αυτή είναι η στιγμή για πραγματικούς ηγέτες.

ηπρέτηση των ξένων επενδυτών.

- Ενίσχυση με νέα ευφάνταστα σχέδια ζωτικών τομέων της οικονομίας μας, όπως είναι τα ακίνητα, ο τουρισμός, η ναυτιλία, κλπ.
- Μεγαλύτερη έμφαση σε νέους τομείς οικονομικής δραστηριότητας όπως είναι η έρευνα, η υψηλή τεχνολογία, η καινοτομία, κλπ.
- Εντονότερη προώθηση σε τομείς που έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως η ιδιωτική ιατρική, η ιδιωτική εκπαίδευση και άλλοι.
- Άμεση νομοθετική ρύθμιση του τζόγου και χορήγηση άδειας για καζίνο υψηλών προδιαγραφών.

Τα πιο πάνω μέτρα, τόνισε ο κ. Χριστοφόρου, καλύπτουν τις σημερινές ανάγκες τόσο για δημοσιονομική εξυγίανση όσο και για ανάπτυξη. Διορθώνουν τις στρεβλώσεις των προηγούμενων χρόνων και εγγυώνται το αύριο της οικονομίας μας. Μόνο με τέτοιες κινήσεις και τέτοιους συγκροτημένους σχεδιασμούς, είπε, μπορούμε αφενός να εξελθούμε των οικονομικών αδιεξόδων και αφετέρου να φέρουμε την ανάκαμψη στην οικονομία μας.

Να αξιοποιήσουμε στο έπακρον την Προεδρία της Κύπρου στην ΕΕ

Ο ιδιωτικός τομέας μπορεί και είναι έτοιμος να συνεισφέρει στην επιτυχία

Η Κύπρος που επιδιώκει να καταστεί περιφερειακό κέντρο ξένων επιχειρήσεων και επενδύσεων επιβάλλεται να αξιοποιήσει τα μέγιστα την ευκαιρία που έχει για να Προεδρεύσει για ένα εξάμηνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte κ. Χρίστος Χριστοφόρου θεωρεί ως μοναδική την ευκαιρία που έχουμε ενώπιόν μας για να προβάλουμε την Κύπρο, την οικονομία, τον τουρισμό και τα συγκριτικά πλεονεκτήματά μας σ' όλους τους τομείς. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει μέχρι στιγμής φαίνεται ότι δεν έγιναν όσα πρέπει για την Προεδρία της Κύπρου και αυτό δικαιολογημένα προκαλεί ανησυχίες και προβληματισμό.

Ως επιχειρηματικός κόσμος που έχουμε καθημερινά σχέσεις με ξένες επιχειρήσεις, δεν είμαστε σε θέση να τους πούμε πολλά

για την Προεδρία της Κύπρου το Β' εξάμηνο του 2012.

Κανονικά, αναφέρει, η κυβέρνηση θα έπρεπε να καταρτίσει έγκαιρα ένα πρόγραμμα των εκδηλώσεων που θα γίνουν στα πλαίσια της Προεδρίας και να μας ενημερώσει, ώστε να πληροφρησούμε σχετικά τους πελάτες μας.

Δυστυχώς, είπε, ούτε επαρκή ενημέρωση, ούτε επαρκή πληροφόρηση έχουμε και αυτό θα αποτελέσει μεγάλο εμπόδιο στο να συνδράμει και ο ιδιωτικός τομέας στην επιτυχή Προεδρία της Κύπρου.

Και ο ιδιωτικός τομέας με τις δυνατότητες και την τεχνογνωσία που διαθέτει μπορεί να βοηθήσει τα μέγιστα το έργο της κυβέρνησης, ώστε να έχουμε μια επιτυχή Προεδρία το 2012. Άλλωστε, το κράτος είναι υποχρεωμένο να χρησιμοποιήσει πολλές υπηρεσίες του ιδιωτικού τομέα για να αντεπεξέλθει στη

μεγάλη πρόκληση της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν γνωρίζω, συνέκισε, πως σκέφτονται στην κυβέρνηση να αξιοποιήσουν την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά χωρίς τη συνδρομή και του ιδιωτικού τομέα αυτό θα είναι δύσκολο.

Και πρόσθεσε:

- Ενώ κάθε χρόνο δαπανούμε εκατομμύρια ευρώ για να πάμε στο εξωτερικό να προβάλουμε την Κύπρο και την οικονομία της, τώρα που θα έρθουν στη χώρα μας τόσο σημαντικοί ξένοι από την Ευρώπη, δεν προετοιμαζόμαστε έγκαιρα και σωστά.

Ο κ. Χριστοφόρου θεωρεί ότι η Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ένα πολυσήμαντο γεγονός για την Κύπρο, το οποίο οφείλουμε να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό για να βοηθήσουμε όλους τους τομείς της Κύπρου.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΧΡ. ΜΙΧΑΗΛ

«Περιμένα ένα ευχαριστώ...»

Τώρα στην πιο εξομολογητική συνέντευξη της καριέρας, του ο Χρυσός Μικαήλ μιλάει για την αποχώρησή από τον ΑΠΟΕΛ και τη νέα καριέρα στο Παράλιμνι. **Σελ. 3**

ΟΜΟΝΟΙΑ

Στρέφεται στον κόσμο της

Με ένα έλλειμμα 2,5 εκατ. ευρώ αναμένεται για τη σεζόν 2011-12, στο «τριφύλλι» θα βασιστούν στους απλούς φιλάθλους και στους επιφανείς παράγοντες για να καλύψουν τη χασούρα. **Σελ. 5**

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ

Το γκαράζ ενός δισεκατομμυριούχου

Ο Ντίτριχ Μάτεσιτς, πέρα από τη Red Bull World, μάλλον διαθέτει στο Hangar-7 έξω από το Σάλτσμπουργκ το πιο εντυπωσιακό γκαράζ-μουσείο του κόσμου. **Σελ. 7**

Καρδιά, η «αχιλλειος πτέρνα» των αθλητών;

Με αφορμή την περιπέτεια του Χρ. Κόντη, η «Κ» αποτάθηκε στον έμπειρο αθλητίατρο (και γιατρό του ΑΠΟΕΛ) Κώστα Σχιζα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

«Δεν μπορεί να είναι αλήθεια. Πλάκα κάνουν πάλι, απ' αυτές που σκαρώνουν για την ηλικία του Χριστού Κόντη». Αυτό σκέφτηκα όταν με στον ύπνο μου είδα το μήνυμα στο κινητό. Είδα τον τίτλο στην ιστοσελίδα όπου με παρέπεμπε. Νόμιζα πως ήταν αστέιο. Μέχρι που διάβασα τις πρώτες δυο γραμμές. Λίγες ώρες πριν, έβλεπα τον Κόντη και ήταν καλά. Πεσμένος (λόγω της κακής εμφάνισής, υπέθεσα), αλλά καλά. Εκ των υστέρων έμαθα πως ούτε ο ποδοσφαιριστής πίστευε πως ήταν καρδιά,

«Όταν ένας αθλητής έχει κάποια συμπτώματα, έστω ελαφριά, πρέπει να ειδοποιήσει τον γιατρό της ομάδας»

ακόμα και όταν βρισκόταν στις Πρώτες Βοήθειες, καθώς, πέρα από την εξαιρετική φυσική κατάσταση, δεν υπήρχε και κάποιο περιστατικό στην οικογένειά του. Ενδεχομένως να ήταν καλύτερα που συνέβη τώρα, παρά σε μεγαλύτερη ηλικία.

Ο μόνος που ήταν υποψιασμένος ήταν ο γιατρός Κώστας Σχιζας, που δεν άφησε τον Κόντη από τα μάτια του. Ήξερε κάτι παραπάνω; «Σύμφωνα με μελέτη Αμερικανών επιστημόνων, μεταξύ των αθλητών άνω των 35 η κύρια αιτία αιφνίδιου θανάτου είναι η στεφανιαία νόσος, κοινώς το έμφραγμα. Σε νεότερες ηλικίες οφείλεται κυρίως σε υπερτροφική μυοκαρδιοπάθεια, ανωμαλίες και συγγενείς ανωμαλίες των στεφανιαίων αρτηριών, αρρυθμογόνο δυσπλασία αριστερής κοιλίας (βλ. περίπτωση Πουέρτας), μυοκαρδίτιδα, διατακτική μυοκαρδιοπάθεια, στένωση αορτικής βαλβίδας, ρήξη αορτής, σύνδρομο κ.α.».

Γιατρέ, είναι σύνθηρες ένας ποδοσφαιριστής να παθαίνει έμφραγμα;

«Οχι ιδιαίτερα, διότι δεν είναι πολλοί που παίζουν μπάλα μετά τα 35.

-Μήπως θα έπρεπε στους ποδοσφαιριστές άνω των 35 να γίνεται υποχρεωτικά ένα στεφανιογράφημα (η μόνη εξέταση που δείχνει με ακρίβεια το πρόβλημα) ώστε να γνωρίζει ο γιατρός αν υπάρχει κίνδυνος εμφράγματος;

«Είναι στην ευχέρεια του γιατρού της ομάδας να το κάνει, κρίνοντας αν συντρέχουν οι λόγοι, κατόπιν μελέτης του οικογενειακού και του ατομικού ιστορικού, δηλαδή των ενδείξεων, αν υπάρχουν, και της παρούσας κατάστασης του αθλητή.

-Ακούμε ότι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο εμφράγματος είναι όσοι δεν προσέχουν τη διατροφή και το σωματικό βάρος, καπνίζουν και δεν γυμνάζονται. Γιατί ένας αθλητής να απειλείται;

«Διότι υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες που μπορούν να το προκαλέσουν. Αρχίζοντας από τους μη τροποποιησιμους συναντάμε:

- κληρονομικότητα (βεβαρημένο οικογενειακό ιστορικό)
  - φύλο (οι άντρες είναι πιο επιρρεπείς)
  - ηλικία (όσο μεγαλώνει το άτομο αυξάνεται ο κίνδυνος).
- Κατόπιν υπεισέρχονται οι τροποποιήσιμοι παράγοντες. Κυριότεροι είναι:
- κάπνισμα
  - χοληστερίνη
  - υπέρταση
  - σακχαρώδης διαβήτης.
  - Δευτερευόντως, εκχρόνισης της καρδιάς θεωρούνται:
  - παχυσαρκία
  - άγχος
  - καθιστική ζωή
  - αναβολικά, αν χρησιμοποιούνται συστηματικά για περίοδο πέραν των δύο χρόνων.

Νεότεροι παράγοντες που μπορεί να οδηγήσουν σε έμφραγμα είναι η ύπαρξη:

- ομοκυστεϊνίνης
- CRP
- τροπονίνης.

Πώς τα αναβολικά προκαλούν το έμφραγμα;

Ο γιατρός Κώστας Σχιζας επιβεβαιώνει πως «σε αθλητές άνω των 35 χρόνων, η στεφανιαία νόσος, δηλαδή το έμφραγμα, είναι η πρώτη αιτία θανάτου», κάτι που έχουν αναφέρει επιστήμονες στο εξωτερικό και αποτελεί προϊόν αμερικανικής έρευνας.

«Αν χρησιμοποιούνται σε διάρκεια αυξάνουν την κακή χοληστερίνη και μειώνουν την καλή, με κίνδυνο σχηματισμού αθηρωματικής πλάκας, η οποία προκαλεί την απόφραξη των αρτηριών. **Πώς γίνεται σε έναν αθλητή, που περνάει από όλα τα τεστ, να μην μπορεί το έμφραγμα να προληφθεί;**

«Είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο να γίνουν όλα τα τεστ και να μην δείξει η καρδιά κανένα παθολογικό πρόβλημα, το οποίο διαφαίνεται μέσα από τις περαιτέρω εξετάσεις (στεφανιογράφημα), που γίνονται, όπως είπαμε πιο πάνω, αν συντρέχουν λόγοι κατόπιν μελέτης του οικογενειακού και ατομικού ιστορικού του αθλητή και της παρούσας κατάστασης, δηλαδή της ύπαρξης συστηματικών για περίοδο πέραν των δύο χρόνων.

Υπάρχει περίπτωση μια υγιής καρδιά να επιβληθεί από τους πολλούς αγώνες και τις υψηλές εντάσεις;

«Απολύτως καμιά, όσο ψηλές κι αν είναι οι εντάσεις. Αυτό που μπορεί να συμβεί είναι η άσκηση να δράσει σαν πυροδότης στην περίπτωση υπάρξης παθολογικού προβλήματος. Δηλαδή αν

«Αν αναβολικά χρησιμοποιούνται σε διάρκεια, αυξάνουν την κακή χοληστερίνη και μειώνουν την καλή, με κίνδυνο σχηματισμού αθηρωματικής πλάκας»

υπάρχει αθηρωματική πλάκα, η άσκηση σε υψηλές εντάσεις μπορεί να επιτείνει την εμφάνιση εμφράγματος. **Είναι λάθος ενός αθλητή να συνεχίσει ν' αγωνίζεται παρά την ύπαρξη εννοχλήσεων, έστω μικρών;**

«Πολύ σημαντική ερώτηση. Όταν υπάρχουν συμπτώματα όπως θωρακικό άλγος, τάση για λιποθυμία, ταχυκαρδία, έντονη δύσπνοια, καταβολή στη διάρκεια ή μετά την άσκηση, αδυναμία, κόπωση, πόνος στον αυχένα ή την ωμοπλάτη, ζάλη, ίλιγγος, ελαφρά σύγχυση, πονοκέφαλος ή πυρετός, ο αθλητής οφείλει να ενημε-

ρώσει άμεσα τον γιατρό της ομάδας. **Είναι πιο επικίνδυνο το έμφραγμα να εμφανιστεί την ώρα του αγώνα απ' ό,τι μετά απ' αυτόν;**

«Δεν υπάρχει διαφορά, παρότι αν συμβεί στον αγώνα οι γιατροί είναι πιο κοντά, ενώ τα γήπεδα έχουν ιατρεία, υπάρχει ασθενοφόρο και φορητόι απινιδωτές, που πραγματικά σώζουν ζωές. Βρισκόμενος στο γήπεδο ο γιατρός σταδίου μπορεί να μη δει τίποτα, μπορεί να δει ακόμα και θάνατο. Σε μικρό χρόνο πρέπει να διαγνωστεί το πρόβλημα και αν όντως είναι καρδιακό δρα άμεσα, δίνει τις πρώτες βοήθειες και καλεί το ασθενοφόρο ή στέλνει τον ασθενή στο ιατρείο. Στο ΓΣΠ υπάρχει και δεύτερο ιατρείο με απινιδωτή, στην ανατολική εξέδρα, για το κοινό.

Γιατί δεν μπορεί ένας ποδοσφαιριστής να συνεχίσει την καριέρα του μετά από έμφραγμα;

«Διότι το οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου αποτελεί βασική αντένδειξη άσκησης. Μπορεί να ασκείται φυσιολογικά αλλά όχι ανταγωνιστικά. Αν τρέξει, μπει στο γήπεδο και κάνει δυο μπαλιές, δεν θα πάθει τίποτα.

«Το βραβείο του γιατρού είναι η υγεία του αθλητή»

Γιατρέ, είστε 30 χρόνια στον ΑΠΟΕΛ, ποιος ακριβώς είναι ο ρόλος σας;

«Είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος του γιατρού ομάδας (team physician doctor) και η συμβολή του στον αγωνιστικό και εξωαγωνιστικό χώρο. Τόσο σημαντικός που η UEFA τον θέλει μαζί με τον προπονητή και τους αθλητές, έστω κι αν για την απόκτησή τους συνέβαλε σημαντικά ο γιατρός, με την ορθή τακτική του, την επιστημονική πείρα και με το όγκο ενδιαφέρον. Το βραβείο της νίκης δεν ανήκει στον γιατρό. Στον γιατρό ανήκει μόνο η τιμή για την καλή κατάσταση της υγείας των αθλητών.

«Αν ο γιατρός δεν κάνει τους ελέγχους, είναι εγκληματίας»

Είναι επαρκείς οι έλεγχοι που γίνονται στην Κύπρο για την έκδοση του Δελτίου Υγείας;

«Αυτό είναι θέμα που συζητήθηκε πολλές φορές και απαντώ ναι, με βεβαιότητα. Ο έλεγχος που προβλέπεται για την έκδοση του Δελτίου Υγείας είναι επαρκέστατος, όμως επαφίεται στον γιατρό αν θα τον διενεργήσει σωστά. Αν δεν το κάνει, είναι εγκληματίας. Αν όμως ο γιατρός κάνει σωστά τη δουλειά του, το Δελτίο Υγείας σώζει ζωές. Η Ευρωπαϊκή Καρδιολογική Εταιρεία σημείωσε το 2005 πως «ένα καλό ιστορικό, οικογενειακό και ατομικό, κλινική εξέταση και ηλεκτροκαρδιογράφημα είναι αρκετά». Δηλαδή οι εξετάσεις που προβλέπονται για την έκδοση Δελτίου Υγείας. Όμως, όπως έχει αναφερθεί ξανά, «σε περίπτωση που εντοπίζεται παθολογικό πρόβλημα, δικαιολογείται περαιτέρω διερεύνηση, με διάφορες καρδιολογικές εξετάσεις και όχι μόνο». Δηλαδή αν υπάρχει άλλο πρόβλημα, δεν θα προχωρήσεις σε

Οι αιφνίδιου θάνατοι δεν είναι ξένοι προς τον κυπριακό αθλητισμό

περαιτέρω διερεύνηση; Επίσης, έρευνα επιστημονικά στην Ιταλία το 2006 έδειξε ότι υπάρχει μείωση 89% στη συχνότητα αιφνίδιου θανάτου μεταξύ αθλητών 12-35 ετών που υποβλήθηκαν σε προαθλητικό καρδιολογικό έλεγχο, ενώ στον υπόλοιπο πληθυσμό δεν υπήρχε καμιά ελάττωση. Επομένως οι εξετάσεις βοηθούν σημαντικά.

Μπορεί να απαλειφθεί ο κίνδυνος αιφνίδιου θανάτου;

«Όσες εξετάσεις κι αν γίνουν, ο αιφνίδιος θάνατος δεν μπορεί να μηδενιστεί, όμως κάποιοι αθλητές σταματούν τον αθλητισμό για χάρη της υγείας τους. Το Δελτίο Υγείας σώζει ζωές. Μπορεί να πεθάνει ένας αθλητής, όμως αν αναλογιστούμε πόσοι άλλοι σώζονται,

«Η διαδικασία για την έκδοση Δελτίου Υγείας ενός αθλητή είναι επαρκής για να σώσει μια ζωή, αρκεί ο γιατρός να κάνει σωστά τη δουλειά του.»

«Πολλά ντόπινγκ κοντρόλ, καθαρά αποτελέσματα»

Τα τελευταία χρόνια οι επισκέψεις της Κυπριακής Αρχής Αντιντόπινγκ στον Αρχάγγελο έχουν πυκνώσει, ενώ έλεγχοι γίνονται μετά τους αγώνες του ΑΠΟΕΛ από τη CyADA και από την UEFA. Μάλιστα η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία παίρνει δείγμα μετά από κάθε αγώνα Τσάμπιονς Λιγκ, χωρίς ποτέ να παρουσιαστεί πρόβλημα με τους γαλαζοκίτρινους. Εντούτοις, μετά το περιστατικό με τον Κόντη, που υποβλήθηκε σε δυο ελέγχους φέτος (μετά τα ματς με Ομόνοια και Βίσλα), αναπτύχθηκε μια παραφιλολογία γύρω από τον ΑΠΟΕΛ. «Ο Κώδικας Αντιντόπινγκ λέει ξεκάθαρα πως είναι ευθύνη του αθλητή ό,τι παίρνει. Εξ όσων γνωρίζω, οι αθλητές υπόκεινται σε ελέγχους και στον ΑΠΟΕΛ έχουμε υποστεί πολλούς τα τελευταία χρόνια, με καθαρά αποτελέσματα. Ένας αθλητής, ειδικά επαγγελματίας, ακούγοντας τόσα πολλά για θέματα υγείας, δεν πιστεύω ότι θ' αποφασίσει να

«Δεν πιστεύω ότι ένας αθλητής θα αποφασίσει να παίξει με την υγεία του και να πάρει απαγορευμένες ουσίες»

παίξει με την υγεία του και να πάρει απαγορευμένες ουσίες», σημειώνει ο γιατρός Κώστας Σχιζας.

Υπάρχουν όμως υπόνοιες ότι κάτι πάει... λάθος από την ομάδα;

«Ο ΑΠΟΕΛ εργοδοτεί πλέον την αθλητική διατροφολόγο Νικολέτα Μιχαηλίδου, ενώ οι αθλητές του γνωρίζουν πως με καλή άσκηση, σωστή διατροφή και τα απαραίτητα συμπληρώματα μπορούν ν' αντεπεξέλθουν στις αυξημένες υποχρεώσεις τους. Εξάλλου η WADA είναι πολύ αυστηρή σε τυχόν θετικά δείγματα και η τιμωρία βαριά.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

«Θα έφευγα»

Πολύ απογοητευμένος με την καθυστέρηση στην καταβολή των δεδουλευμένων του εμφανίζεται Κύπριος διεθνής ποδοσφαιριστής μεγάλης ομάδας. Μάλιστα, σε πρόσφατη συνάντηση με συμπαίκτη του στην Εθνική, είπε πως «αν μπορούσα θα έφευγα». Πάντως ο ίδιος είναι ως βασικό στέλεχος και ιδιαίτερα σημαντικός στη λειτουργία της ομάδας.

Η Bild έγραψε για €250.000

Μικρό μπέρδεμα σχετικά με την οικονομική πτυχή της μεταγραφής του Κακά στον ΑΠΟΕΛ καθώς στον κυπριακό Τύπο γράφτηκε πως οι πρωταθλητές δεν πλήρωσαν ούτε ευρώ, όμως η Bild, πρώτη σε κυκλοφορία γερμανική εφημερίδα, γράφει πως η Χέρτα εισέπραξε 250.000 ευρώ (ο Κακά είχε συμβόλαιο για άλλον ένα χρόνο).

Η αλήθεια για τον Μπουσθόν

Ο Ιάγιο Μπουσθόν έδειχνε τέτοιο καιρό πέρι, μόλις ήρθε στην Κύπρο, ότι είναι εξαιρετικός ποδοσφαιριστής. Μετά τραυματίστηκε και έμεινε εκτός για εννιά μήνες. Από τότε ακούμε ότι είναι ανείσοχος και μάλιστα μέχρι πριν ένα μήνα γραφόταν ότι θα αποτελούσε παρελθόν (μαζί με Ρουέδα και Εσπασαντίν), αφού δεν μπορεί να βοηθήσει. Τελικά αποδείχτηκε πως είναι εντάξει, αφού στα τελευταία ματς είναι βασικός, δίπλα στον Καρμπίνδη. Ποια είναι, λοιπόν, η αλήθεια για τον Μπουσθόν;

SMS και στα μέλη του Δ.Σ.

Θα ήταν ουτοπικό να πιστεύει κανείς πως οι μεταγραφές στον ΑΠΟΕΛ γίνονται με την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς αν συνέβαινε κάτι τέτοιο δεν θα προλάβαιναν το deadline τα μεσάνυχτα της περασμένης Τετάρτης. Με SMS ενημερώνονται και τα μέλη του Δ.Σ. σχεδόν ταυτόχρονα με την αποστολή του στους κατόχους διαρκείας.

Αστέρι ο Στάθης

Είναι από τις πιο αναγνωρίσιμες προσωπικότητες στην Κύπρο και το διαπιστώνουμε σε κάθε του κίνηση. Πριν καιρό ο Στάθης Αλωνεύτης είχε πάει θέατρο. Του είπαν να μην περάσει το ρόφημα στην αίσθηση, επέμεινε και τελικά έκανε το δικό του, ενώ στην πορεία χαιρέτησε και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτό θα πει να είσαι σταρ.

Κυνήγι στη Ρωσία

Ενίσχυσε την ομάδα και την ίδια μέρα αναχώρησε για τη Ρωσία ο Φοίβος Ερωτοκρίτου,

«Καλά με πρόεδρε, εμένα μου είπες ότι θα είμαι ο προπονητής, γιατί στο ραδιόφωνο λες άλλα».

«Ούτε καφέ δεν πίνει»

Δεν έφτανε στην οικογένεια του Χρίστου Κόντη το σοκ από το πρόβλημα που τους βρήκε, είχαν και τον καθένα πάνω από το κεφάλι τους να λείπει το μακρύ του και το κοντό του, αφήνοντας υπονοούμενα για τα αίτια του εμφράγματος. «Μόνο νερό πίνει, ούτε καφέ», έλεγε με παράπονο ο πατέρας του. Ο 36χρονος μπασκετμπολίστας οκτώ φορές από τις κυπριακές αρχές αντισπινγκ, με τελευταία τον Αύγουστο μετά το Σούπερ Καπ, ενώ η UEFA τον πέρασε από το ντόπινγκ κοντρόλ πριν δέκα μέρες, μετά τη ρεβάνς με τη Βίτολα.

συνδυάζοντας δουλειές με διακοπές και το αγαπημένο του κυνήγι αγριόχοιρου και ελαφιού. Ο πρόεδρος επιστρέφει ανανεωμένος την Τετάρτη.

Ούτε βιταμίνες!

Από έλεγχο ντόπινγκ πέρασαν πρόσφατα παίκτες της Ομόνοιας και όπως διατείνονται στο «Ηλίας Πούλλος» οι πράσινοι δεν παίρνουν ούτε βιταμίνες.

Κάανεν – Γιοβάνοβιτς

Μεγάλο ενδιαφέρον βρήκε στους Ολλανδούς της ΑΕΚ ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Πριν τον αγώνα της περασμένης Δευτέρας μίλησε ένα 15λεπτό με τον Γιόρντι Κρόιφ, ενώ στο τέλος ανταλλάξε τηλεφώνια με τον Κάανεν (μετά από ολιγόλεπτη συνομιλία), αφήνοντας την υπόθεση να τον καλέσει. Μάλλον θα έχει πολλά να του πει για την πρωτόγνωρη (για τον Ολλανδό) εμπειρία του να παίζει στην Ευρώπη έως τον Γενάρη.

Τους έφαγαν τους κεφτέδες

Την ώρα που ολοκληρώθηκε η συνέντευξη Τύπου του Ομόνοιας με θέμα τη συνεργασία με την Adidas στα επίσημα του ΓΣΠ την περασμένη Πέμπτη και οι παρευρισκόμενοι «έπεσαν» στο finger food, έσκασαν μύτη άνθρωποι της UEFA με τον Φοίβο Κωνσταντινίδη, οι οποίοι ε-

Ψώνισε στα σίγουρα

Στα σίγουρα κινήθηκε ο ΑΠΟΕΛ την τελευταία μέρα των μεταγραφών και δεν αναφερόμαστε στις επιλογές των ποδοσφαιριστών, αλλά στον ατζέντη από τον οποίο ψώνισε. Ενώ είχε μπροστά του εισιτήρια για Παβόν (πρώην της Ρεάλ) και Σεγκράν (του Ολυμπιακού Βόλου), επέλεξε τον Κακά και τον Μπελαίντ, που εκπροσωπούνται από τον Κώστα Χριστοδούλου – Καραβίδα. Παρεμπιπτόντως, ο ατζέντης, που κοντεύει τους δέκα παίκτες στον Αρχάγγελο, παντρεύεται σήμερα με κουμπάρο τον «Ρίκι» Φερνάντες. Βίο ανθσπαρτο να ευχθηούμε.

πιθωρούσαν τους χώρους του γηπέδου. Οι ξένοι, χωρίς να γνωρίζουν τον σκοπό που στήθηκε το μπουφέ, αφού συστήθηκαν στους ανθρώπους της Ομόνοιας, έβαλαν κέρρι στο φαγητό και γεύτηκαν τους (εξαιρετικούς, είναι η αλήθεια) κεφτέδες.

Πέτυχαν τον στόχο

Έλεγον οι άνθρωποι του Απλόωνα πως ο κυριότερος λόγος που επιμύστησαν τα έξοδα για το φιλικό με τον Ολυμπιακό Πειραιώς την περασμένη άνοιξη ήταν μήπως και πάρουν κανένα παίκτη δανεικό. Πέτυχαν τον στόχο εντάσσοντας στη μηχανή τους τον Βασιλόγιαννη.

Πρώτη κυρία στο Παραλίμνι

Πλήρης είναι η προσαρμογή στο Παραλίμνι της

Νικολέτας Καρρά, συντρόφου του προέδρου της Ένωσης, Φώτου Πιπτάζη. Προσφάτως πέρασε αρκετές μέρες στο νησί (ήταν και στο ματς της προηγούμενης), ενώ οδηγούσε και μια λευκή Mercedes SLK, με το τιμόνι στη δεξιά πλευρά παρακαλώ.

Κρατούν τους ξένους

Η Ομόνοια κράτησε Άβαλιτς και Μπόσκιτ, η ΕΘΑ διατήρησε το μισό ρόστερ, η ΑΕΚ έφερε παίκτη που γνωρίζουν το κυπριακό πρωτάθλημα, ενώ άλλες ομάδες πήραν καλοθοσφαιριστές που γνώριζαν. Οι κυπριακές ομάδες στο μπασκέτ άρρισαν να συνειδητοποιούν ότι το ζήλωμα του έμφυκου δυναμικού κάθε χρόνο μόνο κακό κάνει και ότι με έναν κορμό, όπως της περσινής ΕΘΑ, μπορούν να φτιάξουν καλό σύνολο.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Εδώ ο κόσμος χάνεται...

Γνωρίζω εκ των προτέρων ότι εκφράζοντας αυτή την άποψη θα χαρακτηριστώ εκθρόνης της Λεμεσού, του Απλόωνα, της ΑΕΛ, μπορεί και του Άρη. Όμως, που να πάρει, δεν μπορώ να κάνω γαργάρα μπροστά στην «έγκριση κονδυλίων ανεξαρτήτως γενικών οικονομικών συνθηκών» – σε ελεύθερη μετάφραση «κόψτε τον λαϊμό σας» – για την οποία μιλάει η ανακοίνωση των ομάδων της Λεμεσού, οι οποίες ζητούν όχι ένα, αλλά δύο γήπεδα και μάλιστα στο ίδιο χωράφι. Δεν τους φτάνει, δύσκολες μέρες που είναι, να βάλουν ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι τους, επιμένουν στα καπρίτσια τους.

Την ώρα της κρίσης, οπότε και η κυπριακή οικονομία προσπαθεί να αποσύρει τον μηχανισμό στήριξης, οι τρεις σύλλογοι επιδεικνύουν παρομιμωδία αδιαφορίας, ανευθυνότητα και απροθυμία να βάλουν νερό στο κρασί τους. Διότι, θα μπορούσαν σε ένδειξη κατανόησης να συμβιβαστούν με την ιδέα ενός κοινού γηπέδου και κατόπιν, όταν οι συνθήκες ωριμάσουν, να αποκτήσουν κι ένα δεύτερο.

... και στη Λεμεσό θέλουν όχι ένα, αλλά δύο γήπεδα

Θα μου πείτε, και τι φταίνει οι ομάδες (της Λεμεσού και των άλλων πόλεων) για τις γενικές οικονομικές συνθήκες; Σε τίποτα ή σχεδόν σε τίποτα. Μήπως όμως φταίγαν οι πολίτες στην Ελλάδα που σηκώνουν τώρα τον σταυρό του μαρτυρίου;

Έπειτα, λένε οι ομάδες της Λεμεσού γι' αυτούς που «αδιαφορούσαν και αγνοούσαν τη δεύτερη μεγαλύτερη επαρχία της Κύπρου». Για να καταλάβω, πέρα από τα προσφυγικά σωματεία, ποια άλλα βοηθήθηκαν και δεν το έχω πάρει χαμπάρι; Το Παφιακό και το ΓΣΖ δεν είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από το Τσίρειο. Το Μακάριο είναι... άστα να πάνε.

Αν δεν υπήρχε ο ΓΣΠ να κάνει τα κουμάντα του και να κτίζει γήπεδο, το οποίο εννοιάζει σήμερα στις τρεις ομάδες της πόλης, ακόμα σε ό,τι έχει απομείνει από το Μακάριο θα γινόταν το ντέρμπι «αιωνίων». Η ατυχία της Λεμεσού είναι που ο ΓΣΖ εμφανίζεται επανειλημμένα καλύτερος των περιστάσεων. Αντί να βρει μία φόρμουλα να πουλήσει το Τσίρειο και να πάει να κάνει ένα αθλητικό κέντρο της προκοπής, το έχει εκεί και το τρώει ο χρόνος.

Την αδυναμία των αθλητικών φορέων μιας πόλης που αδυνατούν να συνεννοηθούν δεν μπορεί να την πληρώσει ο φρολόλογοι. Ειδικά σε μια περίοδο που του στερούν την ΑΤΑ, του βάζουν μαχαίρι στον μισθό και του ανεβάζουν 8% την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Θα πάμε δηλαδή να μοιάσουμε σ' αυτούς που αγοράζουν την Porsche και μετά δεν έχουν λεφτά να γεμίσουν το ρεζερβουάρ;

papadakis@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΣΚΕΤ – ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

04.09	15:15	Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ – ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
	15:15	ΙΣΡΑΗΛ – ΛΕΤΟΝΙΑ	
	15:30	ΣΚΟΠΙΑ – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
	15:30	ΓΕΩΡΓΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ	
	17:45	ΙΤΑΛΙΑ – ΓΑΛΛΙΑ	
	17:45	ΠΟΛΩΝΙΑ – ΤΟΥΡΚΙΑ	
	18:00	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ – ΡΩΣΙΑ	
	18:00	ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ – ΕΛΛΑΔΑ	LTV Sports2
	21:00	ΒΕΛΓΙΟ – ΣΛΟΒΕΝΙΑ	
	21:00	ΒΟΣΝΙΑ – ΚΡΟΑΤΙΑ	
	21:00	ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΣΕΡΒΙΑ	
	21:00	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ – ΙΣΠΑΝΙΑ	LTV Sports2
05.09	15:15	Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ – ΠΟΛΩΝΙΑ	
	15:15	ΙΣΡΑΗΛ – ΙΤΑΛΙΑ	
	15:30	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ – ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	
	15:30	ΓΕΩΡΓΙΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
	17:45	ΛΕΤΟΝΙΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
	17:45	ΙΣΠΑΝΙΑ – ΤΟΥΡΚΙΑ	LTV Sports1
	18:00	ΕΛΛΑΔΑ – ΚΡΟΑΤΙΑ	LTV Sports2
	18:00	ΣΛΟΒΕΝΙΑ – ΡΩΣΙΑ	
	21:00	ΣΚΟΠΙΑ – ΒΟΣΝΙΑ	
	21:00	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	
	21:00	ΣΕΡΒΙΑ – ΓΑΛΛΙΑ	LTV Sports2
	21:00	ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΒΕΛΓΙΟ	

ΔΙΕΘΝΗ ΟΜΙΛΙΑ

05.09	21:45	ΒΡΑΖΙΛΙΑ – ΓΚΑΝΑ	
06.09	18:00	ΤΣΕΧΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ	
	21:45	ΠΟΛΩΝΙΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
	23:00	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ – ΝΙΓΗΡΙΑ	
	23:00	ΕΚΟΥΑΔΟΡ – ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	
	23:00	ΟΝΔΟΥΡΑ – ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ EURO 2012

06.09	18:00	ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ – ΚΑΖΑΧΣΤΑΝ	
	18:00	ΡΩΣΙΑ – ΙΡΑΝΔΙΑ	CytaVision1
	20:00	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ – ΟΛΜΑΝΔΙΑ	
	20:45	ΜΟΛΔΑΒΙΑ – ΟΥΓΑΡΙΑ	

21:00	ΚΡΟΑΤΙΑ – ΙΣΡΑΗΛ	
21:00	ΣΚΟΠΙΑ – ΑΝΔΟΡΑ	
21:15	ΒΟΣΝΙΑ – ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	
21:15	ΔΑΝΙΑ – ΝΟΡΒΗΓΙΑ	CytaVision5
21:15	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ – ΑΛΒΑΝΙΑ	
21:15	ΣΛΟΒΑΚΙΑ – ΑΡΜΕΝΙΑ	CytaVision3
21:30	ΑΥΣΤΡΙΑ – ΤΟΥΡΚΙΑ	CytaVision4
21:30	ΕΣΘΟΝΙΑ – Β. ΙΡΑΝΔΙΑ	
21:30	ΛΕΤΟΝΙΑ – ΕΛΛΑΔΑ	LTV1
21:30	ΜΑΛΤΑ – ΓΕΩΡΓΙΑ	
21:30	ΡΟΥΜΑΝΙΑ – ΓΑΛΛΙΑ	
21:30	ΣΑΝ ΜΑΡΙΝΟ – ΣΟΥΗΔΙΑ	
21:30	ΣΕΡΒΙΑ – Ν. ΦΩΡΕΣ	
21:30	ΙΣΠΑΝΙΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
21:45	ΑΓΓΛΙΑ – ΟΥΑΛΙΑ	LTV Sports1
21:45	ΙΣΑΝΔΙΑ – ΚΥΠΡΟΣ	CytaVision1
21:45	ΙΤΑΛΙΑ – ΣΛΟΒΕΝΙΑ	
22:00	ΣΚΟΤΙΑ – ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	
23:00	ΙΣΠΑΝΙΑ – ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ	

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

09.09	19:00	ΑΡΗΣ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ
	19:00	ΑΣΤΕΡΑΣ – ΚΕΡΚΥΡΑ
	19:00	ΕΡΩΤΟΤΙΜΗΣ – ΠΑΟΚ
	19:00	ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
	19:00	ΠΑΝΑΤΩΡΑΚΙΟΣ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
	19:00	ΞΑΝΘΗ – ΑΕΚ

ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ

09.09	19:00	ΣΑΧΤΑΡ – ΒΟΛΙΝ
-------	-------	----------------

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

09.09	22:15	ΠΟΡΤΟ – ΒΙΤΟΡΙΑ
-------	-------	-----------------

ΑΡΘΡΟ

Του ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗ*

Οικονομικά οφέλη από τη διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων

Για την ανέγερση ενός γηπέδου ή προπονητικού κέντρου απαιτείται πρώτα η διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας (feasibility study) ή για να διαφανεί αν είναι οικονομικά βιώσιμη στο μέλλον. Η μελέτη είναι απαραίτητη να στηρίζεται πάνω σε βασικές παραμέτρους, όπως είναι το όφελος προς την κοινωνία, τις πληθυσμιακές ομάδες που θα το χρησιμοποιούν και κατά πόσο αυτό θα αγκαλιαστεί από τους πολίτες. Η πρωταρχική και βασική αρχή για τη βιωσιμότητα ενός αθλητικού κέντρου είναι η δημιουργία, υιοθέτηση ενός σωστού μοντέλου διαχείρισης μέσα από το οποίο να υπάρχει η οικονομική ανεξαρτησία ή και ακόμα να είναι επικερδές ώστε να μη χρειάζεται κάθε λίγο υποστήριξη από την εκάστοτε κυβέρνηση. Υπάρχουν πάμπολλα παραδείγματα που στο τέλος αθλητικές εγκαταστάσεις εγκαταλείπονται ερειπωμένες, επειδή «κόπηκε το κονδύλι

και δεν υπάρχουν χρήματα για συντήρηση». Τρεις άξονες πρέπει να προσεχθούν για να μπορούν οι αθλητικές εγκαταστάσεις ν' αντέξουν στον χρόνο: 1) Τεχνολογική - περιβαλλοντική μελέτη, ώστε τα λειτουργικά έξοδα και η συντήρηση για τα επόμενα χρόνια να περιορίζονται στο ελάχιστο. 2) Η εμπορική εκμετάλλευση του χώρου με διαφημίσεις και χορηγίες. 3) Αξιοποίηση του χώρου με διάφορες διοργανώσεις που να αποφέρουν έσοδα. Σε Ευρώπη και Αμερική έχουν εφαρμοστεί πάρα πολλές ευρηματικές ιδέες, όπου οι αθλητικές εγκαταστάσεις αξιοποιούνται πλήρως ακόμα και σε περίοδο που τελειώνουν τα πρωταθλήματα, διοργανώνονται π.χ. από εκδηλώσεις αποφοίτησης πανεπιστημίων ή ως και διεξαγωγή γάμων. Συμπληρωματικά, πρέπει να υπάρχει μια διαφορετική μεταχείριση από τη σημερινή

κατάσταση που ακολουθείται από τον ΚΟΑ. Με τα δεδομένα που υπάρχουν στις περισσότερες αθλητικές εγκαταστάσεις επιβάλλεται να υπάρχει ένας διευθυντής (venue manager) που να εφαρμόζει τις πιο πάνω παραμέτρους και όχι μόνο άτομα που απλώς να συντηρούν και άτομα που απλώς να επιβλέπουν τη συντήρησή τους. Η χρηματοδότηση αποτελεί ουσιαστικό μέρος για τη δημιουργία μιας αθλητικής εγκατάστασης, αλλά δεν σημαίνει ότι όλα τελειώνουν εκεί. Στον σύγχρονο κόσμο των σπορ απαιτείται η υιοθέτηση μοντέλου σωστής διαχείρισης και οικονομικής ανεξαρτησίας από τους κρατικούς φορείς. Το οφέλιμο που μπορεί να δημιουργήσει ένα σύγχρονο αθλητικό κέντρο είναι τέρμα από κοινωνικής και οικονομικής πλευράς.

aristodemos@imksports.com
Ο κ. Αριστόδημος Κολοκασίδης είναι διευθυντής της IMK Sports

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- Ο Σάββας Κοσιάρης προεδρεύει αυτή την περίοδο του ΚΟΑ. Παρά τις αυξημένες υποχρεώσεις, βρήκε χρόνο και για τη ραδιοφωνική του εκπομπή.
- Μάλιστα, επέστρεψε μετά από χρόνια στις μεταδόσεις. Στην 1η αγωνιστική έντυσε με τη χαρακτηριστική φωνή του δυο ματς που έδειξε η CytaVision.
- Την ευθύνη της κάλυψης του Κύπρου - Πορτογαλία, προχθές, είχε το ΡΙΚ. Για τον σκοπό αυτό, την Τετάρτη στη συνέντευξη Τύπου του Νιόλλια, μετέβη ο Δώρος Νικολάου, υπεύθυνος του αθλητικού τμήματος.
- Την πάτση ο Εθνικός. Πέταξε έξω από το Δασάκι την LTV στο ματς με την Ανόρθωση, έφαγε γκολ οφσάιντ (μάλλον), όμως δεν είχε το βίντεο για ν' αποδείξει το δικό του.
- Πάντως το διαφιλονικόμενο τέλος της σχέσης Εθνικού - LTV έχει προεκτάσεις καθώς η συνεργασία τους ήταν εντεταγμένη στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ποδοσφαιρικής συμμαχίας. Τα κότσια όμως φαίνεται ν' αλλάζουν.
- Επιβεβαιώνεται πως, όταν είναι στη μέση χρήματα, παντοτινές φιλιές δεν υπάρχουν.

Όταν η Ανόρθωση ρίχνει τα... τσιμέντα

Ανέκαθεν η «Κυρία» τινάζει την μπάνκα στον αέρα ντύνοντας στα κυανόλευκα σπουδαίους ποδοσφαιριστές - Κάποιοι μεταπωλήθηκαν ακριβά

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Μεταγραφικές «βόμβες» ικανές να κρίνουν πρωταθλήτρια μια ομάδα από το καλοκαίρι. Η αγαπημένη περίοδος για κάθε οπαδό. Έντονα συναισθήματα και ικανοποίηση από την επιτυχία της απόκτησης ενός μεγάλου ποδοσφαιριστή. Στην Ανόρθωση το έζησαν φέτος με τον Μιχάλη Κωνσταντίνου. Στο παρελθόν οι φίλοι της «Κυρίας» παραλήρσαν από τις μεταγραφικές κινήσεις της ομάδας τους ουκ ολίγες φορές. Από το «Αντώνης Παπαδόπουλος» πέρασαν σπουδαίοι ποδοσφαιριστές και μεγάλες φυσιογνωμίες του παγκοσμίου ποδοσφαίρου. Οι πλείστοι πρόσφεραν τα μέγιστα, μερικοί έμειναν στη μετριότητα, ενώ άλλοι πέρασαν και δεν ακούμπησαν.

Τη φανέλα με τον Φοίνικα φόρεσαν παίκτες με μικρότερο αντίκτυπο στον κυπριακό και ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό χάρτη, οι οποίοι έγραψαν το όνομά τους με χρυσά γράμματα. Φρούσος,

Ο Γκόγκιτς κατέληξε στην Ανόρθωση επειδή ήθελαν να διώξουν τον Σάμπουριτς από τον ΑΠΟΕΛ

Κατσαβάκης, Σκοπελίτης, Τσιταϊσίβι και άλλοι πολλοί, θα μείνουν για πάντα χαραγμένοι στη μνήμη των Ανορθωσιτών. Πιο κάτω, κάνουμε μια αναδρομή για να δούμε τις μεταγραφές που σκόρπισαν κύμα αισιοδοξίας και ευφορίας στους φίλους της Ανόρθωσης.

ΜΑΪΚ ΟΜΠΙΚΟΥ

Η πρώτη μεγάλη πώληση

Όσα χρόνια και αν περάσουν, το όνομά του θα ψηφίζεται στις εξέδρες του «Αντώνης Παπαδόπουλος». Το «μαύρο διαμάντι» από τη Νιγηρία φόρεσε για πρώτη φορά τη φανέλα της Ανόρθωσης στις 9 Ιουλίου 1989. Ένας ποδοσφαιροπαράγοντας του ΑΠΟΕΛ είχε φέρει τέσσερις Αφρικανούς και ο Κίγκς Κωνσταντίνου διάλεξε απτόν και τον συμπατριώτη του, Φρανκ Σάντεϊ Ντάνιελ - ο τελευταίος κούνησε μαντίλι νωρίς. Τρία χρόνια μετά, ο Ομπίκου πήγε στη Φέγενορντ για μισό εκατ. δολάρια, καθώς ο ιδιοκτήτης της ολλανδικής ομάδας διέμενε μόνιμα στην Κύπρο. Το 1999 ο Ομπίκου επέστρεψε στην Ανόρθωση και στα 31 του πανηγύρισε την κατάκτηση του πρωταθλήματος και τη μεγάλη πρόκριση επί της Σλόβαν.

ΤΙΜΟΥΡ ΚΕΤΣΠΑΓΙΑ

«Ποιος είναι ο καλύτερος;»

Δεν μπορούμε ν' απουσιάσει η μεγαλύτερη προσωπικότητα στην ιστορία της Ανόρθωσης. Στις 16 Ιουνίου 1991 ο Κετσπάγια υπέγραψε τριετές συμβόλαιο με την ομάδα. Η φιλία του Κίγκ Κωνσταντίνου με κάποιον Ράσο ονόματι Αλίκα ήταν η αιτία να πέσει στο τραπέζι τ' όνομα του Τιμούρ. Ο πρόεδρος της «Κυρίας», που ήταν στη Γεωργία, ρώτησε στον δρόμο τους περαστικούς ποι-

Το φλερτ με τον Μιχάλη Κωνσταντίνου χρονολογείται από το 1997, όταν απέρριψε και πρόταση του ΑΠΟΕΛ και κατέληξε στον Ηρακλή.

ος είναι ο καλύτερος ποδοσφαιριστής στη χώρα και η απάντηση ήταν πάντα η ίδια: Τιμούρ Κετσπάγια. Όταν ήρθε στην Κύπρο έδωσε εντολή στον τεχνικό Άνκελ Ιορντανέσκου (παρακολούθησε στενά τον Γεωργιανό) να πάρει τον Τιμούρ. Το '94 πωλήθηκε στην ΑΕΚ, κατόπιν στη Νιουκάζλ, ενώ έπαιξε στη Γουλιβς και την Νταντί, πριν γυρίσει στην Ανόρθωση το 2002.

ΙΛΙΑΝ ΚΙΡΙΑΚΟΥ

Ένας τεράστιος κοντός

Τι κι αν ήταν μόλις 1,65 μ., ο Βούλγαρος έκανε δικιά του όλη τη μεσαία γραμμή. Ήρθε από τύχη και μόνο, αφού, όπως και οι συμπατριώτες του Νικολάι Τοντόροφ και Βαλεντίν Ιγνάτοφ, ήθελε να φύγει από την ΤΣΣΚΑ Σόφιας. Ο Κιριάκος, με θητεία στις ισπανικές Κορούνια και Μέρια, φόρεσε τα κυανόλευκα χάρη στον πρώην τεχνικό της «Κυρίας» Ιορντάν Ιορντάνοφ, ο οποίος τον προέτρεψε να έρθει στο νησί μας. Ένα χρόνο μετά, αποκαίρησε τα κυπριακά γήπεδα και διέπρεψε στο EURO 1996 με την Εθνική της πατρίδας του, ενώ πήρε μεταγραφή 200.000

λίρών στην Αμπερντίν, που τον είχε σταμπάρει από τα παιχνίδια της Ανόρθωσης με τη Ρένιτζερς.

ΣΙΝΙΣΑ ΓΚΟΚΙΤΣ

Για το χατίρι του Τόζα

Η επιμονή του προπονητή του ΑΠΟΕΛ Γιάτσσεκ Γκμοχ να διώξει το φιλαράκι του Τόζα Σάμπουριτς, οδήγησε τον «Γκόγκα» στο να ψάχνει άλλη ποδοσφαιρική στέγη. Το δίδυμο των Σέρβων έδωσε τα χέρια με την Ομόνοια, όμως με τις ευλογίες της Ιεράς Μονής Κύκκου, που... απεφάνθη ότι οι Σέρβοι δεν πρέπει να πάνε στο «τριφύλλι», πήγε πακέτο στην Ανόρθωση. Στην πρώτη του χρονιά πήρε το χρυσό παπούτσι πετυχαίνοντας 26 γκολ, ενώ τον Ιανουάριο του 1997 μεταγράφηκε στον Ολυμπιακό Πειραιώς έναντι 750.000 δολαρίων.

ΟΚΚΑΣ - ΕΓΚΩΜΙΤΗΣ

Ακριβή αγορά, χρυσή πώληση

Η στροφή στην εγχώρια αγορά έγινε με την απόκτηση δύο μεγάλων ταλέντων του κυπριακού ποδοσφαίρου. Η

«Κυρία» έδωσε το αστρονομικό (για μεταγραφή Κύπριου) ποσό των 300.000 λίρών στη Νέα Σαλαμίνα για την απόκτηση του πιο ταλαντούχου φουτ των κυπριακών γηπέδων. Περίπου 200.000 λίρες (με δάνειο στη ΣΠΕ Άκνας) και τους Ασώιτη - Ηρακλέους δανεικούς έδωσε η Ανόρθωση τον Αύγουστο του '97 στον Εθνικό για τα πόδια του Γιάννη Εγκωμίτη. Το 2001, τους μσοκο-πώλησε στον ΠΑΟΚ έναντι 900 εκατομμυρίων δραχμών (1,5 εκατ. λίρες), όπως σημειώνει ο ελλαδικός Τύπος.

ΓΚΕΟΡΓΚΙ ΚΙΝΚΛΑΝΤΖΕ

Ο «μάγος» το 'πασε...

Ο νυν τεχνικός διευθυντής της Ανόρθωσης έλαμψε με την παρουσία του στα κυπριακά γήπεδα την περίοδο 2004-05. Η σπουδαία καριέρα του σε Άγιαξ και Μάντσεστερ Σίτι έκανε τη μεταγραφή του Γεωργιανού ακόμα πιο τρανταχτή. Το τέλος του Κινκλάντζε ήταν άδοξο καθώς αποχώρησε μέσα σ' ένα βράδυ από το «Αντώνης Παπαδόπουλος», την παραμονή της ρεβάνς με τη Ρένιτζερς για το Τοάμπιον Λιγκ. Για την προσφορά του σε μια περίοδο ο Γε-

Μαΐκ Ομπίκου

Τιμούρ Κετσπάγια

Σίνισα Γκόγκιτς

Γιάννης Οκκάς

ωργιανός, που ήρθε χάρη στον Κετσπάγια, εισέπραξε 200.000 ευρώ.

ΜΑΡΙΟ ΖΑΡΝΤΕΛ

Η «πατάτα» του αιώνα

Δύο φορές πρώτος σκόρερ στην Ευρώπη, οι εμφανίσεις του με Πόρτο και Σπόρτινγκ έκαναν ολόκληρο τον πλανήτη να παραμιά καθώς επρόκειτο για έναν από τους καλύτερους επιθετικούς της δεκαετίας. Στο άκουσμα του ονόματός του οι φίλοι της Ανόρθωσης έμειναν με την απορία. Ο γνωστός Ζαρντέλ, ο Βραζιλιάνος; Μπορεί να ήταν όντως ο Ζαρντέλ, δεν θύμιζε όμως σε τίποτα τον μεγάλο επιθετικό που θαυμάσαμε. Με καμιά δεκαπενταριά παραπάνω κιάλι, ο «Σούπερ Μάριο» απλά πάλευε με τον εαυτό του για να ξεφύγει από τις περιπέτειες στις οποίες είχε μπλέξει με τα ναρκωτικά και το ποτό. Στους επτά αγώνες που έπαιξε σημείωσε τρία γκολ.

ΤΡΑΪΑΝΟΣ ΔΕΛΛΑΣ

«Πάμε να τους λιώσουμε»

Ο «κολοσσός» στην Ανόρθωση!

Πρωταθλητής Ευρώπης το 2004, ήρθε στην Κύπρο λόγω της φιλίας με τον Σάββα Κάκο, ο οποίος παρά τρία έλασε τον Νίκο Λυμπερόπουλο. Βοήθησε τα μέγιστα στην πρόκριση στους Ομίλους. Ήταν η ψυχή της ομάδας, τεράστια προσωπικότητα. «Πάμε μέσα να τους λιώσουμε. Είναι κότσε, εμείς έχουμε άντερα», φώναζε στ' αποδυτήρια του Καραϊσκάκη πριν τη ρεβάνς με τον Ολυμπιακό. Τα 400 χιλιάδικα που εισέπραξε, όπως σημειώνεται στην Ελλάδα, τα έβαλε με το παραπάνω. Κατακρίθηκε από πολλούς για την παρουσία του τον δεύτερο χρόνο, χωρίς όμως να γνωρίζουν τον οικογενειακό Γολγοθά που περνούσε.

ΣΑΒΙΟ

Το δώρο του Κάκου

Ο πιο επαγγελματίας ποδοσφαιριστής που φόρεσε ποτέ τη φανέλα της Ανόρθωσης. Τις ποδοσφαιρικές του ικανότητες δεν χρειάζεται να τις εξυ-

Ο Κίγκς Κωνσταντίνου πήγε στη Γεωργία και ρώταγε ποιος είναι ο καλύτερος παίκτης. Του είπαν ο Κετσπάγια. Και τον πήρε!

μνήσουμε, είναι περιττό. Σπουδαίος άνθρωπος, στα 33 του χρόνια παρέδιδε μαθήματα ποδοσφαίρου σε όλους, ενώ πολλές φορές έσφιγγε τα δόντια και έπαιζε τραυματίας. Η μεταγραφή Σάβιο πιστώνεται στον Σάββα Κάκο, ο οποίος είχε αναλάβει εξ ολοκλήρου το κόστος της απόκτησης του πρώην ποδοσφαιριστή της Ρεάλ Μαδρίτης.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το αποθνήσκον της

Το φλερτ της Ανόρθωσης με τον Μιχάλη Κωνσταντίνου χρονολογείται από το 1997. Ο Κύπριος φουτ, σε ηλικία 19 ετών, αφού έβαλε 17 γκολ με την Ένωση, πήρε την απόφαση για το άλμα στην καριέρα του. Το φημολογούμενο ενδιαφέρον της Ανόρθωσης και του ΑΠΟΕΛ πρόλαβε ο Ηρακλής με επίσημη πρόταση και παρά την πίεση που ασκήθηκε από πλευράς της «Κυρίας», κυρίως στον πατέρα του παίκτη, μέρησε η επιθυμία του «Μιχαλάκη» να φύγει στο εξωτερικό. Σκέψαινε για κίνηση απόκτησής του, που δεν μετουσιώθηκαν σε πρόταση, έγιναν προτού επιστρέψει στην Κύπρο για την Ομόνοια, όταν και πάλι είχε πρόταση από τον ΑΠΟΕΛ. Φέτος, από την πρώτη στιγμή που εκπλώθηκε η διαφορά Κωνσταντίνου - Ομόνοιας, το ενδιαφέρον της Ανόρθωσης ήταν έντονο. Αρχικά πρόσφερε διετές συμβόλαιο με συνολικές αποδοχές 600.000 ευρώ, όμως ο Παραλίμνιτης τράβηξε μέχρι τα τέλη Αυγούστου την κόντρα με την Ομόνοια. Το deal Ανόρθωσης - Κωνσταντίνου έκλεισε στις 200.000 ευρώ ετησίως, για συμβόλαιο ένα συν ένα.

Στις 150-200 χιλιάδες ευρώ το deal με την PrimeTel

Ο Απόλλωνας δεν εξασφάλισε πολύ μεγάλο ποσό από τον κύριο χορηγό της φανέλας, όμως ήλθε ακόμα πιο κοντά με τον μεγαλύτερο αιμοδότη του

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Από ιστορικής άποψης τα γκολ των Νούνιεθ - Ματούσοβιτς που έδωσαν τη νίκη στον Απόλλωνα στην πρεμιέρα του πρωταθλήματος κόντρα στον Ερμή ελάχιστοι σημασία έχουν σε σχέση με την... κοσμογονική αλλαγή που υπήρξε στον κύριο χορηγό της κυανόλευκης φανέλας. Μετά από εικοσιπέντε χρόνια πλάι στον θεό Απόλλωνα, έπαψε να υπάρχει το λογότυπο της εταιρείας Columbia, αφού αντικαταστάθηκε από το διαφημιστικό σήμα της PrimeTel. Η συγκεκριμένη εξέλιξη σηματοδοτεί και το τέλος μιας σχέσης που κράτησε δύομιση δεκαετίες, κατά τη διάρκεια των οποίων Απόλλωνας και Columbia έγραψαν οσέλιδες ένδοξης ιστορίας. Η εταιρεία ζήτησε να αφαιρεθεί από πέρι το λογότυπό της προκειμένου να πιστοποιηθεί η αποχώρησή της από τα Απόλλωνιστικά δρώμενα. Η τότε διοίκηση αποφάσισε να διατηρήσει τη διαφήμιση ως ένδειξη σεβασμού και εκτίμησης προς το μακροβιότερο χορηγό στην ιστορία του συλλόγου, ωστόσο το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας δεν είχε άλλη επιλογή από το να εξεγείρει νέο χορηγό. Οι κυανόλευκοι της πόλης, ξεφεύγοντας πια από την επίρραξη του βασικού χρηματοδότη τους, αναζήτησαν και βρήκαν ένα καινούργιο συνεργάτη για να καταλάβει την κεντρική διαφήμιση στη φανέλα. Η συμφωνία μεταξύ των Λεμεσιανών και της εταιρείας που κατέχει (μεταξύ άλλων) τα τηλεοπτικά δικαιώματά τους, ανακοινώθηκε δύο μέρες πριν από την έναρξη του πρωταθλήματος...

Η κεντρική διαφήμιση της Columbia στη φανέλα του Απόλλωνα τοποθετήθηκε για πρώτη φορά τη σεζόν 1986-87. Την αμέσως προηγούμενη χρονιά, μέσω της κυανόλευκης στολής διαφημιζόταν συγκεκριμένο μοντέλο ιαπωνικής αυτοκινητοβιομηχανίας. Από το καλοκαίρι του 1986 μέχρι την ίδια εποχή του 2011, το έμβλημα του κολοσσού των θαλάσσιων μεταφορών στη μπροστινή πλευρά της μπλουζας συμβόλιζε επίσης και την ισχυρή εξάρτησή που είχε ο Απόλλωνας προς την εταιρεία. Πέντε χρόνια αργότερα ο χορηγός τοποθετήθηκε στη φανέλα, ο Απόλλωνας, για πρώτη φορά στην ιστορία, του κατάκτησε το

Η PrimeTel κατέχει και τα τηλεοπτικά δικαιώματα ένα 1,2 εκατ. ευρώ τον χρόνο, που για την τριετία 2013-16 θα γίνουν 1,5 εκατ. ετησίως

Ιερό Διοικητικό του κυπριακού ποδοσφαίρου. Κατά τη συνολική διάρκεια της συνεργασίας, στο παλμαρέ των Λεμεσιανών προστέθηκαν άλλα δύο πρωταθλήματα, τρία κύπελλα και δεκάδες συμμετοχές στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις.

Όσο μεγάλωνε το εκτόπισμά της η ομάδα άλλο τόσο αυξανόταν και η σχέση οικονομικής βοήθειας που παραχωρούσε η Columbia. Δεν είναι τυχαίο ότι πριν από κάποια χρόνια, η χορηγία της εταιρείας προς τον Απόλλωνα

Μέσω της φανέλας του Απόλλωνα η PrimeTel θα διαφημίζει τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας που παρέχει, παίρνοντας τη θέση της Columbia, η οποία τυπικά έδινε 200.000 ευρώ τον χρόνο, διότι υπήρξαν σεζόν, κατά τις οποίες η προσφορά ήταν 2,5-3 εκατ. ευρώ.

έφτανε τα 2,5 με 3 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που κάλυπτε ένα μεγάλο μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού. Σε σχέση με τα μεγάλα κονδύλια που παραχωρούσε η Columbia κάθε χρόνο στον Απόλλωνα, το ποσό για το κόστος της διαφήμισης στη φανέλα της ομάδας ήταν ήσσονος σημασίας και για τα δύο μέρη. Συμβολικά και για καθαρά τυπικούς λόγους το ποσό που αναλογούσε για τη διαφήμιση μέσω φανέλας έφτανε μόνο τις 200.000 ευρώ.

Ιστορική διαδοχή

Η απόφαση της Columbia να αποχωρήσει από την ομάδα, ανάγκασε τη

Ο Παύλος Αριστοδήμου εξάντλησε όλα τα περιθώρια για να εξασφαλίσει ένα μεγαλύτερο ποσό, πριν συμφωνήσει με την PrimeTel

νεοεκλεγείσα διοίκηση να αναζητήσει ένα καινούργιο ενδιαφερόμενο. Μέσα από πολλές συζητήσεις, που κράτησαν δύο μήνες περίπου, ο πρόεδρος της ποδοσφαιρικής εταιρείας, Παύλος Αριστοδήμου, συμφώνησε να παραδώσει τη σκυτάλη του κεντρικού χορηγού στην PrimeTel, μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο. Η εξεύρωση μιας σημαντικής - από κάθε άποψη - χορηγίας ήταν ίσως και η σημαντικότερη αποστολή του Παύλου Αριστοδήμου. Οι πληροφορίες α-

ναφέρουν ότι ο πρόεδρος της «Απόλλων ποδόσφαιρο ΑΤΔ» βγήκε στην αγορά, θέτοντας την αρχική τιμή για τη διαφήμιση στη φανέλα στα 400.000 ευρώ.

Η PrimeTel, ως ένας από τους σημαντικότερους χρηματοδότες της ομάδας, αφού κατέχει τα τηλεοπτικά δικαιώματα των Λεμεσιανών μέχρι το τέλος της σεζόν 2015-16, είχε ενάμιση μήνα πριν καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για να διαφημιστεί στο μπροστινό μέρος της φανέλας. Αποφασισμένος να εξαντλήσει κάθε χρονικό περιθώριο -αυτό αποδείχθηκε εκ των υστέρων-, αφού ο Απόλλωνας συμφώνησε δύο μέρες πριν από την πρώτη επίσημη εμφάνιση της ομάδας - ο κ. Αριστοδήμου κόντρα σε αντίθετες συνθήκες, δεν κατάφερε να καταλήξει σε μία συμφωνία συμφωνία.

Κατανοώντας το βαθμό δυσκολίας να εντοπιστεί η ιδανική πρόταση, ο πρόεδρος του Απόλλωνα αναγκάστηκε να επαναδιαπραγματευθεί και τελικώς να συμφωνήσει στην παραχώρηση της κεντρικής διαφήμισης. Το ποσό της τελικής συμφωνίας κυμαίνεται από 150 έως 200 χιλιάδες και έχει διάρκεια για ένα μόλις χρόνο, στη διάρκεια του οποίου θα προβάλλει τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας που εσχάτως παρέχει η PrimeTel. Ο Απόλλωνας πέτυχε ένα καλό (υπό τις περιστάσεις) deal, ενώ μεγέθυνε την επιχειρηματική συνεργασία με μια εταιρεία που καταθέτει 1,2 εκατ. ετησίως για να διατηρεί τα τηλεοπτικά δικαιώματα της ομάδας. Μάλιστα, για την τριετία 2013-16 το ποσό θα αυξηθεί στο 1,5 εκατ. ευρώ ανά χρόνο.

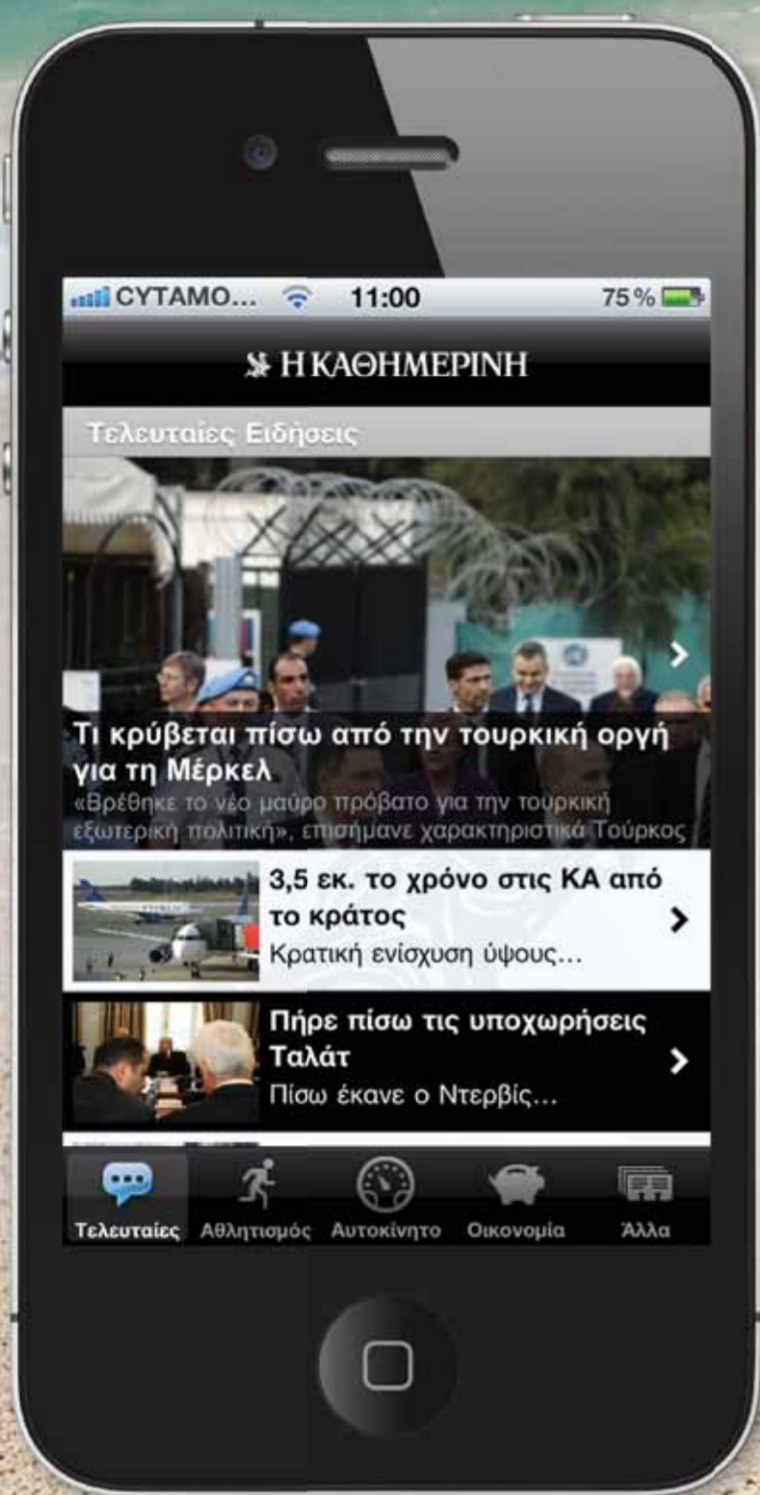

Συνεχής ενημέρωση...
Όπου και αν είστε!

Available on the
App Store

Πληκτρολογείτε www.kathimerini.com.cy/mobile
στο internet browser του κινητού σας

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

kathimerini.com.cy

Για όλα τα κινητά και εφαρμογή για iPhone/iPod

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επίσης διαθέσιμο
σε εφαρμογή desktop

ένα βήμα για μας ως όμιλος

Η Καθημερινή

Η 1η κυπριακή ειδησεογραφική iPhone εφαρμογή, με 25 χιλιάδες χρήστες. Ενημέρωση κάθε μέρα, κάθε λεπτό, όπου κι αν είστε.

24 sports

Η 1η κυπριακή αθλητική ειδησεογραφική iPhone εφαρμογή. Συνεχής ενημέρωση για όλα τα αθλητικά γεγονότα. Τα τελευταία νέα των ομάδων, videos, φωτογραφίες, αναλύσεις.

Deejay Radio

Μια εφαρμογή, τρία ραδιόφωνα (Deejay radio, Deejay base, Deejay lounge), μουσικά νέα και ακούστε τις ειδήσεις όπως δεν τις έχετε ξανακούσει (Not the Daily News).

Cyprus iGuide

Οδηγός διασκέδασης και φαγητού με map geolocation στην αγγλική γλώσσα. Παραλίες, αξιοθέατα, events, agenda και άλλα πολλά.

Cyprus Cuisine

50 συνταγές της Αθηνάς Λοιζίδου στην αγγλική γλώσσα για μεσογειακή διατροφή. Βήμα προς βήμα βασικές οδηγίες και ο βαθμός ευκολίας για κάθε συνταγή.

ένα άλμα για την ενημέρωσή σας

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Cyprus Cuisine

BY ATHENA LOIZIDES

Η μαγεία της
**κυπριακής
κουζίνας** σε μια
εφαρμογή

**50 συνταγές της Αθηνάς Λοιζίδου
στην αγγλική γλώσσα για μεσογειακή διατροφή.**

Η πρώτη iPhone/iPod/iPad εφαρμογή για την κυπριακή κουζίνα. Σαλάτες, συνοδευτικά, κυρίως πιάτα, μεζέδες και επιδόρπια.
Βαθμός δυσκολίας για κάθε συνταγή και ο χρόνος που απαιτείται.

Φωτισμός υψηλής ενεργειακής απόδοσης

Το πρώτο βήμα από την 1η Σεπτεμβρίου για τη σταδιακή κατάργηση των λαμπτήρων πυράκτωσης ισχύος 60 watt

Του **GÜNTHER OETTINGER**

Ήταν μέρος της καθημερινής μας ζωής για τόσο πολύ καιρό, ώστε φαίνεται παράξενο που θα εξαφανιστούν. Όντως, από την 1η Σεπτεμβρίου και μετά, οι λαμπτήρες των 60 watt θα εξαφανιστούν σταδιακά από τα ράφια των καταστημάτων, επειδή το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα απαγορεύσει στο εξής αυτόν τον τύπο λαμπτήρα. Για ποιο λόγο; Η φεύδραση του Έντισον, που παρήγαγε φως για 100 και πλέον έτη, απλά είναι τεχνολογικά απαρχαιωμένη με δεδομένες τις εξελίξεις στον τομέα του φωτισμού – οι λαμπτήρες αυτοί καταναλώνουν υπερμέτρα μεγάλες ποσότητες ενέργειας για το φως που παράγουν. Οι νέου είδους λαμπτήρες – παρόμοιας χρωματικής απόδοσης – είτε είναι του τύπου που εξοικονομεί ενέργεια είτε συσκευασμένων διαστάσεων (κόμπακτ) λαμπτήρες φθορισμού, καταναλώνουν έως και 80% λιγότερη ενέργεια σε σύγκριση με τους λαμπτήρες του Έντισον, ενώ η διάρκεια ζωής τους είναι και μέχρι 10 φορές μεγαλύτερη. Αλλάζοντας όλους τους λαμπτήρες φωτισμού, μια μέση οικογένεια μπορεί εύκολα να εξοικονομήσει 50 ευρώ κάθε χρόνο από τον επίσημο λογαριασμό ηλεκτρισμού, η δε Ε.Ε. στο σύνολό της μπορεί να εξοικονομήσει την ετήσια ισχύ 10 σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και 15 εκατομμύρια τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατ' έτος, το οποίο ισοδυναμεί με την απόσυρση 7 εκατομμυρίων αυτοκινήτων (δηλαδή όλων των αυτοκινήτων των Κάτω Χωρών) από την κυκλοφορία.

Το ζήτημα δεν είναι καθόλου αμελητέο. Πρόκειται για ουσιαστική συμβολή στη στρατηγική μας για τη μείωση της ενεργειακής μας κατανάλωσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου: απλώς η Ευρώπη δεν έχει περιθώρια σπατάλης ενέργειας. Η ενεργειακή απόδοση βρίσκεται στο επίκεντρο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Ο Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Günther Oettinger, αρμόδιος για την ενέργεια.

Έως το 2020 η κατανάλωση ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει περικοπεί κατά 20%

για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και της μετάβασης σε οικονομία που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους. Αποτελεί παράγοντα καίριας σημασίας για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων επιδιώξεών μας ως προς την ενέργεια και το κλίμα, καθώς η ενέργεια την οποία δεν χρησιμοποιούμε δεν ρυπαίνει ούτε το κλίμα ούτε το περιβάλλον μας. Η ενεργειακή απόδοση αποτελεί επίσης έναν από τους πλέον οικονομικώς συμφέρουσες τρόπους ενίσχυσης της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού. Εάν χρησιμοποιούμε λιγότερη ενέργεια, εξαρτιόμαστε λιγότερο από τις εισαγωγές. Για όσα δε κράτη-μέλη στοχεύουν στην απαλλαγή τους από τα πυρηνικά ή έχουν αποφασίσει να μην υιοθετήσουν τη σχετική τεχνολογία, έχει κεφαλαϊώδη σημασία να επιτύχουν την επίδωξη αυτή, επειδή από μόνη της η ανανέωση ενέργειας δεν θα προσφέρει αρκετά. Ως εκ τούτου, η ενεργειακή απόδοση μπορεί να θεωρηθεί από πολλές σκοπές ως ο μεγαλύτερος ενεργειακός πόρος της Ευρώπης.

Για όλους αυτούς τους λόγους, οι αρχηγοί κρατών ήδη το 2007 έθεσαν έναν φιλόδοξο στόχο για την ενεργειακή απόδοση: έως το 2020, η κατανάλωση ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει περικοπεί κατά 20%. Η σταδιακή κατάργηση των λαμπτήρων φωτισμού αποτελούσε ένα μόνο σκέλος της στρατηγικής αυτής. Στο στόχαστρο όμως έχουν τεθεί και άλλα χαμηλής απόδοσης προϊόντα στα σπίτια μας, κυρίως με την καθιέρωση ενεργειακών σημάτων τα οποία πληροφορούν τους καταναλωτές κατά πόσον το προϊόν έχει ή όχι υψηλή ενεργειακή απόδοση. Χάρη στις τεχνολογικές βελτιώσεις που προκάλεσε το ενεργειακό σήμα, ποσοστό 90% των ψυγείων, πλυντηρίων ρούχων και πλυντηρίων πιάτων χαρακτηρίζονται πλέον ως κλάσης «Α», δηλαδή της υψηλότερης στο παλαιότερο σύστημα σήμανσης. Αυτό αποφέρει αποτελέσματα από πλευράς ενέργειας όπως και χρημάτων: ένα μέσο πλυντήριο ρούχων που κατασκευάστηκε πριν από 15-20 έτη καταναλώνει 1,5 kWh και 100 λίτρα νερό. Σήμερα, ένα σύγχρονο πλυντήριο ρούχων καταναλώνει 0,85 kWh και 40 λίτρα νερό. Έτσι, με το νέο πλυντήριο ρούχων θα εξοικονομήσετε περίπου 80 ευρώ κατ' έτος.

Από μόνα τους όμως τα μέτρα αυτά δεν θα μας βοηθήσουν να ανταποκριθούμε στις επιδιώξεις μας ως προς την ενεργειακή απόδοση. Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, το 2020 θα επιτύχουμε βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κατά 10% μόνο – δηλαδή το μισό του στόχου. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε εφέτος τον Ιούλιο νέες προτάσεις, οι οποίες στοχεύουν πολύ πέρα από τα ιδιωτικά νοικοκυριά και περιλαμβάνουν τις δημόσιες διοικήσεις, τις ενεργειακές εταιρείες και ολόκληρο τον κλάδο. Ένας σημαντικός τομέας είναι η κατοικία – επειδή σχεδόν το 40% του συνόλου της ενέργειας που καταναλώ-

Αλλάζοντας όλους τους λαμπτήρες φωτισμού, μια μέση οικογένεια μπορεί εύκολα να εξοικονομήσει 50 ευρώ κάθε χρόνο από τον επίσημο λογαριασμό ηλεκτρισμού.

νουμε στην Ε.Ε. χρησιμοποιείται σε ιδιωτικά και δημόσια κτήρια: για φωτισμό, για τις ηλεκτρικές μας συσκευές, αλλά πάνω απ' όλα για θέρμανση (67%). Τούτο σημαίνει ότι η καλή μόνωση και ανακαίνιση αποτελούν καίριας σημασίας παράγοντες. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο προτείνουμε να διπλασιάσουν οι δημόσιες διοικήσεις τον ρυθμό ανακαινίσεων, από 1,5% στο 3%. Προτείνουμε παράλληλα να βοηθήσουν οι ενεργειακές εταιρείες τους πελάτες τους να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας. Στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο η πολιτική αυτή ήδη έχει αποβεί πολύ επιτυχής – οι καταναλωτές εξοικονομούν ενέργεια και οι εταιρείες στρέφονται εν μέρει σε άλλους τομείς, όπως προσφορά ενεργειακών υπηρεσιών και όχι αποκλειστικά πώληση ενέργειας.

Χίλια ευρώ ανά νοικοκυριό

Πάλι, όπως και με τους λαμπτήρες, ο κόσμος μπορεί να πει ότι αυτό δεν είναι πρακτικό και δεν του αρέσει. Πάντοτε βρίσκει κανείς κάτι να επικρίνει. Ένα όμως είναι βέβαιο – οφείλουμε να ενεργήσουμε τώρα, ώστε να έχουμε προοπτική επίτευξης του στόχου. Μόνο οι συνδυασμένες επενέργειες της πλήρους υλοποίησης των υφιστάμενων και των νέων μέτρων που προτείνονται στην οδγία για το σχέδιο ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας θα μετασχηματίσουν την καθημερινή μας ζωή, είναι δε δυνατόν να οδηγήσουν σε οικονομίες ύψους έως και 1.000 ευρώ ανά νοικοκυριό κάθε έτος, στη βελτίωση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, στη δημιουργία μέχρι και 2 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας και στη μείωση των ετήσιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 740 εκατομμύρια τόνους. Ας είμαστε ειλικρινείς, δεν είναι μόνο η Ευρώπη ή κάποιοι γραφειοκράτες των Βρυξελλών που επιθυμούν να εξοικονομήσουν ενέργεια. Πρόκειται για διεθνές φαινόμενο. Ας πάρουμε για παράδειγμα τους λαμπτήρες. Οι ΗΠΑ τους έχουν απαγορεύσει, όπως και η Αυστραλία, ο Καναδάς και η Νότια Κορέα. Η Κίνα, η Ινδία και η Ρωσία έχουν σκοπό να ακολουθήσουν. Για το καλό μας. Για το μέλλον μας.

Δεν γνωρίζουμε παρά μόνο το 10% αυτών που υπάρχουν στον πλανήτη μας. Είναι σημαντικό να βρεθούν όσο περισσότερα γίνεται το ταχύτερο δυνατόν, καθώς πολλά εξ αυτών αφανίζονται.

Εκατομμύρια είδη ζωής στη Γη παραμένουν άγνωστα

Δεν ξέρουμε παρά ελάχιστα πράγματα για τον πλανήτη μας και τα είδη φυτών και ζώων με τα οποία τον μοιραζόμαστε. Αυτό υποστηρίζουν επιστήμονες που προσπάθησαν να υπολογίσουν τον συνολικό αριθμό ειδών που επιβιώνουν στον πλανήτη. Η μελέτη που δημοσιεύεται στο PLoS Biology εκτιμά ότι δεν γνωρίζουμε παρά το 10% των ειδών ζωής που υπάρχουν στη Γη. Εως σήμερα έχει αναγνωριστεί περί το 1,2 εκατομμύριο είδη ζώων και φυτών από ένα σύνολο 8,8 εκατομμυρίων ειδών.

Ο Μόρις Γουόρντ, καθηγητής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο Νταλχάουζι του Καναδά, εκ των συντακτών της μελέτης, επισημαίνει ότι γνωρίζουμε ελάχιστα πράγματα για την πολυπλοκότητα και την πολυχρωμία αυτού του

υπέροχου πλανήτη στον οποίο ζούμε. Η ανακάλυψη των ειδών που αγνοούμε σήμερα ίσως να οδηγήσει σε αλματώδη εξέλιξη την ιατρική επιστήμη.

Σύμφωνα με την τελευταία μελέτη, από τα 8,8 εκατομμύρια είδη που ζουν στη Γη, τα 6,5 εκατομμύρια βρίσκονται στη στεριά και τα 2,2 εκατομμύρια στους ωκεανούς. Επίσης, από αυτά τα είδη, τα 7,8 εκατομμύρια είναι είδη ζώων, υπάρχουν 611.000 είδη μυκήτων ενώ τα φυτά δεν ξεπερνούν τις 300.000.

Κατά τους επιστήμονες, κάποια από τα άγνωστα είδη ζουν σε απόμακρα και αφιλόξενα μέρη, όπως υποθαλάσσια φρεάτια, ενώ κάποια πιθανώς να ζουν στην αυλή μας.

Ο βιολόγος Μπλερ Χέτζες, ειδικός σε θέματα εξέλιξης των ειδών στο Penn

State University, αμφισβητεί τα αποτελέσματα των Καναδών επιστημόνων. Ο Χέτζες είναι ο άνθρωπος που ανακάλυψε τη μικρότερη σαύρα του κόσμου, μια μικρή σαλαμάνδρα της Καραϊβικής στη Δομινικανή Δημοκρατία το 2001. Πριν από τρία χρόνια, εξάλλου, ανακάλυψε στα νησιά Μπαρμπίνους το πιο μικρό φίδι που είδε άνθρωπος ποτέ, μήκους μόλις οκτώ εκατοστών. Το παράξενο του μικρού ερπετού είναι ότι γεννά ένα μεμονωμένο και πολύ μακρύ αυγό.

Τέλος, οι συντάκτες της έκθεσης προσθέτουν ότι τα είδη που ανακαλύφθηκαν τα τελευταία χρόνια υποδεικνύουν πως έχουμε να μάθουμε ακόμα πολλά πράγματα για τον κόσμο μας. Ανάμεσα στα παράξενα είδη, ένας τυφλός «μαλλιαρός» αστακός που βρέ-

θηκε το 2005 από ερευνητικό βαθυσκάφος κοντά στην Ανταρκτική αλλά και ένα παράξενο «βατρακόψαρο» που εντοπίστηκε στην Ινδονησία το 2008. Είναι σημαντικό να βρεθούν όσα περισσότερα είδη γίνεται το ταχύτερο δυνατόν καθώς πολλά εξ αυτών αφανίζονται και χάνονται για πάντα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, ρύπανσης, εκμετάλλευσής της γης και πολλών άλλων παραγόντων.

Όμως ακόμα κι αν ξαφνικά οι επιστήμονες ανακάλυπταν ό,τι ζωντανό υπήρχε επί της Γης, θα χρειάζονταν πολλά χρόνια μέχρι να τα αναγνωρίσουν, περιγράφουν στη διαδικτυακή «Εγκυκλοπαίδεια της Ζωής». Αυτή η εργασία θα τους έπαιρνε 400 ή 500 χρόνια.

REUTERS, A.P.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΙΒΥΗ: Εξαασμένους ο ζωολογικός κήπος της Τρίπολης και παραμελημένα τα ζώα που διαβιούν σε αυτόν. Οι ιπποπόταμοι της φωτογραφίας αναμένουν τροφή, καθαρό νερό και φροντίδα, αλλά, όπως συμβαίνει πάντα, ο πόλεμος καθορίζει άλλες προτεραιότητες για τους ανθρώπους.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Το νεογέννητο φλαμίγκο παίρνει τροφή από τη μάνα του, στο ζωολογικό κήπο του Ανόβερου. Το γκρι χρώμα του νεογνού θα γίνει ροζ, στην ηλικία των τριών ετών.

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

EuroLife ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ ασφάλεια

